

UNIVERSITEIT HASSELT
FACULTEIT TOEGEPASTE ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

De tuchtrechtelijke aansprakelijkheid van de externe auditor

Eindverhandeling voorgedragen tot het behalen van de graad van
Licentiaat in de Toegepaste Economische Wetenschappen major
Accountancy en Financiering
Door Raf VAN STIGGELEN
Promotor: Prof. dr. R. MERCKEN

2006 - 2007

Inhoudsopgave

Samenvatting

Woord vooraf

1	Probleemstelling.....	1
2	Huidige wetgeving	4
2.1	Inleiding.....	4
2.2	Wet van 22 juli 1953: Wet houdende oprichting van een instituut der Bedrijfsrevisoren.....	5
2.3	KB van 10 januari 1994: Koninklijk besluit betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren	10
2.3.1	Hoofdstuk 1 van het KB betreffende de plichten van de bedrijfsrevisor.....	10
2.3.2	Hoofdstuk 7 van het KB betreffende de plichten van de bedrijfsrevisor.....	12
3	De werking van het tuchtorgaan van het IBR	13
3.1	Eigenheid van het tuchtrecht.....	13
3.2	Samenstelling van de organen.....	16
3.2.1	De tuchtcommissie.....	16
3.2.2	De commissie van beroep.....	18
3.3	Wijzen van aanhangig maken tuchtprocedure	20
3.3.1	Klacht	20
3.3.2	Ambtshalve opstarten tuchtprocedure.....	21
3.3.3	Klacht van de Hoge Raad en het Comité voor advies en controle	21
3.4	Aanleidingen voor een tuchtonderzoek	22
3.4.1	Deontologische verplichtingen	22
3.4.1.1	Waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid	22
3.4.1.2	Onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor	24
3.4.1.3	Verbod bepaalde nevenactiviteiten uit te oefenen	26
3.4.1.4	Publiciteit.....	28
3.4.2	Beroepsverplichtingen ten opzichte van het IBR.....	29
3.5	Behandeling dossier.....	31
3.5.1	Vooronderzoek.....	31
3.5.2	Rechtszittingen.....	31
3.5.3	Strafbepalingen	33
4	De tuchtrechtspraak over de laatste vijf jaar.....	34
4.1	Verschillen in de taalrollen	34
4.2	Tuchtrechtspraak van de afgelopen jaren (2002-2006).....	37
4.2.1	Schorsingen	40
4.2.2	Schrappingen.....	41
4.2.3	Zeldzame uitspraken van de tuchtinstanties	43
5	De nieuwe wetgeving	44
5.1	Vernieuwde wet ter oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren.....	45

5.1.1.	De Kamer van Verwijzing en instaatstelling	45
5.1.2.	De tuchtinstanties.....	47
5.1.3.	Tuchtsancties.....	48
5.1.4.	Voorlopige ordemaatregel.....	50
5.2	Koninklijk besluit tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren	52
6	Conclusies.....	56
6.1	Vroegere wetgeving	56
6.2	De tuchtprocedure	57
6.3	Tuchtrechtspraak van 2002 tot en met 2006.....	58
6.4	De nieuwe, huidige wetgeving	59
	Lijst van de geraadpleegde werken.....	62

Bijlage 1: tabel met vergelijkende gegevens tuchtcolleges

Bijlage 2: tabel met vergelijkende gegevens colleges van beroep

Bijlage 3: Wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007.

Bijlage 4: Koninklijk besluit tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren

Samenvatting

Deze eindverhandeling handelt over het tuchtrecht en de tuchtprocedure van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Zowel de oude regelgeving, de tuchtprocedure onder deze regelgeving, de tuchtrechtspraak van 2002 tot en met 2006 als de nieuwe regelgeving worden in dit werk behandeld.

In het eerste hoofdstuk van deze eindverhandeling worden de onderzoeksvragen onderscheiden waarop in het verdere werk een antwoord gezocht wordt. In het daaropvolgende hoofdstuk volgt een overzicht van de wetgeving die van kracht was tot 31 augustus 2007.

Deze oude regelgeving wordt besproken aangezien deze tijdens het tot stand komen van de eindverhandeling nog van kracht was. De aandacht gaat vooral uit naar de wet van 22 juli 1953 ter oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren. De onderdelen van deze regelgeving die betrekking hebben op het tuchtrecht krijgen hier in het bijzonder de nodige toelichting.

Na een korte beschrijving van deze regelgeving wordt er in het derde hoofdstuk dieper ingegaan op de tuchtrechtelijke procedure zoals die onder deze regelgeving geschiedde. Aandacht gaat uit naar de eigenheid van dit tuchtrecht ten opzichte van andere rechtstakken en de praktische organisatie en verloop van de tuchtprocedure.

De organen die instaan voor de goede werking en instandhouding van het tuchtrecht worden beschreven en vergeleken met die van andere vrije beroepen. Deze vergelijking gebeurt vooral op het gebied van de samenstelling en de voorwaarden om in deze tuchtorganen te kunnen zetelen.

In hetzelfde hoofdstuk wordt verder ingegaan op de wijze waarop een tuchtzaak aanhangig gemaakt kan worden bij de Raad van het Instituut. Ook wordt hierbij besproken wat de redenen hiervoor kunnen zijn voor wat betreft de deontologische verplichtingen van de bedrijfsrevisor en zijn beroepsverplichting ten opzichte van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

Na deze bespreking volgt een uiteenzetting over de behandeling van het dossier en de verschillende stappen die daarin genomen moeten worden. Achtereenvolgens wordt het vooronderzoek dat de uiteindelijke rechtszittingen vooraf gaat besproken, waarna de rechtszittingen zelf en de strafbepalingen die men bij deze rechtszittingen kan oplopen.

In hoofdstuk vier wordt dan de tuchtrechtspraak van 2002 tot en met 2006 besproken. Hierbij wordt eerst bekeken welke verschillen er zijn in het aantal uitspraken tussen de Nederlandstalige en de Franstalige kamer en dit in verhouding tot het aantal leden dat beide kamers doorheen deze jaren heeft geteld. Verder worden in dit hoofdstuk ingegaan op de verscheidene sancties die in deze jaren opgelegd zijn en ingegaan op de aanleidingen voor deze sancties. Achtereenvolgens wordt de belangrijkste reden tot waarschuwing of berisping besproken waarna dieper wordt ingegaan op de redenen tot schorsing en schrapping in deze jaren. Ten slotte wordt hier het verbod op het aanvaarden van een nieuwe opdracht van een bepaalde vennootschap toegelicht, een sanctie die in deze jaren slechts voor één misdrijf is opgelegd, en daardoor in het oog sprong.

In het vijfde en voorlaatste hoofdstuk van dit werk wordt ingegaan op de veranderingen die het beroep ondergaan heeft naar aanleiding van de nieuwe regelgeving die op 31 augustus 2007 van kracht gaat. Hierbij wordt de gecoördineerde wet van 22 juli 1953 ter oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren besproken in zijn nieuwe vorm. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de oude wetgeving worden hier aangegeven. Deze verschillen

bleken vooral te liggen in de nieuwe kamer van verwijzing en instaatstelling, de nieuwe samenstelling van de tuchtcommissie en de tuchtsancties. Deze tuchtsancties zijn niet gewijzigd, ware het niet dat men hier nu ook de mogelijkheid heeft een bedrijfsrevisor een verwijzing op te leggen indien de ten laste gelegde feiten bewezen kunnen worden, maar deze niet zwaar genoeg doorwegen om een verdere tuchtsanctie te verantwoorden.

In dit hoofdstuk wordt ook het nieuwe koninklijk besluit tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren besproken. Ook hier gaat extra aandacht uit naar de onderdelen van dit koninklijk besluit welke invloed hebben op het tuchtrechtelijk verloop. Vooral de mogelijkheden om een tuchtsanctie uit het dossier te laten verdwijnen na het verlopen van een bepaalde termijn springen hierbij in het oog.

In het zesde en laatste hoofdstuk van dit werk worden dan uiteindelijk de belangrijkste conclusies uit deze eindverhandeling kort samengevat en besproken.

Woord Vooraf

Deze eindverhandeling kwam tot stand als sluitstuk van mijn opleiding licentiaat in de Toegepaste Economische Wetenschappen aan de Universiteit Hasselt. Tijdens mijn laatste jaar koos ik voor de optie accountancy-financiering als major. Dit deed ik met het oog op de toekomst, aangezien ik reeds geruime tijd interesse had in het beroep van bedrijfsrevisor en later graag zou toetreden tot deze beroepsgroep. Vanuit dit standpunt is ook de keuze voor het onderwerp van deze eindverhandeling, namelijk de tuchtrechtelijke aansprakelijkheid van de externe auditor, ook gemaakt.

Tijdens de voltooiing van dit werk kon ik rekenen op de steun en hulp van verschillende mensen. Graag zou ik van deze gelegenheid gebruik willen maken hen te bedanken.

Vooreerst wil ik mijn promotor Dr. Roger Mercken bedanken voor zijn deskundige begeleiding en opbouwende kritiek.

Verder zou ik ook graag een woord van dank willen richten tot de heer Clybouw, wiens deskundigheid en ervaring als bedrijfsrevisor en lid van de tuchtcommissie van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, een grote hulp is geweest bij het tot stand komen van dit werkstuk.

Ten slotte bedank ik mijn ouders voor de steun en de kansen die ik de voorbije vier jaar gekregen heb. Zonder hen zou ik er nooit in geslaagd zijn deze opleiding succesvol af te ronden.

1 Probleemstelling

Voor 1953 gebeurde de controle van ondernemingen traditioneel in het vennootschapsrecht door aandeelhouders en commissarissen die hiervoor geen bijzondere kwalificatie dienden te hebben. Hierdoor was deze controle vooral gericht op het informeren van en in het belang van de aandeelhouders. Hierdoor werden de belangen van de investeerders en zeker de belangen van de werknemers over het hoofd gezien. Ook waren deze controles uiteraard zeer gebrekkig, aangezien de controlerende partijen geen bijzondere kennis of opleiding hadden genoten om deze controles tot een goed einde te brengen (Vanistendael).

De wet van 22 juli 1953 bracht hier echter verandering in voor vennootschappen die een beroep willen of moeten doen op een professionele controle, aangezien door deze wet het Instituut der Bedrijfsrevisoren werd opgericht, een overkoepelend instituut dat instaat voor de goede en correcte werking van bedrijfsrevisoren die in België actief zijn. Om dit te bewerkstelligen werden binnen het Instituut voor Bedrijfsrevisoren enkele organen opgericht, zoals de Raad van het instituut, de stagecommissie en de tuchtcommissie.

Vooraf deze tuchtcommissie zal in dit werk aandacht krijgen, aangezien de werking en de evoluties die in uitvoering zijn voor wat betreft het beroep van bedrijfsrevisoren, en in het bijzonder de tuchtinstanties, het onderwerp uitmaken van deze studie.

Een bedrijfsrevisor is bij het uitvoeren van zijn taak zowel burgerrechtelijk, strafrechtelijk als tuchtrechtelijk aansprakelijk voor zijn fouten. Bedoeling is een duidelijk zicht te bekomen van wat deze tuchtrechtelijke aansprakelijkheid inhoudt.

Om hier een beeld van te kunnen vormen is het eerst en vooral noodzakelijk de huidige wetgeving die van toepassing is op het beroep van bedrijfsrevisor te bestuderen, waarbij de tuchtrechtelijke werking extra aandacht verkrijgt. Vanuit dit standpunt volgt dan ook rechtstreeks de eerste onderzoeksvraag:

“Welke bepalingen in de Belgische wetgeving vormen de basis voor de tuchtrechtelijke aansprakelijkheid van bedrijfsrevisoren?”

Na deze wetgeving beknopt besproken te hebben is het al mogelijk enig idee te vormen over de aanleidingen en gevolgen van een tuchtsanctie en de werking van de tuchtprocedure binnen het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Desondanks, en door de specifieke organisatie van deze materie is het aangewezen de werking en gevolgen van de tuchtprocedure meer uitgebreid te onderzoeken. Om dit te bewerkstelligen is het nodig de volgende onderzoeksvraag te beantwoorden:

“Hoe verloopt de tuchtprocedure voor wat betreft bedrijfsrevisoren in de praktijk?”

Hierbij zal de volledige werking van de tuchtcommissie van het Instituut der Bedrijfsrevisoren besproken worden, vanaf de samenstelling van deze commissie, over het verloop van de tuchtprocedure tot de gevolgen voor de betrokken bedrijfsrevisoren. Regelmatig zal hier ook de link gelegd worden naar andere vrije beroepen in België zoals geneesheren, notarissen en architecten, om er maar enkele te noemen, zodat er een vergelijking mogelijk is ten opzichte van deze tuchtinstanties.

Ten derde lijkt het aangewezen de tuchtsancties van de afgelopen vijf jaar nader te bekijken en te vergelijken ten opzichte van mekaar. Dit zal gebeuren voor wat betreft het aantal sancties die in de loop der jaren zijn uitgesproken, maar ook wat betreft de strafmaat van de sancties die in de loop der jaren is

uitgesproken. Hierbij zullen steeds enkele gevallen die in het oog springen extra aandacht krijgen, en nader toegelicht worden. Doel is een duidelijke kijk te krijgen op de strafmaat die men uitspreekt voor de verschillende aanleidingen die tot een tuchtrechtelijke vervolging leiden en te weten te komen of er zich duidelijke trends of grote verschillen voordoen in de loop van de besproken periode. Voor het bereiken van deze doelen is het aangewezen te werken rond de volgende onderzoeksvraag:

“Hoe zijn de tuchtspraken geëvolueerd de afgelopen vijf jaar en zijn hier terugkerende trends?”

Een vierde en laatste punt dat onderzocht zal worden betreft de wijzigingen die dit jaar doorgevoerd zullen worden in het beroep van bedrijfsrevisor, met ook hier weer de nodige aandacht voor de tuchtrechtelijke zijde van het verhaal. Door de nieuwe achtste richtlijn van 17 mei 2006 van het Europese parlement zal de binnenlandse wetgeving drastisch wijzigen voor wat betreft de organisatie van het beroep en de tuchtprocedure in het bijzonder. Deze nieuwe achtste richtlijn heeft tot doel de organisatie en de uitvoering van de wettelijke controle te harmoniseren en meer duidelijkheid te scheppen wat betreft de plichten van de bedrijfsrevisor. Hiermee wil men het vertrouwen van beleggers, investeerders en werknemers in de kwaliteit van de gecontroleerde jaarrekening versterken.

Om aan deze richtlijn te voldoen wordt de wetgeving betreffende de organisatie van het beroep drastisch gewijzigd. Met de eerste onderzoeksvraag in het achterhoofd, is het nodig het volgende te onderzoeken:

“Hoe zal de nieuwe Belgische wetgeving betreffende de organisatie van het beroep van bedrijfsrevisor vorm gegeven worden, en wat zijn hier de grootste verschillen ten opzichte van de huidige regeling?”

2 Huidige wetgeving

2.1 Inleiding

Het beroep van bedrijfsrevisor werd voor de recente aanpassingen in grote lijnen bepaald door drie wetteksten, namelijk:

- Wet van 22 juli 1953: Wet houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren
- KB van 10 januari 1994: Koninklijk besluit betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren
- KB van 20 april 1989: Koninklijk besluit tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut der Bedrijfsrevisoren

Deze regels bepalen de organisatie van het Instituut der Bedrijfsrevisoren en de werking van dit Instituut en zijn leden. Als onderdeel hiervan wordt ook de beroepstucht behandeld, alsook de bepalingen betreffende de organisatie en structuur van de instanties die betrokken zijn in de behandeling van tuchtrechtelijke vervolgingen van de bedrijfsrevisoren.

De plichten van een bedrijfsrevisor, ook voor wat betreft het deontologische luik van deze plichten, worden in deze regels omschreven.

Vanuit dit standpunt is het niet meer dan logisch deze regelgeving voor deze studie grondig onder de loep te nemen, om zo een duidelijk wettelijk kader te scheppen waarin de tuchtrechtelijke aansprakelijkheid van de bedrijfsrevisor zich bevindt. Het koninklijk besluit tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut der Bedrijfsrevisoren zal echter niet besproken worden, aangezien in dit besluit geen noemenswaardige bepalingen staan omtrent de werking en organisatie van de tuchtinstanties van het Instituut.

2.2 Wet van 22 juli 1953: Wet houdende oprichting van een instituut der Bedrijfsrevisoren

De wet ter oprichting van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren is opgedeeld in negen hoofdstukken en scheidt het algemeen wettelijk kader voor de organisatie van het beroep van bedrijfsrevisor. Deze wet behandelt zowat alle onderwerpen die te maken hebben met de vlotte en correcte werking van het Instituut.

In de vroegere wetgeving die gold tot eind augustus 2007 waren voor wat betreft de tuchtrechtelijke werking van het instituut vooral het tweede, derde en vijfde hoofdstuk van belang, samen met hoofdstuk vier bis. Deze hoofdstukken handelen achtereenvolgens over de rechten en plichten van de bedrijfsrevisor, het beheer en de werking van het instituut, de beroepstucht en de uitoefening van de taak van bedrijfsrevisor.

Artikel vier tot en met artikel vijf van de wet houdende oprichting van een instituut der bedrijfsrevisoren stelt de voorwaarden waaraan natuurlijke personen en burgerlijke professionele vennootschappen moeten voldoen om toegelaten te worden tot het beroep. Wanneer een persoon of vennootschap aan deze verplichtingen voldoen mogen ze de titel van bedrijfsrevisor voeren en zijn ze verplicht zich aan te sluiten tot het instituut en de jaarlijkse bijdragen te betalen. Door zich te laten registreren als zijnde bedrijfsrevisor en dit beroep uit te oefenen stellen deze personen en vennootschappen zich onder het toezicht en de tuchtmacht van het Instituut. Hierdoor zijn zij gebonden aan de wettelijke voorschriften die van toepassing zijn voor de leden van het Instituut en zijn zij gehouden zich te gedragen en te handelen volgens de deontologie der bedrijfsrevisoren.

Ook wanneer iemand wil toetreden tot het beroep van bedrijfsrevisor is deze gehouden aan de wetten en de deontologie van het beroep vanaf het moment dat zij geslaagd zijn voor de toelatingsexamens en hun stageperiode hebben aangevat. Deze personen zijn geen lid van het instituut, maar staan desalniettemin onder het toezicht en de tuchtmacht van het instituut. (Artikel 6) Zij mogen wegens het niet voldoen aan de voorwaarden gesteld in artikel vier niet de titel bedrijfsrevisor voeren, doch wel de titel van stagiair-bedrijfsrevisor. (artikel 7)

In het derde hoofdstuk van de wet ter oprichting van het Instituut der Bedrijfsrevisoren wordt de werking en het beheer van het Instituut behandeld. Vooral de artikels elf en dertien zijn van belang voor de werking van de tuchtrechtspraak voor de leden van het Instituut aangezien deze artikels de werking en het samenstellen van de Raad van het Instituut bepalen. Uit deze artikels blijkt dat de leden van de Raad worden verkozen door alle leden die aanwezig zijn op de algemene vergadering van het Instituut.

Dit is van belang voor de werking van het tuchtorgaan aangezien de Raad twee derde van de leden van de tuchtcommissie benoemt, namelijk de leden van de tuchtcommissie die zelf werkzaam zijn in het beroep van bedrijfsrevisor. (Artikel 19) Hierdoor wordt onrechtstreeks een invloed uitgeoefend op de samenstelling van de tuchtorganen van het Instituut bij de verkiezing van de leden van de raad.

Ook worden in dit derde hoofdstuk van de wet de bezoldigingen van alle leden van de Raad, stagecommissie, tuchtcommissie en commissie van beroep bepaald in Artikel vijftien.

Wat betreft de uitoefening van de taak van bedrijfsrevisor is hoofdstuk vier bis van belang. De artikels achttien ter tot achttien quinquies bepalen dat een revisor zijn beroepskennis permanent moet vervolmaken en de tijd,

bekwaamheid en medewerking moet hebben die nodig is om een taak met succes te volbrengen, vooraleer hij een opdracht kan aanvaarden. Een sterke nadruk wordt nog gelegd op de onafhankelijkheid die vereist is om de aangenomen taken tot een goed einde te brengen. Om dit te controleren is het Instituut bevoegd ten allen tijde de gewenste informatie van zijn leden op te vragen. Ook kan het Instituut een onderzoek laten instellen bij zijn leden naar de werkmethodes, organisatie en de zorg waarmee de leden van het Instituut zich kwijten van hun verplichtingen.

Indien uit dit onderzoek of uit welk ander feit dan ook blijkt dat de revisor zich gedraagt of handelt op een manier die strijdig is met het voornoemde, zal de Raad de betrokken revisor de verplichting opleggen aan deze toestand een einde te maken binnen een door hen bepaalde periode. Indien dit niet tijdig, of op niet voldoende wijze gebeurt, zal de Raad de zaak voorleggen aan de tuchtcommissie en zal er een tuchtprocedure tegen de revisor worden ingesteld.

Deze beroepstucht wordt verder behandeld in het vijfde hoofdstuk van de wet ter oprichting van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Hierin wordt bepaald dat in eerste aanleg de beroepstucht wordt behandeld door een tuchtcommissie die is opgedeeld in twee kamers, een Nederlandstalige en een Franstalige. Elke kamer wordt voorgezeten door een rechter in de Rechtbank van Koophandel en aangevuld met twee bedrijfsrevisoren die aangeduid worden door de Raad. Voor elk lid van de tuchtcommissie wordt een vervanger voorzien, ingeval één van de effectieve leden niet in de mogelijkheid is persoonlijk te zetelen. Alle leden van de tuchtcommissie, zowel de effectieve leden als de plaatsvervangende leden worden benoemd voor een vernieuwbare periode van zes jaar.

In artikel 19 bis van dit hoofdstuk wordt bepaald om welke redenen een bedrijfsrevisor tuchtrechtelijk vervolgd kan worden. Dit zijn vooral redenen die te maken hebben met het niet voldoen aan de beroepsverplichtingen die eigen zijn aan het beroep van bedrijfsrevisor. Dit kan gaan van het niet betalen van de jaarlijkse bijdragen tot het niet correct afhandelen van een dossier. Een andere reden waarvoor men voor de tuchtcommissie kan moeten verschijnen is een inbreuk plegen tegen de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid van het beroep.

Verder worden de mogelijke tuchtsancties die opgelegd kunnen worden aan een bedrijfsrevisor bepaald. Deze mogelijke sancties zijn in stijgende graad de volgende (Art 20 §1):

- De waarschuwing
- De berisping
- Het verbod om bepaalde opdrachten te aanvaarden of verder te zetten
- De schorsing voor ten hoogste een jaar
- De schrapping

Al deze zaken zullen in de volgende hoofdstukken nog uitgebreid aan bod komen wanneer de tuchtprocedure en de tuchtrechtspraak van de afgelopen jaren verder wordt uitgewerkt.

In de tweede paragraaf van artikel 20 wordt bepaald hoe men een tuchtzaak aanhangig kan maken bij de tuchtcommissie. Uit dit artikel blijkt ook dat elke belanghebbende in de mogelijkheid verkeert een klacht in te dienen tegen een bedrijfsrevisor bij de Raad van het Instituut.

Paragraaf drie van artikel twintig bepaalt samen met artikel twintig bis de termijnen die gerespecteerd moeten worden voor wat betreft de uitnodiging van de beklaagde bedrijfsrevisor om voor de tuchtcommissie te verschijnen, evenals

de termijn waarin een revisor tegen wie bij verstek een tuchtbeslissing is genomen de kans heeft verzet aan te tekenen tegen deze beslissing. Wat de uitnodiging betreft is men genoodzaakt dit bij aangetekend schrijven te doen, met de vermelding van de ten laste gelegde feiten, samen met de mogelijkheid het dossier in te kijken en een verzoek om een verweerschrift te richten aan de tuchtcommissie.

Wanneer men toch door de tuchtcommissie veroordeeld wordt tot een tuchtsanctie is het mogelijk beroep aan te tekenen tegen deze beslissing. Dit beroep wordt behandeld door de commissie van beroep. De werking van deze commissie wordt geregeld door de bepalingen die terug te vinden zijn in artikel eenentwintig van de wet ter oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren.

2.3 KB van 10 januari 1994: Koninklijk besluit betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren

Het KB betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren is opgedeeld in acht hoofdstukken, waarvan vooral het eerste en het zevende hoofdstuk van belang zijn voor wat betreft de tuchtprocedure.

Uiteraard zijn de andere hoofdstukken ook van belang aangezien deze bepalingen bevatten waartegen een bedrijfsrevisor in de fout kan gaan, wat kan leiden tot het instellen van een tuchtprocedure tegen de betrokken revisor. Desondanks zal vooral de aandacht gaan naar de twee bovenvermelde hoofdstukken aangezien zij handelen over de algemene beginselen inzake de deontologie en de bepalingen betreffende de tuchtprocedure.

2.3.1 Hoofdstuk 1 van het KB betreffende de plichten van de bedrijfsrevisor

Het eerste hoofdstuk van dit koninklijk besluit omvat de beginselen van de deontologie aan welke de bedrijfsrevisor zich moet houden. Deze beginselen worden samengevat in het tweede en derde artikel. De bedrijfsrevisor is ertoe gehouden zich tijdens het uitvoeren van zijn taak te houden aan de wettelijke en reglementaire bepalingen, alsook de controlenormen die zijn uitgegeven door het Instituut. Indien de situatie dit vereist zal hij ook verwacht worden rekening te houden met de aanbevelingen die door de Raad van het Instituut worden uitgevaardigd.

Verder bepaalt artikel drie dat de revisor zich dient te gedragen, zoals eerder gesteld, op een manier die de waardigheid, rechtschapenheid of kiesheid van het beroep niet in gevaar brengt. Handelingen die in tegenspraak zijn met het nodige respect dat verschuldigd is aan confraters en de onafhankelijkheid die vereist is voor het uitvoeren van een vrij beroep worden evenals verboden.

Dit laatste is een eerder vage omschrijving over hoe een revisor zich dient te gedragen. Om hier duidelijkheid in te scheppen is de heer Clybouw gecontacteerd als bevoorrechte getuige. De heer Clybouw is zelf bank-bedrijfsrevisor en zaakvoerder van Clybouw Bedrijfsrevisoren Burg. B.V.B.A. Bovendien zetelt de heer Clybouw sinds 2003 in de tuchtcommissie, en dit nog minstens tot 2009, nadat hij ook al ervaring had opgedaan door in de Raad van het Instituut te zetelen. Uit het gesprek met de heer Clybouw is gebleken dat er wat betreft de waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid van het beroep geen document bestaat waarin bepaald wordt wat hieronder verstaan dient te worden. Wanneer een klacht wordt overgemaakt aan de Raad van het Instituut zal hierdoor elk geval apart moeten behandeld worden. Alles zal afhangen van de situatie en de elementen die het dossier bevatten. Wel kon de heer Clybouw enkele voorbeelden geven van mogelijke gevallen waarbij wordt uitgegaan van een inbreuk ten opzichte van artikel drie van dit koninklijk besluit. Wanneer een revisor zich wendt tot lichamelijk geweld, zowel professioneel als privé, zal dit gezien worden als een inbreuk tegen de beginselen van waardigheid van het beroep. Het is ook mogelijk dat men naar deze regel teruggrijpt wanneer een revisor een controle niet kan documenteren aangezien dit kan wijzen op een gebrek aan rechtschapenheid. Verder stelde hij dat men geen vaste strafmaatregelen hanteert voor wat betreft een inbreuk op dit artikel. Om deze te bepalen dient men elke klacht afzonderlijk te behandelen en terug te grijpen naar zaken die voorheen zijn uitgesproken in verband met hetzelfde onderwerp.

2.3.2 Hoofdstuk 7 van het KB betreffende de plichten van de bedrijfsrevisor

In dit hoofdstuk worden de bepalingen inzake de tuchtprocedure verder uitgewerkt. Zo wordt de Raad van het Instituut verplicht steeds de revisor tegen wie een klacht is ingediend een gemotiveerd resultaat van het gevoerde onderzoek mee te delen. (Artikel 33)

Het verslag van de raad kan een uitdrukkelijk verzoek bevatten om tijdens de zitting van de tuchtcommissie of de commissie van beroep gehoord te worden. De Raad wordt dan vertegenwoordigd door een lid van de Raad en zal op elke zitting van de commissie worden uitgenodigd waar zij, indien gewenst, aan het woord kunnen komen, eventueel bijgestaan door een advocaat. (Artikel 34)

Verder bepaalt artikel vijfendertig dat wanneer een revisor erkend is om bepaalde revisorale opdrachten uit te voeren en deze revisor een tuchtsanctie krijgt, dat het openbaar organisme steeds verwittigd wordt van deze beslissing.

Wanneer de sanctie uitgesproken door de tuchtcommissie of de commissie van beroep echter een schorsing inhoudt van meer dan één maand, is de betrokken revisor verplicht alle ondernemingen en instellingen waarvoor hij een revisorale opdracht uitvoert te verwittigen van de sanctie.

3 De werking van het tuchtorgaan van het IBR

In dit hoofdstuk zal de werking van de tuchtcommissie en de commissie van beroep verder onder de loep genomen worden. Via een uitgebreide bespreking zal er duidelijkheid komen over hoe een tuchtsanctie tot stand komt, evenals de redenen waarvoor men een tuchtsanctie kan opleggen. Hierbij zal ook aandacht uitgaan naar de organisatie en samenstelling van de tuchtorganen die opereren binnen het Instituut der Bedrijfsrevisoren.

Niet alleen bij het beroep van bedrijfsrevisor is het mogelijk met een tuchtorgaan in aanraking te komen. Elk vrij beroep in België beschikt over de nodige organen om een beroepsuitoefenaar binnenskamers terecht te wijzen en een tuchtsanctie op te leggen. Hierin zijn echter heel wat verschillen, wat zich leent tot het vergelijken van de verschillende tuchtcolleges.

3.1 Eigenheid van het tuchtrecht

In verhouding tot andere rechtstakken is de rechterlijke tucht op verschillende vlakken een buitenbeentje. Waar bijvoorbeeld de burgerlijke vordering de bedoeling heeft subjectieve rechten van een partij te beoordelen, in het merendeel in verhouding tot een andere partij, heeft een tuchtvordering de bedoeling bepaald gedrag te beoordelen.

Dit gedrag staat in verband met de uitoefening van het beroep van de desbetreffende persoon en wordt getoetst aan de regels van de eer, waardigheid en de deontologie van het beroep. Deze beoordeling is nodig ter bescherming van het beroep, in dit geval het bedrijfsrevisoraat. (Tilleman, 2003)

Het is echter niet zo dat enkel de gedragingen die verbonden zijn met het beroep aanleiding kunnen geven tot een tuchtsanctie. Paraprofessionele

handelingen kunnen ook het onderwerp uitmaken van een tuchtprocedure. Bij alle tuchtinstanties van de verschillende vrije beroepen is dit het geval, met uitzondering van de architecten. Zij zijn de enige die toezicht houden op de eer, discretie en waardigheid van de leden van de Orde 'in de uitoefening of naar aanleiding van de uitoefening van het beroep.' In de praktijk wordt hiermee echter geen rekening gehouden, en worden ook privé-gedragingen beoordeeld door dit tuchtcollege, net zoals bij alle andere tuchtcolleges. (Van Der Biesen, 1993)

Deze eigen aard van de tuchtprocedure werd ook aangehaald door het arbitragehof in een arrest van 7 december 1999, nr.129/99, B.4. In dit arrest wordt gesteld dat er wel degelijk een verschil bestaat tussen een tuchtrechtelijke vervolging, en een vervolging van een andere aard.

'B.4. Il existe une différence fondée sur un critère objectif entre la situation des personnes qui font l'objet de poursuites pénales et de celles qui font l'objet d'une procédure disciplinaire.

L'action publique a pour but de faire réprimer des atteintes à l'ordre public et est exercée dans l'intérêt de la société dans son ensemble; elle est de la compétence des juridictions pénales; elle ne peut porter que sur des faits que la loi qualifie d'infractions et elle donne lieu, en cas de condamnation, aux peines prévues par la loi ou en vertu de celle-ci.

L'action disciplinaire a pour objet de rechercher si le titulaire d'une fonction publique ou d'une profession a enfreint les règles de déontologie ou de discipline ou a porté atteinte à l'honneur ou à la dignité de sa fonction ou de sa profession; elle s'exerce dans l'intérêt d'une profession ou d'un service public; elle concerne des manquements qui ne font pas nécessairement l'objet d'une définition précise; elle peut donner lieu à des sanctions touchant l'intéressé dans l'exercice de sa fonction ou de sa profession et qui sont prononcées par un organe propre à chaque profession concernée, par une autorité administrative ou par une juridiction.'

Verder stelt Tilleman dat de onafhankelijkheid van de tuchtvordering ten opzichte van de burgerlijke vordering en de strafvordering duidelijk tot uiting komt in het feit dat traditioneel wordt aangenomen dat, bij gebrek aan een wettelijke bepaling ter zake, de tuchtvordering niet verjaarbaar is. Hierbij wordt de vraag gesteld of dit niet discriminerend is, aangezien de rechtspolitieke overwegingen voor de verjaringen in het burgerlijk en strafrecht ook kunnen toegepast worden op het tuchtrecht.

Als voorbeeld van deze evolutie kan het volgende artikel 418 van het Gerechtelijk Wetboek worden aangehaald:

“De tuchtprocedure wordt ingesteld binnen zes maanden nadat de tuchtoverheid bevoegd om de tuchtprocedure in te stellen kennis heeft gekregen van de feiten.”

Als bestaansgrond van tuchtcolleges wordt wel eens aangehaald dat de magistratuur onbekwaam is om toe te zien op de nakoming van de beroepsuitoefeningsvoorwaarden. Gewone rechtbanken zouden telkens bij elke tuchtzaak hulp van professionele deskundigen moeten inroepen. Om dit te voorkomen worden tuchtcolleges samengesteld op zo een manier dat er steeds beroepsbeoefenaars aanwezig zijn. Hierdoor wordt de kennis van de deontologische en vaktechnische aspecten van het beroep gegarandeerd in deze colleges. (Van Der Biesen, 1993)

3.2 Samenstelling van de organen

De samenstelling van de tuchtorganen is bij elk van de vrije beroepen op een andere manier geregeld. Niet alleen wat betreft het aantal leden, maar ook wat betreft de benoemingsvereisten, benoemingsprocedures en de duur van die benoeming zijn er grote verschillen op te merken.

De samenstelling van de tuchtcommissie en de commissie van beroep van het Instituut der bedrijfsrevisoren is geregeld in de Wet tot oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren.

3.2.1 De tuchtcommissie

Uit deze wet blijkt dat de tuchtcommissie opgedeeld is in twee kamers en samengesteld is uit twee bedrijfsrevisoren en één magistraat, die rechter in de Rechtbank van Koophandel is en de tuchtcommissie voorziet. Voor elk van hen wordt een vervanger voorzien en ieder lid van de tuchtcommissie is aangesteld voor een hernieuwbare periode van zes jaar.

Uit Van Der Biesen blijkt dat één van de redenen voor deze regelmatige hernieuwing is dat er een positieve werking uitgaat onder de leden van het zetelen in organen zoals een tuchtcommissie. De heer Clybouw heeft voordat hij in de tuchtcommissie is beginnen zetelen zelf in de Raad van het Instituut gezeteld en bevestigd deze stelling. Naar zijn gevoel zorgt het zetelen in dergelijke organen ervoor dat men als bedrijfsrevisor een nauwer contact heeft met het Instituut, waardoor men over meer informatie beschikt over het beroepsgebeuren en dat men alerter blijft. Wanneer men dit contact met het Instituut niet zou hebben, zou, naar zijn mening, ook de kans groter zijn achterop te geraken voor wat betreft de evoluties binnen het beroep en de bedrijfseconomische wereld waarmee men samenhangt. De betrokkenheid helpt ook voor het vormen van goede conclusies bij het uitvoeren van het

beroep, en zorgt ervoor dat de hele beroepsgroep hetzelfde standpunt zal innemen.

Wanneer we naar andere beroepsgroepen zien, valt op dat men bij de tuchtcommissie van het Instituut met minder mensen in deze commissie zetelt. Alleen de tuchtcommissie van accountants is op dezelfde manier samengesteld wat betreft het aantal leden, terwijl bij deze tuchtcommissies en die van de deurwaarders een gelijkenis is wat betreft de benodigde anciënniteit en ervaring, namelijk het voltooien van de stage. (Van Der Biesen, 1993) In Bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van de verschillende tuchtcolleges en de samenstelling hiervan.

Uit deze cijfers blijkt dat onder andere in het tuchtcollege van het Instituut beduidend minder personen zetelen dan dat dit het geval is bij andere tuchtcolleges zoals dit van bijvoorbeeld de notarissen. Op de vraag of dit een probleem vormt voor de goede werking van het college, vertelde de heer Clybouw dat dit de werking van het tuchtcollege in geen geval hindert. De reden hiervoor is dat het aantal leden naar zijn ervaring zeker voldoende is, aangezien men steeds met drie personen aanwezig is en voor elk van deze personen eventuele vervangers voorzien zijn. Ook wist hij te vertellen dat het aantal te behandelen dossiers gering zijn, en doordat de voorbereiding gebeurt door de Raad van het Instituut, de behandeling van deze dossiers vlot kan plaats vinden. Wanneer extra informatie nodig is hoeft men dit ook niet zelf te onderzoeken, en kan men bijkomende inlichtingen vragen of informatie laten opzoeken. Hierdoor is het over het algemeen slechts nodig dat de tuchtcommissie één maal per maand zetelt om de dossiers te behandelen.

Wanneer we naar de anciënniteitvoorwaarden kijken in de tabel in Bijlage 1 zien we dat ook hier een verschil is tussen de verschillende beroepen. De tuchtcommissie van bedrijfsrevisoren is een voorbeeld van een tuchtcommissie waarbij het volstaat de stage ter toelating tot het beroep te hebben voltooid,

terwijl er in verschillende gevallen enige ervaring nodig is om te kunnen zetelen. Vooral bij de beroepsgroepen van geneesheren en apothekers zien we dat een vrij grote ervaring gewenst is. Tijdens het gesprek met de heer Clybouw bleek in verband met dit onderwerp dat er geen specifieke reden is voor deze regeling, maar dat in de praktijk wel enige ervaring gewenst is voor het zetelen in de tuchtcommissie.

De leden voor de tuchtcommissie worden voorgedragen door de Raad van het Instituut, waarbij men bedrijfsrevisoren die geruime tijd ingeschreven zijn zullen verkiezen. Bijkomende moeilijkheid waarmee men rekening wil houden tijdens het samenstellen van de organen, is dat elk soort kantoor vertegenwoordigd wordt in de organen van het Instituut, evenals de bescherming van de functiescheiding binnen het Instituut.

3.2.2 De commissie van beroep

Wanneer er tegen een uitspraak van de tuchtcommissie beroep wordt aangetekend wordt dit behandeld door de commissie van beroep. Uit de desbetreffende wetgeving (Art. 21 van de Wet van 23 juli 1953 betreffende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren) leren we dat de samenstelling van dit orgaan sterk afwijkt van die van de tuchtcommissie. Gelijklopend is dat ook voor de commissie van beroep geldt dat er twee kamers zijn, een Nederlandstalige en een Franstalige.

De commissie van beroep is, in tegenstelling tot de tuchtcommissie, voornamelijk bevolkt door magistraten in plaats van door bedrijfsrevisoren. Concreet is de commissie van beroep samengesteld uit de volgende personen:

- Een raadsheer bij het Hof van Beroep
- Een rechter in een Rechtbank van Koophandel
- Een rechter in een Arbeidsrechtbank
- Twee bedrijfsrevisoren

De magistraten die in de tuchtcommissie zetelen worden, net zoals bij de tuchtcommissie, voorgedragen door de minister van justitie en benoemd door de koning. De bedrijfsrevisoren daarentegen worden door de Algemene Vergadering van het Instituut aangeduid. Ook hier is het zo dat voor elk effectief lid er een plaatsvervangend lid wordt voorzien en dat zij allen benoemd zijn voor een hernieuwbare periode van zes jaar.

Uit Van der biesse en de tabel die achteraan opgenomen is in Bijlage 2 is vast te stellen dat de algemene trend is dat het belang van magistraten in de commissies van beroep groter is dan bij tuchtcommissies. Vooral bij de commissies van beroep van bedrijfsrevisoren en accountants is dit het meest uitgesproken.

3.3 Wijzen van aanhangig maken tuchtprocedure

Een tuchtprocedure kan ingesteld worden om verschillende redenen en er kunnen verschillende aanleidingen aan de basis hiervoor liggen. In artikel twintig van de wet tot oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren is bepaald dat een tuchtvordering kan ingesteld worden door de Raad van het Instituut. Zij kunnen dit ambtsweg doen, bijvoorbeeld na een confraternele controle, of na een schriftelijke vordering van de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep. Ook is het mogelijk voor elke belanghebbende van een klacht in te dienen bij de Raad tegen een Bedrijfsrevisor.

3.3.1 Klacht

Elke belanghebbende kan bij de Raad van het Instituut een klacht indienen volgens de bepalingen van artikel 20 §2 van de wet tot oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren. Het is dus nodig dat de klager een nader omschreven belang heeft waarover de Raad van het Instituut zich uitsprekt. Wanneer dit belang er niet is, wordt de klacht geklasseerd als zijnde onontvankelijk. (Tilleman ,2003)

Van Der Biesen zegt hierover dat de klager een niet nader toegelicht belang hoort te hebben, waarover de Raad van het Instituut zich dan zal uitspreken. In de andere tuchtrechtscolleges in eerste aanleg is er nergens een ontvankelijkheidsvoorwaarde wettelijk voorgeschreven. Het ontbreken van zulk een ontvankelijkheidsvoorwaarde sluit nauw aan bij de oorspronkelijke geest van tuchtrechtscolleges. Bedoeling van deze colleges is het waken over een vaktechnisch en moreel hoogstaande dienstverlening door de beroepsbeoefenaars. Het tuchtrecht moet ervoor zorgen dat de beroepsgroep en het algemeen belang van de hele gemeenschap gewaarborgd is. Dit houdt in dat elke aanwijzing van een inbreuk of een tekortkoming tegenover de

deontologie onderzocht dient te worden. Hierbij zou een persoonlijk belang van de verzoeker geen voorwaarde mogen zijn.

3.3.2 Ambtshalve opstarten tuchtprocedure

Artikel 20 §2 van de Wet van 22 juli 1953 tot oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren bepaalt dat de Raad van het Instituut ook de mogelijkheid heeft ambtshalve een tuchtprocedure op te starten. De heer Clybouw gaf bij deze praktijk als mogelijke reden aan dat een bedrijfsrevisor niet of niet tijdig zijn bijdrage tot het Instituut betaalt. Naar zijn ervaring zorgen deze laattijdige betalingen van de bijdragen voor het grootste deel van de ingestelde tuchtonderzoeken tegen bedrijfsrevisoren.

3.3.3 Klacht van de Hoge Raad en het Comité voor advies en controle

De mogelijkheid bestaat ook dat er een rechtstreekse klacht komt van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen tegen één of meer bedrijfsrevisoren. Indien dit gebeurt is de tuchtcommissie verplicht de Hoge Raad kennis te geven omtrent het gevolg dat deze klacht heeft teweeg gebracht. (Tilleman, 2003)

Het comité voor advies en controle van het Instituut staat in voor de controle voor wat betreft de onafhankelijke uitoefening van het beroep van bedrijfsrevisor. Dit comité heeft de mogelijkheid een zaak aanhangig te maken bij de tuchtcommissie, en kan daartoe elke informatie die men nodig of nuttig acht opvragen. (Tilleman, 2003)

De heer Clybouw wist hierover te vertellen dat de kwaliteitscontroles die uitgevoerd worden door het comité voor advies en controle vaak aan de basis liggen van een tuchtprocedure. Wellicht zal dit iets minder zijn dan de hierboven aangehaalde reden van het niet betalen van bijdragen, terwijl de klachten van

derden daarentegen dan weer een kleiner volume van tuchtprocedures vertegenwoordigen.

3.4 Aanleidingen voor een tuchtonderzoek

Heel wat verschillende zaken kunnen de aanleiding zijn voor het aanhangig maken van een tuchtprocedure. Niet alleen zijn er de deontologische verplichtingen die aan de basis van het beroep liggen, het is ook mogelijk dat een bedrijfsrevisor voor de tuchtcommissie dient te verschijnen wegens het niet nakomen van verplichtingen ten opzichte van het Instituut der Bedrijfsrevisoren of van verplichtingen die men heeft tegenover confraters.

3.4.1 Deontologische verplichtingen

3.4.1.1 Waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid

De beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en de kiesheid nemen een belangrijk, maar vrij onduidelijk deel in van de deontologische verplichtingen van een bedrijfsrevisor die opgenomen zijn in artikel drie van de wet van 10 januari 1994.

De heer Clybouw had voor de bepaling omtrent de waardigheid, rechtschapenheid en de kiesheid van het beroep geen allesomvattende omschrijving en ook is er geen document waarin gedetailleerde omschrijvingen en bepalingen terug te vinden zijn. De heer Clybouw kon echter wel enkele voorbeelden geven wat toch enige klaarheid schepte in deze materie. Zo bracht hij het voorbeeld van het gebruiken van fysiek of verbaal geweld door een bedrijfsrevisor aan als een mogelijke reden voor een klacht voor een inbreuk op deze regel. Dit omdat zulk een gedrag de waardigheid van het beroep in het gevaar brengt.

Een ander voorbeeld dat de heer Clybouw aanhaalde omtrent deze regel was het niet documenteren van een controle van een vennootschap. Ook dit kan men onderbrengen onder het in gevaar brengen van de waardigheid, rechtschapenheid en de kiesheid van het beroep, aangezien dit een onbetrouwbare indruk kan nalaten die invloed kan hebben op het vertrouwen van mensen in het bedrijfsrevisoraat.

Ook Tilleman haalt enkele situaties aan die duidelijkheid scheppen omtrent de betekenis van dit artikel in de wetgeving. Deze beschreven situaties richten zich vooral naar overtredingen die te maken hebben met het vennootschapsrecht en het boekhoudrecht.

Artikel 144 van het Wetboek van Vennootschappen bepaalt dat een commissaris gehouden is om de naleving van het vennootschapsrecht en boekhoudrecht te toetsen. Doordat de waardigheid van het beroep onder meer bepaald wordt door de respectabiliteit van de individuele leden is het ontoelaatbaar dat een bedrijfsrevisor zelf het vennootschapsrecht of de boekhoudwetgeving met de voeten treedt. (Jaarverslag IBR, 2000)

Wanneer een bedrijfsrevisor een strafrechtelijke veroordeling oploopt omdat hij pas laattijdig overgegaan is tot neerlegging van de jaarrekening, zal dit dan ook een tuchtrechtelijk staartje krijgen. De reden hiervoor is dat zulk een overtreding wel degelijk de waardigheid, rechtschapenheid en de kiesheid van het beroep in het gedrang brengt. (Tuchtcommissie IBR, 1990)

In 1990 is er ook een uitspraak gedaan door de tuchtcommissie omtrent een bedrijfsrevisor die had meegewerkt aan de oprichting van een B.V.B.A. door middel van inbreng van fictief kapitaal. De bedrijfsrevisor stelde voor de oprichting 170.000 BEF ter beschikking van de oprichter van de vennootschap omdat zij in geldnood zaten. Wanneer de oprichting echter voltrokken was werd het geld teruggestort, waardoor de revisor geholpen heeft met het omzeilen van

de vereiste dat een minimum volstort kapitaal bij de oprichting aanwezig moet zijn. (Tuchtcommissie IBR, 1990)

3.4.1.2 Onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor

De onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor is één van de hoekstenen van de geloofwaardigheid van het beroep ten opzichte van de gemeenschap. (Tuchtcommissie IBR, 1992) Deze onafhankelijkheid wordt geregeld in de wet van 22 juli 1953 ter oprichting van een instituut der bedrijfsrevisoren en bevestigd in het Koninklijk Besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren. Artikel 7 bis, 4° van de wet van 22 juli 1953 stelt het volgende:

“Een werkzaamheid uit te oefenen die onverenigbaar is met de waardigheid of de onafhankelijkheid van zijn taak.”

Artikel 8, §1 van dezelfde wet voegt hieraan toe dat de bedrijfsrevisor bij het vervullen van de hem toevertrouwde controleopdracht moet handelen in volledige onafhankelijkheid van de betrokken personen, vennootschappen of instellingen.

De controle hierop wordt geregeld in artikel 18 ter van de wet tot oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren en stelt dat het Instituut toeziet op de goede uitvoering van de toevertrouwde opdrachten aan de leden van het Instituut. Met betrekking tot de onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor stelt dit artikel het volgende:

“3° zich met de nodige zorg en in volledige onafhankelijkheid kwijten van de hun toevertrouwde controle-opdrachten; 4° geen opdrachten aanvaarden onder voorwaarden die een objectieve uitvoering daarvan in het gedrang zouden

kunnen brengen;5° geen werkzaamheden uitoefenen die onverenigbaar zijn met de onafhankelijkheid van hun taak.”

Het koninklijk besluit van 10 januari 1994 bevestigt deze regels in artikel 3 door te stellen dat een bedrijfsrevisor elke handeling moet vermijden die zijn onafhankelijkheid in gevaar kan brengen. Om dit te bewerkstelligen zijn in de artikels 4 tot en met 7 enkele verbodsbepalingen opgenomen die een kader scheppen waaraan men zich moet houden.

De artikels 8 tot en met 14 bepalen vervolgens enkele meer specifieke regels omtrent de bewaring van de onafhankelijkheid. Artikel 8 vormt het kader waarin de daaropvolgende artikels moeten begrepen worden door te stellen dat de onpartijdigheid van de revisor gewaarborgd moet worden.

Zo is het verboden een revisorale opdracht uit te voeren bij een bedrijf waar er een familiale band is die de onafhankelijkheid in gevaar kan brengen. Artikel 9 bepaalt dat wanneer de revisor zelf, zijn echtgeno(o)t(e) of een bloed- of aanverwant tot in de tweede graad een belangrijke positie bekleedt binnen het te controleren bedrijf, dit in tegenspraak is met de onafhankelijkheid van de revisor.

Ook financieel moet een revisor onafhankelijk zijn van de bedrijven waarvoor hij de controle uitvoert. Zo bepaalt artikel 10 dat een bedrijfsrevisor geen enkel financieel belang mag hebben in een onderneming waarvan hij de controle uitvoert. Hij mag van de door hem te controleren ondernemingen geen aandelen of ander effecten aanhouden, alsook voor zijn minderjarige kinderen. Verder wordt in dit artikel bepaald dat het verboden is voor de bedrijfsrevisor een lening te ontvangen van zulk een onderneming.

Een andere bepaling, in artikel 13 bepaalt dat een bedrijfsrevisor er op moet letten zijn beroepsactiviteiten zo te regelen, dat zijn beroepsinkomsten niet

afhankelijk worden van een te beperkt aantal onderscheiden opdrachten of functies, of van opdrachten en functies die concreet alle afhankelijk zijn van één enkele belangengroep of van eenzelfde gezag.

Wanneer we deze bepaling breder beschouwen is het voor een bedrijfsrevisor ook af te raden een te grote schuldenlast tot stand te laten komen, aangezien ook dit een belemmering kan opleveren van de onafhankelijkheid van de revisor. Zulk een situatie kan immers een reden zijn voor een belangenconflict tussen het ontvangen van honoraria en de gestrengheid waarmee men krachtens het onafhankelijkheidsbeginsel zijn opdracht hoort uit te voeren. (Tilleman, 2003)

Een voorbeeld hiervan kan gevonden worden in een uitspraak van de tuchtcommissie op 29 augustus 2000. Deze zaak handelde over een revisorenkantoor waarvan het vermogen zodanig gedaald was dat men niet meer aan het wettelijk minimumkapitaal kon voldoen. De revisor die werkte via deze revisorenvennootschap werd om deze reden geschrapt.

3.4.1.3 Verbod bepaalde nevenactiviteiten uit te oefenen

Bedrijfsrevisoren zijn gehouden aan enkele bepalingen inzake het uitvoeren van het beroep van revisor of van andere beroepen. Deze bepalingen worden omkaderd door artikel 7 bis van de wet van 22 juli 1953 en artikel 5 van het koninklijk besluit van 10 januari 1994.

Artikel 7 van de wet van 22 juli 1953 bepaalt dat een bedrijfsrevisor de volgende beroepsactiviteiten niet mag uitvoeren:

- Zich door een arbeidsovereenkomst verbinden als een werknemer, behalve wanneer de werkgever een ander bedrijfsrevisor is, wanneer hij verbonden is door een arbeidsovereenkomst bij een bedrijfsrevisor, wordt hiervan melding gemaakt in de ledenlijst
- Een commercieel bedrijf of een taak van bestuurder of zaakvoerder uit te oefenen in een handelsvennootschap of in een vennootschap die de rechtsvorm van een handelsvennootschap heeft aangenomen met uitsluiting van de professionele en interprofessionele vennootschappen, tenzij de taak hem werd opgedragen door een rechtbank
- In ondergeschikt verband een betrekking uitoefenen bezoldigd door de Staat, de gewesten, de gemeenschappen, de provincies, de gemeenten, de agglomeraties en federaties van gemeenten of door een openbare dienst die afhangt van deze publiekrechtelijke rechtspersonen
- Een werkzaamheid uitoefenen die onverenigbaar is met de waardigheid of de onafhankelijkheid van zijn taak

Hier worden echter in hetzelfde artikel uitzonderingen op gemaakt voor wat betreft het eerste en derde punt van deze opsomming. Wanneer het een taak betreft in het onderwijs, is dit wel toegelaten.

In het tweede punt wordt aangehaald dat een bedrijfsrevisor geen taak mag uitvoeren als bestuurder of zaakvoerder van een handelsvennootschap, behoudens wanneer het gaat om een professionele vennootschap. De overgangsbepaling van de wet van 22 juli 1953 bepaalt in artikel 33 immers dat alle vennoten, zaakvoerders en bestuurders van een professionele vennootschap de hoedanigheid van bedrijfsrevisor moeten hebben, of in het buitenland een hoedanigheid moeten hebben die door de koning als gelijkwaardig met deze van bedrijfsrevisor is erkend.

3.4.1.4 Publiciteit

Zoals in de meeste vrije beroepen zijn er voor de bedrijfsrevisoren een aantal regels voor wat betreft de wijze waarop zij publiciteit mogen voeren. In het verleden heeft de strikte interpretatie van het reclameverbod, zoals opgenomen in het vroeger geldend artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 maart 1957, heel wat stof gegeven tot discussie en de aanleiding geweest tot tuchtrechtelijke veroordelingen. Sindsdien is de materie constant in evolutie en is er voorlopig voor de bedrijfsrevisoren een regeling getroffen in de artikels 26 en 27 van het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisor. Voortaan kan men stellen dat publiciteit in principe is toegelaten voor bedrijfsrevisoren. Ronseling daarentegen is verboden, aangezien dit beschouwd dient te worden als een commerciële techniek die indruist tegen de waardigheid van het ambt en de ethiek van het vrij beroep. (Tilleman, 2003)

Artikel 26 van de wet van 10 januari 1994 verbiedt de bedrijfsrevisor klanten te ronselen en rechtstreeks of onrechtstreeks meerdere al dan niet verbonden diensten, waaronder een revisorale opdracht, aan te bieden. De vergoeding die de bedrijfsrevisor vraagt mag in geen enkel opzicht afhankelijk zijn van andere diensten die door de bedrijfsrevisor worden verstrekt in dezelfde onderneming of in een verbonden onderneming.

Wel mag de bedrijfsrevisor in het openbaar objectieve informatie over zijn kantoor mededelen, voorzover hij de voor de leden van het beroep gepaste discretie niet in het gedrang brengt. In geen geval mag verwezen worden naar al dan niet vergelijkende gegevens inzake tarieven of kwaliteit. Ook is het verboden in welk document dan ook, behalve in de verslagen die moeten bekendgemaakt worden in toepassing van de wet, de naam van een cliënt kenbaar te maken. Hier kan men van afwijken in uitzonderlijke gevallen, na

toestemming van de cliënt en de voorzitter van het Instituut. (artikel 27 wet van 10 januari 1994)

3.4.2 Beroepsverplichtingen ten opzichte van het IBR

Elke bedrijfsrevisor heeft bepaalde verplichtingen ten opzichte van het Instituut tijdens zijn loopbaan. Deze verplichtingen zijn vooral gesitueerd op het vlak van het betalen van bijdragen aan het Instituut en het verschaffen van inlichtingen aan het Instituut.

Elke bedrijfsrevisor moet jaarlijks een vast en een variabel bedrag betalen aan het Instituut. De bijdragen die men moet betalen zijn vastgelegd in artikel 7 van het koninklijk besluit van 20 april 1989 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Voor wat de vaste bijdrage betreft kan dit bedrag schommelen tussen 250 en 1250 euro per jaar. Het variabele bedrag wordt berekend op basis van de aan de BTW onderworpen omzet van het jaar dat vooraf gaat aan het jaar waarin de bijdrage is verschuldigd. Deze bijdragen worden elk jaar bepaald door de Algemene Vergadering van het Instituut, waarbij het percentage van het variabele deel niet meer mag bedragen dan twee procent.

Deze bijdragen moeten betaald worden binnen de maand volgend op het door de penningmeester toegezonden verzoek. De heer Clybouw gaf in een gesprek aan dat het laattijdig of niet betalen van deze bijdragen wellicht de meest voorkomende oorzaak is om een tuchtprocedure in te stellen tegen bedrijfsrevisoren. De strafmaat zou hierbij voor elk geval apart bekeken worden, maar men mag ervan uitgaan dat tuchtrechtelijk hier geen zware sancties op volgen. Wanneer er echter meerdere malen wordt gezondigd tegen deze regels, zal men de strafmaat steeds verzwaren en uiteindelijk zelfs overgaan tot het schorsen van de bedrijfsrevisor.

Elke bedrijfsrevisor waartegen een gerechtelijke, tucht- of administratieve procedure werd ingeleid die betrekking heeft op zijn taak als bedrijfsrevisor moet, naar de bepalingen van artikel 18 quinquies van de wet van 22 juli 1953 de Raad van het Instituut hierover inlichten.

Verder is het ook nodig dat een bedrijfsrevisor elke wijziging in zijn adresgegevens kenbaar maakt aan het Instituut. Dit betreft niet alleen de gegevens voor wat betreft de plaats waar hij zijn beroepswerkzaamheden uitoefent, maar ook zijn privégegevens. Gegevens betreffende telefoon en fax moeten ook gekend zijn bij het Instituut, zowel voor wat betreft de gegevens voor zijn beroepsuitoefening als zijn privégegevens. Wanneer de revisor besluit zijn beroep uit te oefenen binnen het kader van een vereniging met andere bedrijfsrevisoren, zal hij ook dit moeten meedelen aan het Instituut. (Tilleman, 2003)

3.5 Behandeling dossier

3.5.1 Vooronderzoek

Wanneer bij de Raad een klacht wordt ingediend tegen een bedrijfsrevisor, of wanneer de Commissie van Toezicht, die instaat voor de confraternele controle, een inbreuk waarneemt ten opzichte van de deontologie der bedrijfsrevisoren, zal de Raad een vooronderzoek instellen. Tijdens dit onderzoek zal de Raad optreden als ware het een procureur. Dit houdt in dat de rol van de Raad niet beperkt zal blijven tot een loutere verslaggeving. Het onderzoek houdt in a) dat op een serene manier de feiten geanalyseerd moeten worden, bijvoorbeeld door de betrokken revisor te ondervragen, wat de Raad kan op grond van het gezag waarover zij beschikt ten opzichte van zijn leden; b) dat de bewezen feiten gesitueerd worden in hun context; c) dat er een synthese van gemaakt wordt; d) dat vervolgens wordt vastgesteld in welke mate deze feiten een tuchtrechtelijk vergrijp uitmaken en hoe ze gekwalificeerd moeten worden in het licht van de geschonden (tuchtrechtelijk gesanctioneerde) regels. (Tilleman, 2003)

Nadat het vooronderzoek is afgerond, en men tot het besluit is gekomen dat tuchtprocedure op zijn plaats is, zal men dit verslag overbrengen naar de betreffende tuchtinstanties. De heer Clybouw wist hierover te vertellen dat men deze dossiers dan zal bekijken, en bepalen of de klacht al dan niet ontvankelijk is. Indien het tuchtorgaan echter verdere informatie nodig heeft, zal men deze opvragen, of deze laten opzoeken door de Raad.

3.5.2 Rechtszittingen

Wanneer een tuchtprocedure wordt gestart tegen een bedrijfsrevisor, kan men slechts een tuchtstraf uitspreken tegen deze revisor nadat hij ten minste dertig dagen vooraf per aangetekend schrijven is uitgenodigd om te verschijnen. Deze brief vermeldt, op straffe van nietigheid, de ten laste gelegde feiten, de

mogelijkheid om inzage te nemen van het dossier en nodigt de revisor uit een verweerschrift te richten, waarbij alle voor zijn verweer nuttige stukken zijn gevoegd. (Artikel 20, §3 Wet van 22 juli 1953 ter oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren)

Bij de Commissie van Beroep ligt dit iets anders, hier zal de revisor slechts vijftien dagen op voorhand verwittigd moeten worden om voor de Commissie te verschijnen.

Artikel 20, §3 van de wet van 22 juli 1953 bepaalt verder dat de revisor zich zowel mondeling als schriftelijk mag verweren, en dat hij hierbij mag bijgestaan worden door een advocaat of een lid van het Instituut.

De rechtszitting gebeurt in principe wettelijk gezien achter gesloten deuren, behalve wanneer de betrokken revisor expliciet vraagt de rechtszitting openbaar te laten plaats vinden. In de praktijk echter handelt men op een manier die haaks tegenover deze bepalingen staat. Dit komt vooral door de cassatiearresten van 27 april 1990 en 6 juni 1991, artikel 6, §1 van het E.V.R.M. Men zal sindsdien de rechtszittingen openbaar laten gebeuren, behalve wanneer de revisor erom vraagt dit achter gesloten deuren te doen. De heer Clybouw was hierbij van mening dat dit slechts een theoretisch probleem is. De keuze lag bij de revisor, maar zelfs dat was van geen erg groot belang, aangezien men in de praktijk nooit publiek heeft.

3.5.3 Strafbepalingen

De mogelijke sancties die kunnen opgelegd worden aan een bedrijfsrevisor door de tuchtcommissie zijn vastgelegd in artikel 20, §1 van de wet van 22 juli 1953 en zijn de volgende:

- De waarschuwing
- De berisping
- Het verbod om bepaalde opdrachten te aanvaarden of verder te zetten
- De schorsing voor ten hoogste een jaar
- De schrapping

Deze sancties kunnen virtueel worden toegepast op alle feiten zonder onderscheid vermits de wet geen onderscheid maakt tussen de feiten en tekortkomingen. Het tuchtcollege is daardoor autonoom in de straftoemeting en kan discretionair opteren voor één van de wettelijk opgesomde tuchtstraffen, zij zijn vrij al dan niet rekening te houden met verzachtende of verzwarende omstandigheden, die overigens niet omschreven zijn in de wetgeving. (Tilleman, 2003)

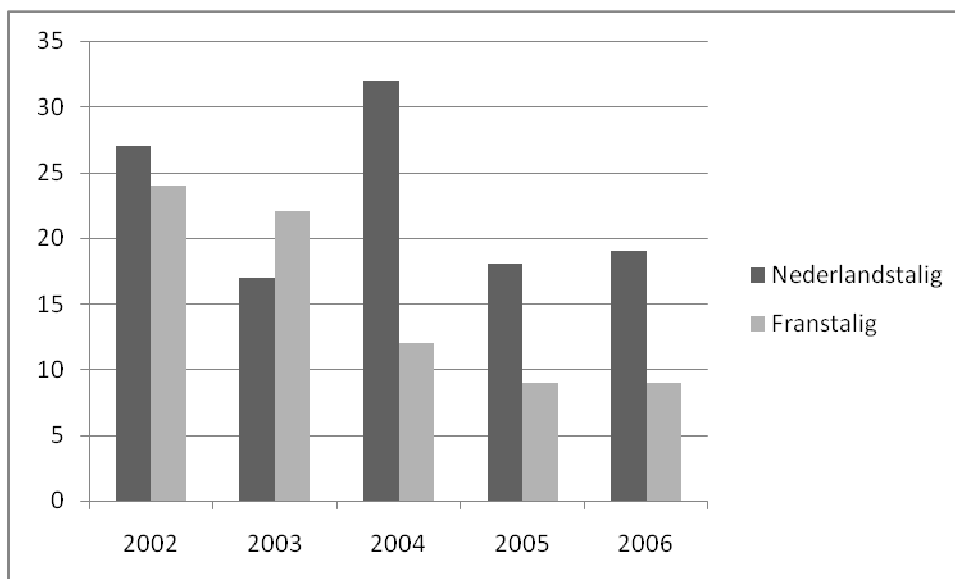
In de praktijk wordt er volgens de heer Clybouw bij het opleggen van een tuchtsanctie vooral gelet op het verleden. Men zal kijken of de betrokken revisor nog gesanctioneerd is, al dan niet voor hetzelfde vergrijp, en naar precedentes uit tuchtzaken betreffende gelijkaardige tekortkomingen tegen de deontologie. Waar men vooral ook voor moet opletten bij het opleggen van vooral de zwaardere tuchtsancties, is dat de sanctie niet buiten proportie is. Wettelijk is bepaald dat wanneer men langer dan een maand geschorst wordt, men dit moet mededelen aan de cliënten. Hierdoor is het best mogelijk dat men alle vertrouwen in de betrokken bedrijfsrevisor verliest, en dat men hierdoor een carrière vroegtijdig beëindigt. Zulke zaken zal men, indien het niet verantwoord is ten opzichte van het vergrijp, proberen te vermijden.

4 De tuchtrechtspraak over de laatste vijf jaar

In dit hoofdstuk zullen de evoluties over de laatste vijf jaar besproken worden die zich in de tuchtuitspraken van het Instituut der Bedrijfsrevisoren hebben voorgedaan. Dit zal gebeuren aan de hand van gegevens uit de jaarverslagen van het IBR en aan specifieke uitspraken van de afgelopen jaren.

4.1 Verschillen in de taalrollen

In de jaarverslagen van het IBR staat steeds een samenvatting van de uitspraken die dat jaar door de tuchtcommissie en de Commissie van Beroep zijn uitgesproken. Deze zijn in een tabel opgedeeld naar herkomst voor wat betreft taalrol, maar ook opgedeeld naargelang de opgelegde sanctie.

Grafiek 1: aantallen tuchtuitspraken opgedeeld naargelang de taalrol

Wanneer we nu naar het aantal tuchtspraken kijken van 2002 tot 2006, zien we in grafiek 1 dat op één jaar na de Nederlandstalige commissies steeds de meeste uitspraken hebben moeten doen. Hierdoor kan de indruk gewekt worden dat de Nederlandstalige bedrijfsrevisoren geïsoleerd worden en meer in aanraking komen met de tuchtinstanties. De heer Clybouw gaf hier echter aan dat dit wellicht een verklaring vindt in de samenstelling van het bedrijfsrevisoraat. Er zijn immers meer bedrijfsrevisoren ingeschreven op de Nederlandstalige taalrol dan op de Franstalige.

Tabel 1: Overzicht van het aantal leden in percent en het aantal tuchtspraken in percent

	2002	2003	2004	2005	2006
Nederlands	631	639	645	647	646
Nederlands %	64,92%	65,67%	65,68%	65,35%	65,25%
Uitspraken %	52,94%	43,59%	72,73%	66,67%	67,86%
Frans	341	334	337	343	344
Frans %	35,08%	34,33%	34,32%	34,65%	34,75%
Uitspraken %	47,06%	56,41%	27,27%	33,33%	32,14%
Totaal	972	973	982	990	990

Uit tabel 1 blijkt dat om en bij vijftig procent van de bedrijfsrevisoren in België ingeschreven zijn op de Nederlandstalige taalrol. Wanneer we dan naar het percentage tuchtspraken kijken die door de Nederlandstalige commissie zijn uitgesproken, zien we dat deze percentages in 2002 en 2003 slechts drieënvijftig en vierenveertig procent bedragen. Dit is beduidend minder dan de vijftig procent Nederlandstalige bedrijfsrevisoren.

In de volgende jaren is de situatie omgekeerd en liggen de percentages van de Nederlandstalige tuchtinstanties hoger dan die voor de Franstalige leden. Hierin

is echter geen duidelijke trend te ontdekken, wat er wellicht op wijst dat dit, net zoals de heer Clybouw aangaf, te maken heeft met toeval. Dit zal elk jaar anders zijn en puur afhankelijk zijn van welke zaken er onderzocht worden.

Aangezien het om een professionele organisatie gaat die in functie staat van de bescherming en vertegenwoordiging van een beroep dat maatschappelijk een belangrijke rol vervult, kan men ervan uitgaan dat alle instanties op een zelfde correcte, strenge manier functioneert, zonder uitzonderingen te maken.

Een voorbeeld van deze professionaliteit kan men vinden in de manier waarop men in een tuchtcommissie omgaat met het beoordelen van een collega die men goed kent. Toen ik de vraag stelde aan de heer Clybouw van hoe men dit zou oplossen in de praktijk, volgde het antwoord dat men dan de persoon die in de commissie zetelt en die bedrijfsrevisor kent, zal vervangen door zijn vervanger. Indien dit niet zou mogelijk zijn, zou men een lid van de tuchtcommissie van de andere taalrol verzoeken te willen zetelen voor de betreffende zaak. Men zal dit naar zijn mening spontaan doen om de objectieve gang van het tuchtrecht te verzekeren en ervoor te zorgen dat er geen misbruik mogelijk is.

4.2 Tuchtrechtspraak van de afgelopen jaren (2002-2006)

In dit deel is het de bedoeling de opgelegde tuchtsancties te bekijken en dit in verhouding tot de strafmaat. Hierbij zullen enkele voorbeelden uit de praktijk duidelijkheid moeten scheppen over de redenen van deze uitspraken, en de samenhang tussen het vergrijp en de daaropvolgende sanctie.

In tabel 2 is een overzicht van de tuchtuitspraken van 2002 tot en met 2006 gegeven. Deze gegevens zijn afkomstig van de jaarverslagen van het IBR van de afgelopen jaren. De specifieke tuchtuitspraken van 2004 tot nu zijn integraal te raadplegen op de webstek van het IBR (www.ibr-ire.be), voor wat betreft de tuchtuitspraken van de jaren voordien is het nodig de jaarverslagen te raadplegen, waarin deze behandelde tuchtzaken zijn opgenomen en besproken worden.

Tabel 2: Indeling van de tuchtuitspraken van 2002 tot 2006 naargelang de sanctie

	2002	2003	2004	2005	2006
Waarschuwing	18	4	8	5	6
Berisping	9	8	2	3	8
Schorsing	10	13	17	13	5
Schrapping	10	10	3	1	2
Verbod om nieuwe opdracht in een bepaalde vennootschap als commissaris te aanvaarden	0	1	1	0	0
Ongegrond of ingetrokken	4	2	13	4	2
Tussenvonnissen	0	0	0	0	5
Vordering gegrond, doch geen sanctie	0	0	0	1	0
Opschorting van uitspraak	0	1	0	0	0
Totaal	51	39	44	27	28

Wat meteen opvalt is dat het aantal dossiers sterk fluctueert in de loop der jaren, en dat er geen lijn te trekken is voor wat betreft de uitgesproken sancties. De heer Clybouw gaf wel aan dat men de lichte sancties, namelijk de waarschuwing en de berisping, vaak uitspreekt voor kleinere vergrijpen, zoals het laattijdig betalen van de wettelijke bijdragen aan het Instituut.

Alleen al in 2002 zijn er achtendertig dossiers behandeld waarbij de bedrijfsrevisor had nagelaten (tijdig) zijn IBR-bijdragen te betalen en/of zijn jaarlijkse mededeling in te dienen (Jaarverslag IBR, 2002). Deze dossiers vertegenwoordigen maar liefst 74,5 procent van alle dossiers. De uitspraken die in deze zaken zijn uitgesproken kunnen als volgt worden opgedeeld:

- Een waarschuwing in vijftien dossiers
- Een berisping in zeven dossiers
- Een schorsing van één tot acht dagen in zeven dossiers
- Een schrapping in zeven dossiers

De heer Clybouw wist uit ervaring dat men bij het behandelen van zulke dossiers rekening houdt met het verleden van de betrokken bedrijfsrevisor. Wanneer deze bedrijfsrevisor voor het eerst in aanraking komt met de tuchtinstanties, zal men slechts een lichte sanctie opleggen, bijvoorbeeld een waarschuwing. Wanneer een bedrijfsrevisor echter geschorst wordt voor zulk een sanctie, zou men ervan mogen uitgaan dat dit geen eenmalig gebeuren is, en dat de bedrijfsrevisor al vaker onderwerp is geweest van zulk een tuchtprocedure.

Een voorbeeld hiervan vinden we in de uitspraak van de tuchtcommissie op zes september 2005 waarbij een bedrijfsrevisor geschapt wordt wegens het niet betalen van de jaarlijkse bijdragen. Deze bedrijfsrevisor had sinds 1996 nagelaten tijdig zijn bijdragen te betalen, op 2002 na, het enige jaar waarin alle bijdragen tijdig betaald werden. Daarbij kwam dat hij niet gereageerd heeft op

herhaaldelijke brieven van het Instituut, gedrag dat beschouwd werd als volledig onwaardig voor een bedrijfsrevisor. Verder werd hem ten laste gelegd dat hij het principe van onafhankelijkheid had geschonden, wat de goede uitvoering van zijn opdracht ernstig in het gedrang kon brengen. Deze onafhankelijkheid werd in gevaar gebracht doordat de bedrijfsrevisor slechts beschikte over enkele opdrachten, en hierdoor over beperkte inkomsten, wat bleek uit de moeilijkheden die de bedrijfsrevisor had om te kunnen voldoen aan de jaarlijkse bijdragen (Tuchtcommissie, 2005).

Ook wanneer we de tuchtsancties van de volgende jaren bekijken, zien we dat een waarschuwing en een berisping vooral gegeven worden om deze redenen, op enkele uitzonderingen na. Zo is er een zaak in 2003 waarin de bedrijfsrevisor die terecht staat een verklaring zonder voorbehoud heeft afgeleverd, terwijl het college van interne commissarissen (wiens taak erin bestaat het management te helpen met het beoordelen van de interne controlesystemen, een onafhankelijke mening te geven op belangrijke boekhoudkundige vraagstukken, feedback geven over de efficiëntie van de processen en het overeenstemmen daarvan met de wet en bedrijfsreglementen en een onafhankelijke, professionele mening vormen over de financiële rapportering (Rittenberg, 2005)) het verslag van de jaarrekening niet hebben goedgekeurd. De reden tot deze sanctie ligt echter in het feit dat de bedrijfsrevisor geen gevolg heeft gegeven aan de vraag van het Instituut om hen hierover meer informatie te verlenen. Deze gang van zaken werd beoordeeld als een gebrek aan respect voor het Instituut, wat strijdig is met de principes van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid van het beroep (Tuchtcommissie IBR, 2003).

4.2.1 Schorsingen

De heer Clybouw was ook van mening dat een schorsing van meer dan een maand, mede doordat de bedrijfsrevisor deze sanctie bekend moet maken aan de cliënten waar hij opdrachten voor uitvoert, een gevaar is voor zijn verdere carrière. Om deze reden was hij van mening dat deze sanctie met voorzichtigheid moest worden opgelegd, en enkel verantwoord is bij zware tekortkomingen.

Wanneer we echter de jaarverslagen van 2002 tot en met 2006 erop naslaan, zien we dat in 2002 drie schorsingen van een maand of meer zijn uitgesproken, in 2003 acht, in 2004 zeven, in 2005 vijf en in 2006 twee. Vraag is nu wanneer men een sanctie die het vertrouwen van de cliënten in een bedrijfsrevisor in gevaar brengt uitspreekt. Een nadere studie van de specifieke tuchtzaken brengt aan het licht dat er verscheidene oorzaken aan de basis kunnen liggen van zulk een schorsing. De volgende opsomming is niet volledig, de gegeven redenen zijn slechts enkele in het oog springende voorbeelden:

- Valsheid in geschrifte
- Niet uitvoeren opgelegde confraternele controle
- Confraternele controle belemmeren of onmogelijk maken
- Reeds dertien jaar het beroep uitoefenen via een vennootschap die niet is ingeschreven op de lijst
- Bestuurder zijn van een handelsvennootschap die niets met boekhoudkundige of financiële dienstverlening te maken heeft
- Niet betalen van bijdragen leidt na drie vorige sancties tot half jaar schorsing

Uit deze opsomming blijkt dat men inderdaad zwaardere of meerdere overtredingen moet begaan om een dergelijke schorsing op te lopen.

4.2.2 Schrappingen

De zwaarste tuchtsanctie die men kan uitspreken wanneer een bedrijfsrevisor voor de tuchtinstanties moet verschijnen, is de schrapping. Hierdoor verliest de persoon die terecht staat zijn status van bedrijfsrevisor en het recht het beroep uit te oefenen. Deze sanctie blijkt in de afgelopen jaren verscheidene keren opgelegd te zijn aan bedrijfsrevisoren. In 2002 en 2003 is deze sanctie zelfs tien maal opgelegd, terwijl dit in de jaren daarna slechts drie, één en twee maal gebeurd is.

In 2002 is de laattijdige betaling en/of niet indienen van de jaarlijkse mededeling zeven maal de aanleiding geweest tot het schrappen van een bedrijfsrevisor (Jaarverslag IBR, 2002). Ook was er een dossier waarbij de bedrijfsrevisor zich had schuldig gemaakt aan meerdere overtredingen van de tuchtwetgeving (Tuchtcommissie, 2002). De bedrijfsrevisor had het beroep uitgeoefend bij een vennootschap die niet was ingeschreven op de ledenlijst van het Instituut, misbruik gemaakt van het vertrouwen van een vennootschap en tevens tekortgeschoten voor wat betreft het meewerken met de instanties van het Instituut voor wat betreft een klacht van een vennootschap.

Ook in 2003 is in tien dossiers de sanctie van schrapping opgelegd, waarbij een aantal bevestigingen waren in de commissie van beroep van eerdere schrappingen die uitgesproken waren door de tuchtcommissie (Jaarverslag IBR, 2003). Opvallende zaak in dit jaar is een zaak tegen een bedrijfsrevisor die werkmethodes toepaste die niet doelmatig en performant waren, wat een ernstige fout is tegen de technische en professionele voorschriften. Hij zou ook bij twee vennootschappen gefaald hebben om zich onafhankelijk op te stellen (Tuchtcommissie IBR, 2003).

In het daaropvolgende jaar zijn slechts drie bedrijfsrevisoren geschrapt van de ledenlijst van het Instituut. Één hiervan had reeds voor de vijfde maal voor de tuchtcommissie verschenen voor de niet-betaling van de jaarlijkse bijdragen, waarna hij en zijn bedrijfsrevisorenvennootschap geschrapt is (Tuchtcommissie IBR, 2004).

Een andere zaak is echter van een verder gevorderde vorm. In deze zaak heeft een bedrijfsrevisor zich meerdere jaren schuldig gemaakt aan het helpen opstellen van valse jaarrekeningen. Bovendien werd hij voor deze diensten 'in het zwart' vergoed, met geld met een strafbare oorsprong. Na in beroep te zijn gegaan, is de disciplinaire sanctie bevestigd door de Commissie van Beroep (Tuchtcommissie en Commissie van Beroep IBR, 2004).

In 2005 was er dan weer slechts één zaak waarbij een schrapping geoorloofd bleek te zijn, ook hier ging het om een zaak die handelde omtrent de niet-betaling van de jaarlijkse bijdragen (Tuchtcommissie IBR, 2005).

De twee uitspraken die in 2006 tot een schrapping hebben geleid handelen over dezelfde zaak, namelijk een bedrijfsrevisor die zich schuldig heeft gemaakt als mededader aan het opstellen van valse jaarrekeningen (Commissie van beroep, 2006).

4.2.3 Zeldzame uitspraken van de tuchtinstanties

Sommige sancties en uitspraken springen in het oog door hun zeldzaamheid, waardoor extra aandacht geoorloofd lijkt voor deze specifieke gevallen. Zo is er slecht tweemaal, eenmaal in 2003 en eenmaal in 2004, een verbod opgelegd om in een bepaalde vennootschap een nieuwe opdracht als commissaris te aanvaarden. Het gaat hier echter om dezelfde zaak, waarbij in 2003 beroep is aangetekend tegen de beslissing van de tuchtcommissie, waarna de uitspraak door de commissie van beroep is bevestigd in 2004 (Tuchtcommissie, 2003 en commissie van beroep, 2004)

Het betrof hier een bedrijfsrevisor die als commissaris was aangeduid in een onderneming na een offerteaanvraag. De Raad van het Instituut had echter vastgesteld dat de globale jaarlijkse vergoeding van de aangeduide bedrijfsrevisor beduidend lager lag dan het gemiddelde van de vergoeding bij de door andere kandidaten ingediende offertes.

Bovendien was het zo dat de bedrijfsrevisorenvennootschap waartoe de betrokken bedrijfsrevisor behoorde, en de entiteiten waarmee de bedrijfsrevisorenvennootschap een samenwerkingsverband had, diensten verstrekten aan dezelfde onderneming en hiervoor aanzienlijke bedragen factureerden.

Doordat de vergoeding niet in functie was van de complexiteit van de opdracht, de aard, de reikwijdte en de omvang van de prestaties die, in naleving van de normen van het instituut, vereist zijn werd besloten dat dit de onafhankelijkheid in gevaar kon brengen. Ondanks dat er niet aangetoond werd dat er daadwerkelijk is tekortgeschoten tijdens de controleopdracht, zou het kunnen dat de onafhankelijkheid niet gewaarborgd was doordat er een kennelijk onvoldoende vergoeding bedongen was.

5 De nieuwe wetgeving

Naar aanleiding van de nieuwe Achtste Europese Richtlijn, die de wettelijke controle van de jaarrekening behandelt, is de wet van 22 juli 1953 sterk gewijzigd en is er een nieuw koninklijk besluit gecreëerd die de organisatie van het toezicht van de bedrijfsrevisoren regelt en een tuchtreglement inhoudt. Dit was nodig opdat de Belgische wetgeving in overeenstemming zou zijn met deze nieuwe Achtste Europese Richtlijn.

Bedoeling van de nieuwe richtlijn is de organisatie en uitvoering van de wettelijke controle te harmoniseren en meer duidelijkheid te scheppen over de plichten van de wettelijke auditor. Hiermee wil men het vertrouwen van beleggers, investeerders en andere gebruikers in de kwaliteit van de gecontroleerde jaarrekening vergroten (Balans, 2007).

Niet onbelangrijk hierbij is het feit dat inbreuken die dateren van voor augustus 2007, en dus nog onder de oude wetgeving vallen, ook behandeld zullen worden in het licht van deze oude wetgeving. Verder in dit hoofdstuk zal blijken dat dit een groot verschil kan uitmaken voor de betrokken bedrijfsrevisor.

Op de volgende pagina's zullen deze nieuwe regels besproken worden, en zullen de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude regelgeving aangeduid en toegelicht worden.

5.1 Vernieuwde wet ter oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren

Het eerste wat opvalt aan de nieuwe wet van 22 juli 1953 ter oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren is dat het oubollige 'der' vervangen is door de woorden 'van de'. Wat verder opvalt is de sterk gewijzigde structuur en artikelnummering, wat ervoor zorgt dat deze wet nu tien hoofdstukken in plaats van acht hoofdstukken bevat en dat het aantal artikels van deze wet meer dan verdubbeld is. De nieuwe wet telt maar liefst tachtig artikels, waar de vroegere wet slechts drieëndertig artikels telde.

Ook wat het toezicht en de bepalingen voor wat de tuchtreglementen van de bedrijfsrevisors betreft zijn er verscheidene wijzingen in deze wet terug te vinden. De bepalingen die betrekking hebben op de beroepstucht van de bedrijfsrevisoren vinden we vooral terug in hoofdstuk acht van deze wet, die te raadplegen is in bijlage 3.

5.1.1. De Kamer van Verwijzing en instaatstelling

De eerste onderafdeling van deze wet regelt de samenstelling en werking van de Kamer van Verwijzing en instaatstelling, welk een nieuwe instelling van openbaar nut is. Deze Kamer van Verwijzing en instaatstelling zal instaan voor het toezicht op de kwaliteitscontroles en de onderzoeken die gevoerd worden naar bedrijfsrevisoren in het licht van een mogelijke tuchtzaak.

De heer Clybouw kon over deze Kamer van Verwijzing en instaatstelling vertellen dat deze kamer vooral bedoeld is om tuchtzaken vlotter en sneller te doen verlopen. In de nieuwe regeling zullen tuchtzaken op een kortere termijn afgerond kunnen worden, wat niet alleen ten goede van het beroep zelf zal komen, maar van elke partij die betrokken is bij een tuchtzaak. Bovendien wijst

de heer Clybouw erop dat met deze manier van werken een betere functiescheiding tot stand wordt gebracht.

Deze Kamer van Verwijzing en instaatstelling wordt geleid door een orgaan dat is samengesteld uit drie directeurs, waaronder de voorzitter. De leden van dit orgaan dragen de titel van verslaggever en ten hoogste twee derde van de leden mag tot dezelfde taalrol behoren.

De bevoegdheden van de Kamer van Verwijzing en instaatstelling worden bepaald in artikel 46 tot 48 van deze wet. Vooral artikel 46, §1 geeft een duidelijk zicht op de taken van de Kamer van Verwijzing en instaatstelling.

Hierin worden de volgende bevoegdheden toegewezen aan de Kamer van Verwijzing en instaatstelling:

- De instaatstelling van tuchtzaken die in vooronderzoek werden genomen door de Raad
- Het gelasten van de Raad om een toezichtsdossier te openen lastens een bedrijfsrevisor
- Het gelasten van de Raad om bijkomende onderzoeken uit te voeren
- De regeling van de procedure betreffende klachten lastens een bedrijfsrevisor
- Het gelasten van de Raad om iedere klacht, ontvangen lastens een bedrijfsrevisor, in vooronderzoek te nemen overeenkomstig artikel 49
- De beoordeling van de conclusies van de kwaliteitscontroles overeenkomstig artikel 50
- Het verzoek aan de Raad om aan een bedrijfsrevisor de verplichting op te leggen een einde te maken aan een omstreden toestand, overeenkomstig artikel 36, §1

Ondanks de bevoegdheid van de Kamer van Verwijzing en instaatstelling voor wat betreft tuchtzaken, bepaalt artikel 46, §3 echter dat zij niet bevoegd is wanneer het om een tuchtzaak betreffende stagiairs betreft.

Het vooronderzoek wordt in de nieuwe wetgeving nog steeds gevoerd door de Raad van het Instituut. Het is echter zo dat de Raad het verslag hiervan niet meer rechtstreeks zal overmaken aan de bevoegde tuchtinstanties, maar aan de Kamer van Verwijzing en instaatstelling. In dit verslag zullen de feiten uiteengezet worden met verwijzing naar de wettelijke, reglementaire en tuchtrechtelijke bepalingen die van toepassing zijn.

Wanneer dit verslag feiten bevat die volgens de Kamer van Verwijzing en instaatstelling aanleiding kunnen geven tot een tuchtsanctie, zullen zij deze beslissing, samen met het verslag van de Raad voorleggen aan de bevoegde tuchtinstanties. Deze beslissing is niet vatbaar voor verzet of voor beroep.

5.1.2. De tuchtinstanties

De samenstelling van de tuchtinstanties ondergaat onder de nieuwe wetgeving ook enkele wijzigingen. In eerste aanleg wordt de beroepstucht nog steeds gehandhaafd door de Tuchtcommissie die uit een Nederlandstalige en een Franstalige kamer bestaat, maar voor wat de leden betreft is er een verandering. Elke kamer wordt nog steeds voorgezeten door een rechter in functie in de Rechtbank van Koophandel en één van de andere leden is nog steeds een bedrijfsrevisor die is aangeduid door de Raad van het Instituut, maar het derde lid is niet langer een bedrijfsrevisor. Vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving is het derde lid van de Tuchtcommissie een persoon die niet tot het beroep van bedrijfsrevisor behoort en wordt benoemd door de Koning, op voordracht van de Minister van Economie.

Verder wordt voor wat betreft de werking van de Tuchtcommissie in artikel 60, §4 gesteld dat de procedure in het openbaar plaats heeft, behoudens tegengestelde uitdrukkelijke vraag van de betrokken bedrijfsrevisor of wanneer de openbaarheid een aantasting uitmaakt van de goede zeden, de openbare orde, de nationale veiligheid, het belang van de minderjarigen, de bescherming van het privéleven, het belang van de rechtspraak of het beroepsgeheim.

Deze regeling is net het tegenovergestelde van wat in de oude wet ter oprichting van een instituut van de bedrijfsrevisoren was bepaald, maar is wel, zoals eerder vermeld, de manier waarop men de laatste jaren te werk gaat.

Voor wat de samenstelling en werking van de commissie van beroep betreft, zijn er geen in het oog springende wijzigingen in de nieuwe wetgeving.

5.1.3. Tuchtsancties

Artikel 72, §2 bepaalt dat wanneer een bedrijfsrevisor natuurlijke persoon wordt verwezen naar de Tuchtcommissie, het bedrijfsrevisorenkantoor, dat door deze bedrijfsrevisor wordt vertegenwoordigd, enkel wegens een onderscheiden tuchtrechtelijke fout in hoofde van het bedrijfsrevisorenkantoor zelf kan worden doorverwezen. Artikel 16 bepaalt in deze context ook dat de bedrijfsrevisor die een bedrijfsrevisorenkantoor vertegenwoordigt, persoonlijk burgerrechtelijk, strafrechtelijk en tuchtrechtelijk aansprakelijk is. Het komt er dus op neer dat zowel de bedrijfsrevisor als het bedrijfsrevisorenkantoor tuchtrechtelijk aansprakelijk kunnen zijn in dezelfde zaak.

Op de vraag aan de heer Clybouw of dit een verandering met zich meebrengt ten opzichte van de oude wetgeving was het antwoord nee. Meestal zal men een tuchtzaak instellen tegen zowel de bedrijfsrevisor zelf als het bedrijfsrevisorenkantoor. Het verschil zal zich hier eerder voordoen voor wat betreft de administratie.

Voor wat de strafmaat betreft ligt de grootste wijziging in deze wet in artikel 73, §3. Men kan nog steeds geschorst worden, maar wanneer dit een schorsing betreft van maximum één maand, kan men toch de beroepsactiviteiten verder zetten. Om dit te kunnen doen moet men uiterlijk de dag dat de schorsing een aanvang moet nemen, een bedrag aan het Instituut overmaken ten bedrage van vijfhonderd euro maal het aantal vennoten die de hoedanigheid van bedrijfsrevisor hebben, vermenigvuldigd met het aantal werkdagen van de schorsing.

De heer Clybouw is van mening dat deze nieuwe regeling een goede zaak is voor het beroep, aangezien men op deze manier kan tegengaan dat er kantoren verdwijnen voor een kleine overtreding. Een schorsing die te lang duurt, en waarbij men teveel inkomsten misloopt, kan voor zulke kleine kantoren dodelijk zijn, terwijl zulk een boete overbrugbaar kan zijn en men zo het financieel verlies enigszins kan beperken. Hij vermoedt dan ook dat deze regeling bij schorsingen vaak zal gebruikt worden.

Verder kan in het licht van de tuchtsancties artikel 37 bekeken worden. Dit artikel bepaalt dat wanneer de feiten die de bedrijfsrevisor verweten kunnen worden, hoewel ze vaststaan, niet zwaar genoeg wegen om een waarschuwing, berisping, verbod om bepaalde opdrachten te aanvaarden of verder te zetten, schorsing of schrapping te verantwoorden, de Raad de bedrijfsrevisor kan terechtwijzen. De Raad informeert de Kamer van verwijzing en instaatstelling over deze beslissing.

Wanneer de bedrijfsrevisor de verwijzing echter niet aanvaardt, kan deze beroep aantekenen bij de commissie van beroep. De commissie kan de terechtwijzing hierop hervormen of bevestigen, ofwel, met unanimiteit, de terechtwijzing vervangen door een sanctie opgenomen in artikel 73.

Wanneer een terechtwijzing definitief is, wordt deze voor vijf jaar vermeld in het dossier van de bedrijfsrevisor, waarna ze automatisch wordt uitgewist. Wanneer de bedrijfsrevisor echter binnen deze termijn wederom voorwerp is van een aanhangingsmaking bij de Tuchtcommissie of de commissie van beroep, wordt deze tuchtinstantie speciaal geïnformeerd over de beslissing tot terechtwijzing.

5.1.4. Voorlopige ordemaatregel

Verder is in de nieuwe wetgeving in artikel 38 tot 40 opgenomen dat het mogelijk is een bedrijfsrevisor op te leggen zich voorlopig te onthouden van iedere beroepsmatige dienstverlening of van bepaalde diensten. Dit kan opgelegd worden door het Uitvoerend Comité van het Instituut, wanneer dit een unanieme beslissing is van de aanwezige leden, ofwel op verzoek van de Kamer van Verwijzing en instaatstelling.

Artikel 40 bepaalt dat om hiertoe over te gaan, het onderzoek van het tuchtdossier tegen de bedrijfsrevisor, nog niet afgesloten hoeft te zijn, indien de ordemaatregel in het belang van het beroep is.

Deze ordemaatregel is van toepassing gedurende de periode die bepaald is door het Uitvoerend Comité. De effecten van deze maatregel houden van rechtswege op indien de Tuchtcommissie niet binnen de zes maanden van deze maatregel is geadieerd met aanwijzingen, feiten of tenlasteleggingen die de ordemaatregel rechtvaardigen. Ook wanneer een beslissing van de tuchtinstanties betreffende deze aanwijzingen, feiten of tenlasteleggingen in kracht van gewijsde gaan, houdt deze ordemaatregel op te bestaan.

Een bedrijfsrevisor die betrokkene is moet steeds eerst ten minste vijftien dagen op voorhand uitgenodigd worden per aangetekend schrijven, om zich te kunnen verantwoorden voor het Uitvoerend Comité voor de feiten waarop de ordemaatregel betrekking heeft. Het is echter mogelijk dat de voorzitter van het

Instituut een voorlopige ordemaatregel oplegt zonder de bedrijfsrevisor te horen, ingeval van hoogdringendheid of klaarblijkelijkheid.

De bedrijfsrevisor die voorwerp uitmaakt van een ordemaatregel kan deze aanvechten bij de commissie van beroep en vragen om de ordemaatregel op te heffen.

De heer Clybouw gaf ten opzichte van de tijdelijke schorsing zoals die hier omschreven is nog een gevaar aan. Naar zijn mening zal men voorzichtig moeten omspringen met het opleggen van zulke voorlopige ordemaatregelen aangezien dit ervoor zorgt dat de bedrijfsrevisor inkomsten misloopt in deze periode. Bovendien is het best mogelijk dat de carrière van de bedrijfsrevisor schade oploopt doordat het vertrouwen van zijn cliënten geschonden wordt, en hij deze hierdoor mogelijk kan verliezen. Vooral wanneer blijkt dat deze ordemaatregel niet nodig was, en de bedrijfsrevisor niets kan verweten worden, kan dit voor problemen zorgen. Zo is het niet onmogelijk dat een bedrijfsrevisor die onterecht voorlopig geschorst is geweest een schadeclaim indient tegen het Instituut voor de opgelopen schade die men hem berokkend heeft.

5.2 Koninklijk besluit tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren

Het nieuw koninklijk besluit van 26 april 2007 tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren regelt onder andere de tuchtprocedure en de werking van de verschillende tuchtorganen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren.

De heer Clybouw maakte tijdens het gesprek duidelijk dat het Instituut van de Bedrijfsrevisoren al jaren vragende partij was om terug zo'n tuchtreglement tot stand te brengen. Men is van mening dat zulk een reglement meer duidelijkheid brengt naar de mensen toe en dat daardoor de tuchtprocedures minder gaan overkomen dan iets dat binnenskamers geregeld wordt. Men creëert door zulk een tuchtreglement een gevoel van rechtvaardigheid bij buitenstaanders. Door het aparte tuchtreglement wordt de tuchtprocedure ook losgemaakt van de andere instanties van het Instituut.

In het koninklijk besluit tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren (welk terug te vinden is in bijlage 4) wordt de tuchtprocedure geregeld in de hoofdstukken vier tot en met negen. Hierna zullen de belangrijkste nieuwigheden in deze wet besproken worden.

In hoofdstuk vier wordt de organisatie van de tuchtcommissie en de commissie van beroep geregeld, hier zijn echter geen noemenswaardige nieuwigheden in terug te vinden.

In hoofdstuk vijf echter valt artikel 29 op, welk stelt dat wanneer een bedrijfsrevisor, die onderwerp uitmaakt van een lopende tuchtprocedure, zijn ontslag geeft, en dit door de Raad wordt aanvaard, de Raad toch aan de

tuchtcommissie of de commissie van beroep kan vragen de tuchtprocedure verder te zetten. De uitgesproken sanctie die dan eventueel wordt opgelegd, zal dan van kracht gaan in geval van wedertoelating tot het beroep van de betrokken bedrijfsrevisor.

De grootste wijzigingen in de tuchtprocedure kan men vinden in het zesde hoofdstuk welke de gevolgen van de tuchtsancties behandelt. Zo bepaalt artikel 32, §1 dat de sancties van waarschuwing en berisping automatisch worden uitgewist na verloop van vijf jaar. Paragraaf twee van dit artikel stelt dan weer dat het ook mogelijk is eerherstel te bekomen wanneer men het verbod heeft gekregen bepaalde opdrachten verder te zetten of nieuwe opdrachten te aanvaarden, evenals wanneer men geschorst is. Men kan vijf jaar na het bekomen van deze sancties een gemotiveerd verzoek indienen bij de tuchtcommissie, vergezeld van de nodige nuttige stukken. De tuchtcommissie zal hierop de Raad om advies vragen. De beslissing die uit dit verzoek voortvloeit is niet vatbaar voor hoger beroep of cassatie.

Wanneer het verzoek echter niet wordt aanvaard, kan men, wanneer men over nieuwe nuttige stukken beschikt, opnieuw een verzoek tot eerherstel indienen. Wel is het zo dat men dit pas twee jaar na het vorige verzoek tot eerherstel kan doen.

Ook een bedrijfsrevisor die geschrapt is van de lijst kan, na het verlopen van een termijn van tien jaar, en na het opnieuw slagen voor het bekwaamheidsexamen, zijn wedertoelating tot het beroep aanvragen. Deze nieuwe regel wordt in artikel 33 geformuleerd.

De heer Clybouw wees erop dat deze mogelijkheden tot eerherstel en wedertoelating, evenals het automatisch verdwijnen van waarschuwingen en berispingen geen terugwerkende kracht hebben. Sancties die men uitgesproken heeft voor vergrijpen die voor het ingaan van de nieuwe wetgeving plaats hebben gevonden zullen niet onderhavig zijn aan deze nieuwe regelgeving.

Artikel 36 van hoofdstuk acht bepaalt dat wanneer een klacht ingediend is tegen een bedrijfsrevisor, en beslist wordt deze zaak niet aanhangig te maken bij de tuchtcommissie of de commissie van beroep, men deze beslissing bekend zal maken aan de klager. Ook wanneer men de bedrijfsrevisor terechtwijst zal men de klager hiervan op de hoogte brengen op het moment dat de terechtwijzing definitief wordt.

Wanneer men de bedrijfsrevisor naar de tuchtcommissie of de commissie van beroep doorverwijst, deelt de Raad de hieruit volgende sanctie mee aan de klager, indien deze daar om verzoekt. Wanneer de klager echter het volledige of gedeeltelijke dossier van de tuchtprocedure wil inkijken, zal hij zich tot de Procureur-generaal moeten wenden, aangezien alleen hij de bevoegdheid heeft dit toe te laten, rekening houdend met de voorschriften die voortvloeien uit het beroepsgeheim van de bedrijfsrevisor.

De klager zal ook steeds informatie kunnen inwinnen wanneer er nog geen definitieve beslissing is genomen in de tuchtzaak. Men zal de klager op verzoek dan mededelen dat men nog niet tot een definitieve beslissing is gekomen. De betrokken bedrijfsrevisor zal een kopie ontvangen van elke mededeling die aan de klager is gedaan.

Aangezien ook stagiairs onderwerp kunnen uitmaken van een tuchtprocedure, komt ook dit in het nieuwe tuchtreglement aan bod. Vooral artikel 37, §6 en §7 zijn hier van belang. Paragraaf zes bepaalt echter dat wanneer een stagiair een tuchtsanctie heeft opgelopen, deze sanctie automatisch uitgewist zal worden op de dag dat de stagiair zijn eed aflegt. Dit met uitzondering van schorsingen van meer dan drie maanden, welke pas vijf jaar na de eedaflegging uitgewist zullen worden.

Wanneer de stagiair echter geschrapt wordt naar aanleiding van een tuchtsanctie, zal hij al zijn tot dan toe positieve resultaten die hij behaald heeft

verliezen, en zal hij zich pas na verloop van tien jaar terug kunnen aanbieden om tot het beroep toegelaten te worden.

6 Conclusies

6.1 Vroegere wetgeving

Door de wetgeving omtrent de organisatie van het beroep van bedrijfsrevisor die nog geldig is tot 31 augustus 2007 te onderzoeken, werd het duidelijk in welk kader de tuchtprocedure van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren moet gezien worden.

Duidelijk werd dat vooral de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren van belang waren voor dit onderwerp. Uit deze regelgeving werd duidelijk hoe de tuchtprocedure van het Instituut der Bedrijfsrevisoren wettelijk omkaderd werd.

Uit het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren bleek vooral het eerste en het zevende hoofdstuk van belang te zijn. Hoofdstuk 1 speelt een belangrijke rol in de tuchtrechtspraak van de bedrijfsrevisoren aangezien dit hoofdstuk de beginselen van de deontologie inhoudt aan dewelke de bedrijfsrevisoren zich dienen te houden.

Wat hier opviel was dat een bedrijfsrevisor zich dient te gedragen zonder de waardigheid, rechtschapenheid of kiesheid van het beroep in gevaar te brengen, welke ik een vage omschrijving vind, waarvan geen exacte bepalingen bestaan. Deze regel werd echter duidelijk aan de hand van enkele voorbeelden.

Verder bleek hier dat men met het opleggen van bepaalde sancties, zoals het schorsen voor meer dan één maand voorzichtig dient om te springen, doordat de bedrijfsrevisor zijn cliënten dan dient te verwittigen over deze sanctie. Deze voorzichtigheid is volledig op zijn plaats, aangezien dit een grote weerslag kan hebben op het gestelde vertrouwen in de betrokken bedrijfsrevisor of het

bedrijfsrevisorenkantoor. Iemands carrière of het verder bestaan van zulk een vennootschap voor een kleine overtreding, is dan ook volledig buiten proportie.

6.2 De tuchtprocedure

Uit de behandeling van de werking van het tuchtorgaan van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren is verder duidelijk geworden hoe de tuchtprocedure verloopt en zijn enkele verschillen duidelijk geworden ten opzichte van de organisatie van de tuchtorganen in andere vrije beroepen.

In het licht van de samenstelling van de tuchtorganen is ook gebleken dat hier verschillen zijn ten opzichte van de andere vrije beroepen voor wat betreft aantal en anciënniteit. Bij het bestuderen van deze gegevens viel het me op dat in de tuchtcommissies van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren duidelijk minder beroepsbeoefenaars en andere leden zetelen. Hierbij vroeg ik me af of dit de goede werking van het tuchtorgaan niet in gevaar bracht, al bleek dit niet zo te zijn. Ook het ontbreken van de vereiste een bepaalde ervaring te hebben in het vakgebied, riep vragen op omtrent de deskundige behandeling van de tuchtdossiers. In de praktijk bleek men echter toch over enige ervaring te moeten beschikken om deze commissies te kunnen vervoegen. Precieze gegevens zijn hiervan terug te vinden in bijlagen 1 en 2.

De tuchtprocedure werd onder de oude wetgeving steeds gestart met een vooronderzoek uitgevoerd door de Raad van het Instituut. Het dossier van dit onderzoek werd dan overhandigd aan de tuchtinstanties, welke het dossier beoordeelden, extra informatie vroegen indien nodig, en indien er reden tot vervolging was, werd de betrokken bedrijfsrevisor dertig dagen op voorhand hiervan verwittigd. Bij deze oproep werd dan de mogelijkheid gegeven zich te verdedigen.

In de wet was opgenomen dat deze rechtszittingen achter gesloten deuren plaats vonden, behalve wanneer de betrokken bedrijfsrevisor verzocht de zitting openbaar te laten geschieden. In de praktijk bleek dit echter op de tegenovergestelde manier te gebeuren na het verschijnen van een cassatiearrest en een artikel uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Persoonlijk vond ik dit ook een meer logische manier van werken, aangezien men op deze manier minder discussie kan krijgen over het al dan niet correct verlopen van zulke rechtszittingen. De heer Clybouw was echter van mening dat dit slechts een theoretisch probleem betrof, aangezien men in de praktijk nooit een opkomst van publiek waarneemt.

6.3 Tuchtrechtspraak van 2002 tot en met 2006

Voor wat betreft de tuchtspraken van 2002 tot en met 2006 bleek dat de eerste indruk was dat er vooral vanuit de Nederlandstalige kamer relatief veel tuchtspraken voort kwamen. Na de verhouding te hebben gemaakt tot het aantal leden in elk landsgebied, bleek echter dat dit niet zo was, en dat in enkele jaren naar verhouding tot het aantal leden zelfs meer tuchtzaken in de Franstalige kamer afgerond werden.

Uit het onderzoek bleek ook dat men waarschuwingen en berispingen vooral oplegt wegens het niet of laattijdig betalen van de jaarlijkse bijdragen aan het Instituut, maar dat men voor deze overtreding ook zwaardere straffen kan opgelegd krijgen. Het blijkt zelfs verscheidene malen voor te vallen dat een bedrijfsrevisor van de lijst geschrapt wordt om deze reden, indien hij al meerdere malen een tuchtrechtelijke sanctie heeft gekregen.

Bij deze tuchtzaken viel het me op dat meerdere bedrijfsrevisoren blijkbaar geen lessen hadden getrokken uit het verleden. Zulke gevallen had ik niet verwacht tijdens het onderzoek van de tuchtrechtspraak, vermits ik dacht dat

bedrijfsrevisors als controleurs van de jaarrekening over het algemeen erg stipte en nauwkeurige personen waren.

Zoals eerder al vermeld in dit hoofdstuk zal men voorzichtig zijn met het opleggen van sancties van een schorsing van meer dan een maand. Nader onderzoek hiernaar wijst echter uit dat deze sanctie voor zwaardere overtredingen toch verscheidene malen werd opgelegd. Volgende voorbeelden geven een idee van deze overtredingen:

- Valsheid in geschrifte
- Niet uitvoeren opgelegde confraternele controle
- Confraternele controle belemmeren en onmogelijk maken
- Reeds dertien jaar beroep uitoefenen via een vennootschap die niet is ingeschreven op de lijst
- Bestuurder zijn van een handelsvennootschap die niets met boekhoudkundige of financiële dienstverlening te maken heeft
- Niet betalen van bijdragen leidt na drie vorige sancties tot half jaar schorsing

Verder bleek dat men een aantal keer een bedrijfsrevisor geschrapt heeft voor verscheidene redenen, en dat men de sanctie die het verbod oplegt om in een bepaalde vennootschap een nieuwe opdracht als commissaris te aanvaarden slechts in één tuchtzaak opgelegd werd.

6.4 De nieuwe, huidige wetgeving

In de huidige regelgeving blijken toch vele zaken gewijzigd te zijn ten opzichte van de regelgeving die geldt tot 31 augustus 2007. Zo is er een nieuw koninklijk besluit tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren.

In de huidige wet ter oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren wordt de kamer van verwijzing en instaatstelling geïntroduceerd. Deze kamer zal instaan voor het toezicht op de kwaliteitscontrole en de onderzoeken die gevoerd worden naar bedrijfsrevisoren in het licht van een mogelijke tuchtzaak. Verwacht wordt dat men door deze kamer een vlotter en sneller verloop van tuchtzaken kan verwezenlijken.

Ook bij de samenstelling van de tuchtcommissie is een wijziging, daar één van de bedrijfsrevisoren die in deze commissie zetelde vervangen wordt door een persoon die niet behoort tot de beroepsgroep. Hierbij stel ik me de vraag of dit de deskundige behandeling over de vaak beroepstechnische zaken niet in het gedrang brengt.

Verder wordt er een nieuwe mogelijkheid tot terechtwijzing ingesteld wanneer de inbreuk op de regelgeving niet van die aard is dat een tuchtsanctie gerechtvaardigd is. Deze terechtwijzing wordt in het dossier van de bedrijfsrevisor opgenomen voor een periode van vijf jaar, waarin dit een invloed kan hebben bij nieuwe tuchtprocedures. Hierna verdwijnt dit uit het dossier, net zoals waarschuwingen en berispingen voor zaken die na 31 augustus 2007 hun oorsprong vinden, na vijf jaar geschrapt worden uit het dossier.

Wanneer men een schorsing of een verbod heeft opgelopen naar aanleiding van een tuchtprocedure is het heden mogelijk hiervoor eerherstel aan te vragen na een termijn van vijf jaar. Wanneer men echter geschrapt is zal men tien jaar moeten wachten voor men om de wedertoelating tot het beroep kan verzoeken. Wanneer dit verzoek ontvankelijk is zal dit gepaard gaan met het opnieuw afleggen van de bekwaamheidsproef alvorens men de bedrijfsrevisor terug toelaat het beroep uit te oefenen.

Dat een terechtwijzing, waarschuwing en berisping na vijf jaar gewist wordt uit het dossier van de bedrijfsrevisor lijkt mij een goede zaak, aangezien het hier

steeds slecht kleine tot zeer kleine inbreuken betreft. Zulk een kleine fout de rest van je carrière moeten meedragen lijkt mij inderdaad overdreven, aangezien iedereen fouten kan maken of zich vergissen. Ook de mogelijkheid tot eerherstel zal wellicht in bepaalde zaken te verdedigen zijn, wanneer het dossier van de bedrijfsrevisor zich hiertoe leent en hij zich in de termijn van vijf jaar onberispelijk gedragen heeft. De wedertoetreding tot het beroep daarentegen vind ik persoonlijk een te verregaande toegeving ten opzichte van de bedrijfsrevisor die zwaar in de fout is gegaan. Wanneer men zulk een persoon schrappt, is dit een teken dat hij door zijn gedragingen niet (meer) waardig of geschikt is om het beroep uit te oefenen. Ik vraag me af waarom dit op een termijn van tien jaar zou veranderen. Daarbij komt dat hij in de loop van die tien jaar het contact en de betrokkenheid met het beroep verloren is.

Ook is het in de nieuwe regelgeving mogelijk een schorsing van meer dan één maand om te zetten in een geldboete, wat in mijn ogen terecht aanzien wordt als een goede zaak voor het beroep, aangezien zulk een schorsing aanleiding kan geven tot het in gevaar komen van kleinere bedrijfsrevisorenkantoren.

De voorlopige ordemaatregel die inhoudt dat een bedrijfsrevisor voorlopig een schorsing of een verbod wordt opgelegd tot wanneer er een definitieve beslissing is genomen omtrent de tuchtrechtzaak is ook een maatregel die men niet terug vond in de oude regelgeving. De heer Clybouw wees hier echter op het gevaar van deze maatregel indien uiteindelijk blijkt dat de tuchtvordering ongegrond blijkt te zijn. Mogelijke schadeclaims zijn niet denkbeeldig wanneer een bedrijfsrevisor hierdoor verliezen leidt of zijn carrière gebroken ziet na een dergelijke voorlopige maatregel.

Lijst van de geraadpleegde werken

Balans, nieuwsbrief voor accountancy en financieel management, (2007), Grote hervorming auditberoep ingevolge nieuwe 8ste Richtlijn, Balans 563, p. 1-2

Cass. 7 december 1999, Nr. 129/99

Commissie van Beroep IBR, Nr. 0154/2000/N en 154bis/2000/N

Commissie van Beroep IBR, Nr. 0157/2001/N en 0157bis/2001/N

Commissie van beroep IBR, Nr. 0285/05/N en 0297/05/N

Jaarverslag IBR 2001

Jaarverslag IBR 2002

Jaarverslag IBR 2003

Jaarverslag IBR 2004

Jaarverslag IBR 2005

Jaarverslag IBR 2006

Rittenberg, L. en Schwieger, B. (2005), Auditing, concepts for a changing environment (5e druk), USA, South-Western

Tilleman, B. et al (2003), De aansprakelijkheid van de bedrijfsrevisor. Burgerrechtelijke, strafrechtelijke en tuchtrechtelijke aspecten, Brugge, die Keure

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0156/2001/N

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0158/2001/F

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0157/2001/N, 0157bis/2001/N en 0171/2001/N

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0174/2002/F

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0211/2002/N

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0226/2003/N

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0218/2003/F

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0241/2003/N

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0242/2003/N

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0243/2004/N en 0276/2004/N

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0245/2004/N

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0294/2005/N

Tuchtcommissie IBR, Nr. 0295/2005/N

Van der Biesen, G. (1993), Om de eer en waardigheid? Tuchtrechtspraak in de vrije beroepen, cursus deontologie, Faculteit Rechtsgeleerdheid, K.U. Leuven

Vanistendael, F., Deontologie van de bedrijfsrevisor, cursus deontologie, Faculteit Rechtsgeleerdheid, K.U. Leuven

Bijlage 1: tabel met vergelijkende gegevens tuchtcolleges

Tuchtcollege	# beroepsbeoefenaar	# magistraten	Andere leden (raadgevend)	Anciënniteitsvoorwaarde
Tuchtcommissie van bedrijfsrevisoren	2	1	/	beëindigen stage
Tuchtcommissie van accountants	2	1	/	beëindigen stage
Kamers van notarissen	7 of 9	0	/	1/2 uit groep oudsbenoemden
Raden van de arrondissementskamers van gerechtsdeurwaarders	9,7,5,4 of minder	0	/	beëindigen stage
Raden van de orde der advocaten	4 tot 16	1	/	beëindigen stage
Raden van de orde van architecten	5 of 7	0	rechtkundig bijzitter en gewoon lid van Nationale Raad	5 jaar
Gewestelijke raden van dierenartsen	9	1 (raadgevend)	/	5 jaar
Provinciale raden van apothekers	een even aantal	0	rechtkundig bijzitter en gewoon lid van Nationale Raad	10 jaar
Provinciale raden van geneesheren	een even aantal	0	rechtkundig bijzitter en gewoon lid van Nationale Raad	10 jaar

Bijlage 2: tabel met vergelijkende gegevens colleges van beroep

College van beroep	# beroepsbeoefenaar	# magistraten	Andere leden (raadgevend)
Commissie van beroep van bedrijfsrevisoren	2	3	/
Commissie van beroep van accountants	2	3	/
Raden van beroep van gerechtsdeurwaarders	3	1	/
Tuchtraden van beroep van de orde der advocaten	4	1	/
Raden van beroep van de orde van architecten	3	3	/
Gemengde raden van beroep van de orde der dierenartsen	3	3	/
Raden van beroep van de orde van apothekers	5	5	lid van de nationale raad
Raden van beroep van de orde van geneesheren	5	5	lid van de nationale raad

**Bijlage 3: Wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een
instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van
het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor,
gecoördineerd op 30 april 2007.**

J U S T E L - Geconsolideerde wetgeving				
<u>Einde</u>	<u>Eerste woord</u>	<u>Laatste woord</u>		
		<u>Inhoudstafel</u>		
				<u>Franstalige versie</u>
belgiëlex . be - Kruispuntbank Wetgeving				
<u>Raad van State</u>				
Titel				
<p>21 APRIL 2007. - Wet van 22 juli 1953 houdende <u>oprichting</u> van een instituut van de <u>Bedrijfsrevisoren</u> en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van <u>bedrijfsrevisor</u>, gecoördineerd op 30 april 2007.</p> <p>Bron : ECONOMIE, KMO, MIDDENSTAND EN ENERGIE Publicatie : 24-05-2007 Inwerkingtreding : 31-08-2007 Dossiernummer : 2007-04-21/84</p>				

Inhoudstafel	<u>Tekst</u>	<u>Begin</u>
<u>HOOFDSTUK I.</u> - Benaming - Doel.		
Art. 1-3		
<u>HOOFDSTUK II.</u> - De <u>bedrijfsrevisoren</u>, hun inschrijving in het openbaar register van het Instituut en de bescherming van hun titel.		
Art. 4-11		
<u>HOOFDSTUK III.</u> - De rechten en plichten van de <u>bedrijfsrevisoren</u>.		
Art. 12-17		
<u>HOOFDSTUK IV.</u> - Beheer en werking van het Instituut.		

Art. 18-26

HOOFDSTUK V. - De stage van de ≤bedrijfsrevisor≥.

Art. 27-29

HOOFDSTUK VI. - De rol van het Instituut in de uitoefening van de taak van ≤bedrijfsrevisor≥.

Afdeling 1. - Normen en aanbevelingen.

Art. 30

Afdeling 2. - Permanente vorming.

Art. 31

Afdeling 3. - Toezicht en kwaliteitscontrole.

Art. 32-34

Afdeling 4. - Beroepsgeheim van het Instituut.

Art. 35

Afdeling 5. - Injunctie.

Art. 36

Afdeling 6. - Terechtwijzing.

Art. 37

Afdeling 7. - Voorlopige ordemaatregel.

Art. 38-40

Afdeling 8. - Informatieverstrekking inzake procedures en sancties en raadpleging van de Raad door overheden.

Art. 41-42

HOOFDSTUK VII. - Publiek toezicht.

Art. 43

HOOFDSTUK VIII. - Beroepstucht.

Afdeling 1. - Kamer van Verwijzing en instaatstelling.

Onderafdeling 1. - Samenstelling en financiering.

Art. 44-45

Onderafdeling 2. - Bevoegdheden.

Art. 46-51

Afdeling 2. - Vooronderzoek en instaatstelling.

Art. 52-57

Afdeling 3. - De tuchtinstanties.

Onderafdeling 1. - De Tuchtcommissie.

Art. 58-62

Onderafdeling 2. - De Commissie van Beroep.

Art. 63-68

Onderafdeling 3. - Gemeenschappelijke bepalingen.

Art. 69-71

Onderafdeling 4. - Tuchtsancties.

Art. 72-75

Afdeling 4. - Beroepstucht betreffende stagiairs.

Art. 76

HOOFDSTUK IX. - Nationale en internationale samenwerking.

Art. 77

HOOFDSTUK X. - Strafbepalingen.

Art. 78-80

BIJLAGE.

Art. N

Tekst

Inhoudstafel

Begin

HOOFDSTUK I. - Benaming - Doel.

Artikel 1. Er wordt een Instituut van de ≤Bedrijfsrevisoren≥ opgericht, bekleed met rechtspersoonlijkheid. De zetel van het Instituut is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° ≤bedrijfsrevisor≥ natuurlijke persoon : een natuurlijke persoon ingeschreven in het openbaar register van het Instituut;

2° bedrijfsrevisorenkantoor : een rechtspersoon of een andere entiteit met om het even welke rechtsvorm ingeschreven in het openbaar register van het Instituut, andere dan een natuurlijke persoon;

3° ≤bedrijfsrevisor≥ : een ≤bedrijfsrevisor≥ natuurlijke persoon of een bedrijfsrevisorenkantoor, ingeschreven in het openbaar register van het Instituut;

4° wettelijke auditor : een natuurlijke persoon, die de toelating heeft om in een Lidstaat van de Europese Unie het beroep van wettelijke auditor in de zin van de Richtlijn 2006/43/EG uit te oefenen;

5° auditkantoor : een entiteit, andere dan een natuurlijke persoon, die de toelating heeft om in een Lidstaat van de Europese Unie het beroep van wettelijke auditor in de zin van de Richtlijn 2006/43/EG uit te oefenen;

6° auditor of auditorganisatie van een derde land : een natuurlijke persoon of een entiteit met om het even welke rechtsvorm, andere dan een natuurlijke persoon, die de controle uitvoert van de enkelvoudige jaarrekening of de geconsolideerde jaarrekening van een onderneming met statutaire zetel in een derde land;

7° organisaties van openbaar belang : de genoteerde vennootschappen in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen, de kredietinstellingen in de zin van artikel 1 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen in de zin van artikel 2 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle van de verzekeringsondernemingen;

8° netwerk : de grotere structuur die op samenwerking is gericht en waartoe een ≤bedrijfsrevisor≥ behoort, en die duidelijk is gericht op winst- of kostendeling, of het delen van gemeenschappelijke eigendom, zeggenschap of bestuur, een gemeenschappelijk beleid en procedures inzake kwaliteitsbeheersing heeft, een gemeenschappelijke bedrijfsstrategie, het gebruik van een gemeenschappelijke merknaam of een aanzienlijk deel van de bedrijfsmiddelen;

9° internationale controlestandaarden : de International Standards on Auditing zoals goedgekeurd door de Europese Commissie en de daarmee verband houdende standaarden, voorzover deze voor de wettelijke controle van jaarrekeningen van belang zijn;

10° Instituut : het Instituut van de Bedrijfsrevisoren;

11° Raad : de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren;

12° derde land : land dat geen deel uitmaakt van de Europese Unie;

13° tuchtinstanties : de Tuchtcommissie en de Commissie van beroep;

14° venoot : de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon die zijn beroepsactiviteit inbrengt in een bedrijfsrevisorenkantoor;

15° aandeelhouder : een persoon die participeert in het kapitaal van een bedrijfsrevisorenkantoor;

16° wettelijke controle van jaarrekeningen : een controle van een jaarrekening of een geconsolideerde jaarrekening bedoeld in titel VII van Boek IV van het Wetboek van vennootschappen betreffende " de controle van de jaarrekening en van de geconsolideerde jaarrekening ";

17° revisorale opdracht : onverminderd het bepaalde in artikel 4 van deze wet, elke opdracht die ertoe strekt een deskundig oordeel te geven over de getrouwheid en de waarachtigheid van een jaarrekening, van een tussentijdse financiële staat, van een waardering of van andere economische en financiële informatie, verschaft door een onderneming of instelling; dit begrip omvat eveneens de ontleding en de verklaring van de economische en financiële inlichtingen aan de leden van de ondernemingsraad;

18° Hoge Raad voor de Economische Beroepen : de Hoge Raad voor de Economische Beroepen bedoeld in artikel 54 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen;

19° Advies- en controlecomité op de onafhankelijkheid van de commissaris : het Comité bedoeld in artikel 133, § 10 van het Wetboek van vennootschappen;

20° Commissie voor het Bank, Financier- en Assurantiewezen : de Commissie bedoeld in artikel 44 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;

21° verbonden entiteit van een bedrijfsrevisorenkantoor : een entiteit met om het even welke rechtsvorm die met een bedrijfsrevisorenkantoor verbonden is in de zin van artikel 11 van het Wetboek van vennootschappen;

22° groepsauditor : de commissaris of de bedrijfsrevisor die overeenkomstig artikel 146 van het Wetboek van vennootschappen belast is met de controle van de geconsolideerde jaarrekening.

Art. 3. Het Instituut heeft als doel te waken over de opleiding en te voorzien in de bestendige organisatie van een korps specialisten die bekwaam zijn de functie van bedrijfsrevisor te vervullen zoals deze bepaald wordt in artikel 4, met al de vereiste waarborgen in zake bevoegdheid, onafhankelijkheid en beroepseerlijkheid en toezicht uit te

oefenen op de behoorlijke uitvoering van aan de bedrijfsrevisoren toevertrouwde opdrachten.

HOOFDSTUK II. - De bedrijfsrevisoren, hun inschrijving in het openbaar register van het Instituut en de bescherming van hun titel.

Art. 4. De bedrijfsrevisor heeft als hoofdtaak alle opdrachten uit te voeren die bij of krachtens de wet aan de bedrijfsrevisoren uitsluitend zijn toevertrouwd en op algemene wijze, alle revisorale opdrachten te vervullen met betrekking tot financiële overzichten, verricht met toepassing van of krachtens de wet.

Art. 5. De hoedanigheid van bedrijfsrevisor wordt door de Raad toegekend aan iedere natuurlijke persoon die er om verzoekt en aan de volgende eisen voldoet :

1° onderdaan zijn van een Lidstaat van de Europese Unie of een andere Staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, of zijn woonplaats hebben in België; in de veronderstelling dat een persoon zijn woonplaats niet in België heeft, dient hij er te beschikken over een vestiging;

2° ten minste vijftwintig jaar oud zijn;

3° niet beroofd geweest zijn van de burgerlijke en politieke rechten, niet in staat van faillissement verklaard geweest zijn zonder eerdere herstel te hebben bekomen en geen zelfs voorwaardelijke gevangenisstraf van ten minste drie maand hebben opgelopen voor een van de strafbare feiten vermeld in artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen, voor een inbreuk op de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, voor een inbreuk op het Wetboek van vennootschappen, op de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen, hun uitvoeringsbesluiten, op de fiscale wetgeving of op buitenlandse bepalingen die hetzelfde voorwerp hebben;

4° in het bezit zijn van een masterdiploma afgeleverd door een Belgische universiteit of een Belgische hogeschool van het lange type en van universitair niveau. De Koning bepaalt de voorwaarden op grond waarvan een buitenlands diploma of een bepaalde ervaring als gelijkwaardig worden erkend, in voorkomend geval na het slagen in een examen over de materies van het Belgisch recht die van belang zijn voor de uitoefening van het beroep van bedrijfsrevisor;

5° de bij het stagereglement ingerichte stage hebben beëindigd, geslaagd zijn voor een bekwaamheidsexamen, waarvoor de Koning het programma en de voorwaarden bepaalt;

6° bij de inschrijving op het openbaar register van het Instituut, en uiterlijk twaalf maanden na de datum van toelating tot de eed door de Raad, voor het Hof van Beroep van Brussel de volgende eed afleggen in

het Nederlands : " Ik zweer trouw aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk, en ik zweer de opdrachten, die mij als bedrijfsrevisor zullen worden toevertrouwd, in eer en geweten getrouw te vervullen. " of in het Frans : " Je jure fidélité au Roi, obéissance à la Constitution et aux lois du peuple belge, et je jure de remplir fidèlement, en âme et conscience, les missions qui me seront confiées en qualité de réviseur d'entreprises. " of ook nog voor het Hof van Beroep van Luik de volgende eed in het Duits : " Ich schwöre Treue dem König, Gehorsam der Verfassung und den Gesetzen des belgischen Volkes und ich schwöre die mir als Wirtschaftsprüfer erteilten Aufträge auf Ehre und Gewissen, getrau und ehrlich zu erfüllen. "

De personen van vreemde nationaliteit leggen voor het Hof van Beroep van Brussel de volgende eed af in het Nederlands : " Ik zweer de opdrachten, die mij als bedrijfsrevisor zullen worden toevertrouwd, in eer en geweten, getrouw en volgens de voorschriften van de Belgische wet, te vervullen. " of in het Frans : " Je jure de remplir fidèlement, en âme et conscience, selon les prescriptions de la loi belge, les missions qui me seront confiées en qualité de réviseur d'entreprises. " of ook nog voor het Hof van Beroep van Luik de volgende eed in het Duits : " Ich schwöre die mir als Wirtschaftsprüfer erteilten Aufträge auf Ehre und Gewissen, getrau und ehrlich und gemiß den Vorschriften des belgischen Gesetzes zu erfüllen. ";

7° ten hoogste vijfenzestig jaar oud zijn;

8° verbonden zijn met een bedrijfsrevisorenkantoor of over een organisatie beschikken die toelaat onderhavige wet en zijn uitvoeringsbesluiten na te leven.

Art. 6. § 1. De hoedanigheid van bedrijfsrevisor wordt door de Raad toegekend aan iedere rechtspersoon of een andere entiteit met om het even welke rechtsvorm, met zetel in een Lidstaat van de Europese Unie, die de volgende voorwaarden vervult :

1° de natuurlijke personen die de wettelijke controle van jaarrekeningen namens het auditkantoor uitvoeren, moeten de hoedanigheid van bedrijfsrevisor hebben;

2° de meerderheid van de stemrechten is in het bezit van auditkantoren en/of van wettelijke auditors;

3° de meerderheid van de leden van het bestuursorgaan is samengesteld uit auditkantoren en/of wettelijke auditors. Wanneer het bestuursorgaan slechts uit twee leden bestaat, moet ten minste één van hen een auditkantoor of een wettelijke auditor zijn. Wanneer een auditkantoor lid is van het bestuursorgaan, wordt dit kantoor vertegenwoordigd, overeenkomstig artikel 132 van het Wetboek van vennootschappen, door een natuurlijke persoon die erkend is als wettelijke auditor.

§ 2. Bij wijze van uitzondering op § 1 kan de rechtspersoon of een andere entiteit met om het even welke rechtsvorm niet worden toegelaten als bedrijfsrevisor, indien, naar het oordeel van de Raad, de

betrouwbaarheid in het gedrag is gebracht naar aanleiding van één van de volgende elementen of gelijkaardige elementen :

1° de rechtspersoon of een andere entiteit met om het even welke rechtsvorm werd failliet verklaard, heeft een gerechtelijk akkoord verkregen, werd gerechtelijk ontbonden of heeft het voorwerp uitgemaakt van een gelijkaardige gerechtelijke of administratieve maatregel in België of in het buitenland;

2° de rechtspersoon of de entiteit met om het even welke rechtsvorm, heeft het voorwerp uitgemaakt van een strafrechtelijke of tuchtrechtelijke veroordeling die in kracht van gewijsde is gegaan, in toepassing van de wetten en besluiten bedoeld in artikel 5, 3°, van ten minste 1.500 euro, zelfs met uitstel, of van een definitieve straf in het buitenland die daar voor een auditkantoor het verlies van deze hoedanigheid met zich meebrengt;

3° de benaming, het doel of andere statutaire clausules van de rechtspersoon of van een andere entiteit met om het even welke rechtsvorm kunnen aanleiding zijn voor derden om zich te vergissen wat de hoedanigheid van bedrijfsrevisor of andere eigenschappen van de rechtspersoon of van de entiteit betreft;

4° één van haar vennoten of één van de leden van het bestuursorgaan bevindt zich in één van in artikel 5, 3° bedoelde situaties, tenzij binnen de maand van de ingebrekestelling door de Raad de betrokken persoon ontslag neemt als vennoot en/of als lid van het bestuursorgaan, naargelang het geval.

Art. 7. § 1. Aan de natuurlijke personen van derde landen wordt, op hun schriftelijk, gehandtekend en aan het Instituut gericht verzoek, de hoedanigheid van bedrijfsrevisor toegekend, indien zij aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° onderdaan zijn van een Staat die aan Belgische bedrijfsrevisoren op zijn grondgebied het voordeel van de wederkerigheid toekent wat de toelating tot het beroep betreft;

2° ten minste vijftientig jaar oud zijn;

3° voldoen aan de eisen bepaald in artikel 5, 4° en 5°, van de wet en in het koninklijk besluit te nemen in uitvoering van artikel 29 betreffende de toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor;

4° noch in België noch in het land waar zij gemachtigd zijn de wettelijke controle op de financiële staten van ondernemingen uit te voeren, in staat van faillissement zijn verklaard zonder eerdere herstel te hebben bekomen of er veroordeeld zijn tot straffen die het verbod meebrengen om een beroepsactiviteit, die gelijkwaardig is met die van bedrijfsrevisor, uit te oefenen;

5° zich ertoe verbinden in België een vestiging te houden waar de beroepsactiviteit effectief zal uitgeoefend worden en waar de ermee samenhangende akten, documenten en briefwisseling zullen bewaard worden;

6° voor het Hof van Beroep van Brussel of van Luik, de eed afleggen bepaald in artikel 5, 6°, van de wet;

7° zich ertoe verbinden alle deontologische verplichtingen na te leven die op de bedrijfsrevisoren van toepassing zijn;

8° ten hoogste vijfenzestig jaar oud zijn.

§ 2. Aan de entiteiten, andere dan een natuurlijke persoon, naar het recht van derde landen, wordt op hun schriftelijk, gehandtekend en aan het Instituut gericht verzoek de hoedanigheid van bedrijfsrevisor toegekend indien zij aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° alle vennoten, evenals de zaakvoerders en bestuurders, moeten gemachtigd zijn in de Staat waar zij hun hoofdvestiging hebben, om de wettelijke controle op de financiële staten van ondernemingen uit te voeren; indien de vennoot een rechtspersoon is, is dezelfde voorwaarde van toepassing op de vennoten van deze laatste;

2° hun zetel en hun hoofdvestiging hebben in een Staat die aan de Belgische bedrijfsrevisoren op zijn grondgebied het voordeel van de wederkerigheid toekent wat de toelating tot het beroep betreft; zij moeten er gemachtigd zijn om in die Staat de wettelijke controle op de financiële staten van ondernemingen uit te voeren;

3° opgericht zijn in een vorm, onder een statuut en onder voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die waaronder de bedrijfsrevisoren zich in België kunnen verenigen; zij verbinden zich ertoe, voor het uitoefenen in België van hun activiteiten als bedrijfsrevisor, zich te doen kennen onder een firma die enkel de naam mag bevatten van een of meerdere natuurlijke personen, die vennoot, zaakvoerder of bestuurder zijn of de naam van één of meer natuurlijke personen die de hoedanigheid van vennoot hebben gehad;

4° tenminste één bestuurder of zaakvoerder moet bedrijfsrevisor zijn en moet belast zijn met het bestuur van de vestiging in België; indien meerdere personen met dit bestuur zijn belast, moet de meerderheid ervan bedrijfsrevisor zijn;

5° alle vennoten, bestuurders of zaakvoerders die gewoonlijk hun beroepsactiviteit in België uitoefenen moeten bedrijfsrevisor zijn;

6° zich ertoe verbinden in België een vestiging te houden waar de beroepsactiviteit effectief zal uitgeoefend worden en waar de daarmee samenhangende akten, documenten en briefwisseling zullen bewaard worden;

7° zich ertoe verbinden in België rechtstreeks of zijdelings geen activiteiten uit te oefenen die onverenigbaar zijn met de hoedanigheid van bedrijfsrevisor;

8° zich ertoe verbinden artikel 132 van het Wetboek van vennootschappen te eerbiedigen, telkens een controleopdracht hen in België wordt toevertrouwd.

§ 3. In uitvoering van de internationale verdragen waarbij België partij is op voorwaarde van wederkerigheid stelt de Koning, na advies van de Raad en van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, de

modaliteiten vast voor de toekenning van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor aan de auditors of auditororganisaties van een derde land alsook de regels inzake het publiek toezicht, de kwaliteitscontrole en het toezicht op deze personen.

§ 4. De Koning stelt eveneens de regels vast voor de inschrijving in het openbaar register als auditor of auditororganisatie van een derde land en voor het publiek toezicht, de kwaliteitscontrole en het toezicht op de auditors en auditororganisaties van een derde land, die een controleverklaring afleveren betreffende de jaarrekening of de geconsolideerde jaarrekening van een vennootschap die haar statutaire zetel buiten de Europese Gemeenschap heeft en waarvan de effecten in België zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt in de zin van artikel 4, eerste lid, punt 14, van Richtlijn 2004/39/EG, behalve indien de vennootschap alleen een emittent is van effecten die in een lidstaat zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt in de zin van artikel 2, lid 1, onder b), van Richtlijn 2004/109/EG, met een nominale waarde per eenheid van ten minste 50.000 euro of, in het geval van effecten die in een andere munteenheid luiden, op de dag van uitgifte equivalent aan ten minste 50.000 euro.

Art. 8. § 1. De hoedanigheid van bedrijfsrevisor wordt door de Raad ingetrokken wanneer aan de voorwaarden voor de toekenning van deze hoedanigheid met uitzondering van de voorwaarde bepaald in artikel 5, 7° niet meer is voldaan of wanneer diens betrouwbaarheid ernstig in het gedrang is gekomen overeenkomstig artikel 5, 3°, in geval van een natuurlijke persoon of artikel 6, § 1, 2° en 3° en § 2, in geval van een rechtspersoon of een andere entiteit ongeacht haar rechtsvorm.

De Raad kan de hoedanigheid van bedrijfsrevisor slechts intrekken na de betrokkene te hebben uitgenodigd om zijn opmerkingen te laten geworden binnen een termijn die niet minder mag zijn dan vijftien dagen. De Raad motiveert zijn beslissing.

Tegen die beslissing kan beroep worden ingesteld bij de Commissie van Beroep. Het beroep wordt binnen de dertig dagen na de kennisgeving van de beslissing van de Raad ingeleid bij de Commissie van Beroep. De artikelen 64, tweede paragraaf en 66 van de wet zijn van toepassing.

§ 2. De hoedanigheid van bedrijfsrevisor wordt ingetrokken op de zeventenzestigste verjaardag van bedrijfsrevisoren natuurlijke personen.

§ 3. De hoedanigheid van bedrijfsrevisor wordt ingetrokken wanneer de bedrijfsrevisoren, drie maanden na de terechtwijzing voorzien in artikel 37, in gebreke blijven van het betalen van alle of een gedeelte van de bijdragen of van het indienen van documenten tot vaststelling van de bijdrage, of nog van het meedelen van inlichtingen of documenten die ze moeten meedelen aan het Instituut.

§ 4. De definitieve intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor en de redenen daarvoor worden door het Instituut meegedeeld aan de

relevante bevoegde autoriteiten van de Lidstaat waar de bedrijfsrevisor, is toegelaten als wettelijke auditor of auditkantoor.

Art. 9. § 1. Iedere beslissing van de Raad tot inschrijving van een kandidaat als bedrijfsrevisor is vatbaar voor beroep vanwege de Procureur-generaal bij de Commissie van Beroep en volgens de modaliteiten voorzien in artikel 64, § 2. Hetzelfde geldt voor iedere beslissing waarbij de hoedanigheid van bedrijfsrevisor wordt ingetrokken.

Indien de Procureur-generaal beroep aantekent tegen de beslissing van de Raad van het Instituut om een kandidaat als bedrijfsrevisor toe te laten, dient hij de Raad er gelijktijdig van op de hoogte te brengen.

§ 2. Iedere beslissing van de Raad tot herinschrijving van een kandidaat als bedrijfsrevisor is vatbaar voor beroep vanwege de Procureur-generaal bij de Commissie van Beroep en volgens de modaliteiten voorzien in artikel 64, § 2.

Indien de Procureur-generaal beroep aantekent tegen de beslissing van de Raad om een kandidaat opnieuw als bedrijfsrevisor toe te laten, dient hij de Raad er gelijktijdig van op de hoogte te brengen.

§ 3. Tegen iedere beslissing van de Raad, waarbij de toelating van een kandidaat als bedrijfsrevisor wordt geweigerd, staat voor de belanghebbende beroep open bij de voormelde Commissie van Beroep.

§ 4. Tegen iedere beslissing van de Raad, waarbij de herinschrijving van een kandidaat als bedrijfsrevisor wordt geweigerd, staat voor de belanghebbende beroep open bij de voormelde Commissie.

Art. 10. § 1. De Raad houdt een openbaar register bij waarin de bedrijfsrevisoren worden geregistreerd.

De auditors en de auditororganisaties van derde landen die overeenkomstig artikel 7, § 4 zijn geregistreerd, worden in die hoedanigheid afzonderlijk in het openbaar register vermeld.

§ 2. De registratiegegevens worden in elektronische vorm in het register opgeslagen. Eenieder kan deze te allen tijde op de website van het Instituut consulteren.

§ 3. Elke bedrijfsrevisor natuurlijke persoon en elk bedrijfsrevisorenkantoor worden door een individueel nummer in het openbaar register geïdentificeerd.

§ 4. Het openbaar register bevat de naam en het adres van de bevoegde autoriteiten die belast zijn met de registratie, het toezicht, de kwaliteitscontrole, de sancties, en het publiek toezicht.

§ 5. De modaliteiten inzake actualisering en toegang tot het openbaar register worden door de Koning bepaald.

Art. 11. § 1. Alleen de natuurlijke personen of entiteiten ingeschreven in het openbaar register mogen de titel van bedrijfsrevisor dragen.

De auditors en de auditororganisaties van een derde land ingeschreven

overeenkomstig artikel 7, § 4 dragen niet de titel van bedrijfsrevisor.

§ 2. De Raad kan onder de voorwaarden bepaald door het huishoudelijk reglement toelaten aan oud-bedrijfsrevisoren natuurlijke personen de titel van erebedrijfsrevisor te voeren.

De toelating wordt door de Raad ingetrokken, indien aan de voorwaarden voor de toekenning niet meer is voldaan. Tegen de beslissing tot intrekking is beroep mogelijk voor de Commissie van Beroep en volgens de modaliteiten voorzien in artikel 64, § 2.

§ 3. De stagiairs kunnen de titel van bedrijfsrevisor stagiair dragen. De stagiaires hebben niet de hoedanigheid van bedrijfsrevisor, maar staan onder het toezicht en de tuchtmacht van het Instituut.

HOOFDSTUK III. - De rechten en plichten van de bedrijfsrevisoren.

Art. 12. De bedrijfsrevisoren en de auditors en auditororganisaties van een derde land, die in België geregistreerd zijn, betalen jaarlijkse bijdragen ter financiering van de werkingskosten van het Instituut, waarvan het bedrag door de algemene vergadering van het Instituut wordt vastgesteld binnen de grenzen en volgens de modaliteiten bepaald in het huishoudelijk reglement van het Instituut.

Art. 13. § 1. Het is de bedrijfsrevisor niet toegelaten werkzaamheden uit te oefenen of daden te stellen die onverenigbaar zijn met de waardigheid of de onafhankelijkheid van zijn functie.

§ 2. Het is de bedrijfsrevisor niet toegelaten revisorale opdrachten uit te voeren in de volgende omstandigheden :

- a) de functie van bediende uitoefenen, behoudens bij een andere bedrijfsrevisor of een ander bedrijfsrevisorenkantoor;
- b) rechtstreeks of onrechtstreeks een handelsactiviteit uitoefenen, onder andere in de hoedanigheid van bestuurder van een handelsvennootschap; het uitoefenen van een mandaat van bestuurder in burgerlijke vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, wordt niet bedoeld door deze onverenigbaarheid;
- c) de functie van Minister of Staatssecretaris bekleden.

Het punt a) is niet van toepassing op een taak in het onderwijs.

§ 3. Wat punt a) en punt b) bedoeld in de tweede paragraaf betreft, kan een afwijking worden toegekend door de Raad van het Instituut, na gunstig advies van het Advies- en controlecomité op de onafhankelijkheid van de commissaris.

Art. 14. § 1. Bij het vervullen van de hem toevertrouwde revisorale opdrachten handelt de bedrijfsrevisor in volledige onafhankelijkheid van de betrokken personen.

§ 2. Elke situatie waarin de onafhankelijkheid van een bedrijfsrevisor in het gedrang wordt gebracht, door een belangenconflict, of op een andere wijze, brengt eveneens de onafhankelijkheid in het gedrang :

- a) van het bedrijfsrevisorenkantoor waarvan de betrokkene vennoot, lid van het bestuursorgaan of vaste vertegenwoordiger is;
- b) van zijn vennoten;
- c) van de leden van het bestuursorgaan van het bedrijfsrevisorenkantoor bedoeld in punt a);
- d) van de bedrijfsrevisoren die lid zijn van het netwerk waarvan de bedrijfsrevisor lid is.

§ 3. De bedrijfsrevisor moet :

- 1° vooraleer een opdracht te aanvaarden, beschikken over de bekwaamheid, medewerking en tijd vereist om deze opdracht goed uit te voeren;
- 2° zich met de nodige zorg en in volledige onafhankelijkheid kwijten van de zijn toevertrouwde revisorale opdrachten;
- 3° geen opdrachten aanvaarden onder voorwaarden die een objectieve uitvoering daarvan in het gedrang zouden kunnen brengen;
- 4° geen werkzaamheden uitoefenen die onverenigbaar zijn met de onafhankelijkheid van zijn taak;
- 5° alle aanzienlijke bedreigingen voor zijn onafhankelijkheid en de veiligheidsmaatregelen die zijn genomen om deze bedreigingen in te perken, onderbouwen in zijn werkdocumenten.

§ 4. De bedrijfsrevisor, natuurlijke persoon, zet zijn permanente vorming op continue wijze voort teneinde zijn theoretische kennis, zijn beroepsbekwaamheden en zijn beroepsethiek op een voldoende peil te houden.

§ 5. Noch de aandeelhouders van een bedrijfsrevisorenkantoor, noch de leden van het bestuursorgaan van het betrokken bedrijfsrevisorenkantoor, noch verbonden personen mogen een zodanige bemoeienis met de uitvoering van een wettelijke controle van jaarrekeningen of van een andere revisorale opdracht hebben waardoor afbreuk wordt gedaan aan de onafhankelijkheid en objectiviteit van de bedrijfsrevisor die namens het betrokken bedrijfsrevisorenkantoor de wettelijke controle van jaarrekeningen of de revisorale opdracht uitvoert.

Art. 15. § 1. De bedrijfsrevisoren die wettelijke controles van de enkelvoudige jaarrekening of geconsolideerde jaarrekening bij organisaties van openbaar belang uitvoeren, maken uiterlijk drie maanden na het eind van elk boekjaar op hun websites jaarlijkse transparantieverslagen bekend die ze via een elektronische handtekening bevestigen. Dit verslag bevat in hoofde van de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon ten minste de volgende informatie :

- a) indien hij tot een netwerk behoort, een beschrijving van dit netwerk en van de juridische en structurele regelingen binnen het netwerk;
- b) een aanduiding van wanneer de laatste kwaliteitscontrole zoals bedoeld in artikel 33 heeft plaatsgevonden;
- c) een lijst van de organisaties van openbaar belang waarbij het afgelopen jaar de wettelijke controle van de jaarrekening heeft uitgevoerd;

d) de data waarop de informatie opgenomen onder a) tot c) werden bijgewerkt.

§ 2. Bovendien bevestigen de bedrijfsrevisorenkantoren de volgende informatie :

- a) een beschrijving van de juridische en kapitaalstructuur;
- b) indien een bedrijfsrevisorenkantoor tot een netwerk behoort, een beschrijving van het netwerk en van de juridische en structurele regelingen binnen het netwerk;
- c) een beschrijving van de bestuursstructuur van het bedrijfsrevisorenkantoor;
- d) een beschrijving van het interne kwaliteitbeheersingssysteem en een verklaring van het leidinggevende of bestuursorgaan betreffende de doeltreffendheid van de werking van dit systeem;
- e) een aanduiding van wanneer de laatste kwaliteitscontrole zoals bedoeld in artikel 33 heeft plaatsgevonden;
- f) een lijst van de organisaties van openbaar belang waarbij het bedrijfsrevisorenkantoor het afgelopen jaar een wettelijke controle van de jaarrekening heeft uitgevoerd;
- g) een verklaring betreffende de praktijken van het bedrijfsrevisorenkantoor op het gebied van de onafhankelijkheid, waarin tevens wordt bevestigd dat een interne beoordeling van de naleving van de onafhankelijkheidseisen heeft plaatsgevonden;
- h) een verklaring inzake de door het bedrijfsrevisorenkantoor gevolgde gedragslijn betreffende de permanente scholing van bedrijfsrevisoren als bedoeld in artikel 31;
- i) financiële informatie waaruit blijkt hoe belangrijk het bedrijfsrevisorenkantoor en zijn netwerk in België zijn, zoals de totale omzet uitgesplitst naar honoraria voor de wettelijke controle van de jaarrekening en geconsolideerde jaarrekening, en honoraria voor andere revisorale opdrachten, belastingadviesopdrachten en andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten;
- j) informatie over de grondslagen voor de vergoeding van vennoten;
- k) de data waarop de informatie opgenomen onder a) tot j) werden bijgewerkt.

Art. 16. Telkens wanneer een revisorale opdracht wordt toevertrouwd aan een bedrijfsrevisorenkantoor, is dat bedrijfsrevisorenkantoor ertoe gehouden een vertegenwoordiger bedrijfsrevisor natuurlijke persoon te benoemen. Deze bedrijfsrevisor natuurlijke persoon dient als vennoot of anderszins aan dat kantoor verbonden te zijn en belast met de uitvoering van deze opdracht in naam en voor rekening van het bedrijfsrevisorenkantoor. Bij de uitvoering van deze revisorale opdracht, heeft de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon die het bedrijfsrevisorenkantoor vertegenwoordigt alleen de handtekeningbevoegdheid voor rekening van het bedrijfsrevisorenkantoor.

Deze vertegenwoordiger moet aan dezelfde voorwaarden voldoen en is burgerrechtelijk, strafrechtelijk en tuchtrechtelijk aansprakelijk alsof hij zelf de betrokken opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou volbrengen, onverminderd de hoofdelijke aansprakelijkheid van het bedrijfsrevisorenkantoor dat hij vertegenwoordigt.

Laatstgenoemde mag zijn vertegenwoordiger niet ontslaan zonder tegelijk een opvolger te benoemen.

Art. 17. De bedrijfsrevisoren zijn aansprakelijk, overeenkomstig het gemeen recht, voor de uitoefening van de opdrachten, hen toevertrouwd door of krachtens de wet. Behoudens bij overtreding gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, wordt deze aansprakelijkheid beperkt tot een bedrag van drie miljoen euro voor de uitoefening van een van deze opdrachten bij een andere persoon dan een genoteerde vennootschap, verhoogd tot twaalf miljoen euro voor de uitoefening van een van deze opdrachten bij een genoteerde vennootschap. De Koning kan deze bedragen wijzigen bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Het is de bedrijfsrevisoren verboden zich aan deze aansprakelijkheid, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst te onttrekken.

Het is hun geoorloofd hun burgerrechtelijke aansprakelijkheid te laten dekken door een door de Raad van het Instituut goedgekeurd verzekeringscontract.

De bepalingen bedoeld in het eerste en tweede lid zijn ook van toepassing op de opdrachten die door of krachtens de wet toevertrouwd worden aan de commissaris of, bij gebrek aan een commissaris, aan een bedrijfsrevisor of aan een accountant, inclusief de gevallen waarbij deze opdrachten worden uitgeoefend door een accountant.

HOOFDSTUK IV. - Beheer en werking van het Instituut.

Art. 18. De Koning stelt, op voorstel van of na advies van de Raad van het Instituut, het stagereglement en het tuchtreglement vast, alsmede de andere reglementen die noodzakelijk zijn voor de werking van het Instituut en voor de verwezenlijking van zijn bij deze wet omschreven doelstellingen.

Deze reglementen worden vastgesteld op voorstel of na advies van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen.

Art. 19. De algemene vergadering is samengesteld, met beslissende stem, uit alle bedrijfsrevisoren natuurlijke personen en, met raadgevende stem, uit alle bedrijfsrevisorenkantoren.

Zij kiest de voorzitter, de ondervoorzitter, de andere leden van de Raad en van het Instituut en de commissarissen, keurt de jaarrekening goed, verleent de Raad kwijting voor zijn bestuur, beraadslaagt over alle onderwerpen waarvoor deze wet en de reglementen haar bevoegdheid

verlenen.

De vergadering neemt bovendien, door middel van berichten, voorstellen of aanbevelingen aan de raad, kennis van alle onderwerpen die het Instituut aanbelangen en die regelmatig zijn voorgelegd.

De beslissingen van de algemene vergadering zijn in België bindend voor al de bedrijfsrevisoren en stagiaires. Zij worden genomen bij meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde bedrijfsrevisoren natuurlijke personen. Elke bedrijfsrevisor natuurlijke persoon heeft recht op één stem. De bedrijfsrevisoren natuurlijke personen kunnen aan een andere bedrijfsrevisor natuurlijke persoon schriftelijk volmacht geven om op de algemene vergadering in hun plaats te stemmen. Elke bedrijfsrevisor natuurlijke persoon kan houder zijn van ten hoogste twee volmachten.

Art. 20. De algemene vergadering komt ten minste éénmaal per jaar bijeen. De datum en de modaliteiten dezer bijeenkomst worden bepaald in het huishoudelijk reglement.

De Raad van het Instituut kan, telkens als hij het nuttig acht, de algemene vergadering bijeenroepen. Hij dient dit te doen wanneer één vijfde van de bedrijfsrevisoren natuurlijke personen het schriftelijk aanvragen, met aanduiding van het onderwerp dat zij op de agenda wensen te zien geplaatst.

De oproepingen worden verzonden, voor de gewone algemene vergadering ten minste vijftien dagen en voor de buitengewone algemene vergaderingen ten minste acht dagen vóór de vergadering; zij vermelden de agenda.

De rekeningen worden opgemaakt volgens de bepalingen van het huishoudelijk reglement en bij uittreksel aan de bedrijfsrevisoren ter kennis gebracht. Zij moeten door de zorg van de penningmeester, gedurende de vijftien dagen welke de algemene vergadering voorafgaan, ten zetel van het Instituut voor de bedrijfsrevisoren ter inzage worden gelegd.

Art. 21. § 1. Het Instituut staat onder de leiding van een Raad, samengesteld uit :

1° Een voorzitter en een ondervoorzitter, die bij geheime stemming door de algemene vergadering voor drie jaar onder de bedrijfsrevisoren, natuurlijke personen, worden gekozen; hun mandaat, dat verstrijkt op de dag zelf van de jaarlijkse algemene vergadering, kan éénmaal hernieuwd worden. Indien de voorzitter Franstalig is, moet de ondervoorzitter verplicht Nederlandstalig zijn of omgekeerd;

2° Twaalf leden, zes Franstalige en zes Nederlandstalige, die door de algemene vergadering, bij een van de vorige verschillende geheime stemming voor drie jaar onder de bedrijfsrevisoren, natuurlijke personen, worden gekozen; hun mandaat dat eindigt op dezelfde dag als de jaarlijkse algemene vergadering kan hernieuwd worden.

§ 2. Onder deze twaalf leden wijst de Raad van het Instituut een Franstalige en een Nederlandstalige secretaris aan; één van beiden zal door de Raad van het Instituut gelast worden tevens het ambt van penningmeester waar te nemen.

§ 3. De beslissingen van de Raad van het Instituut worden bij meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen is die van de voorzitter beslissend.

§ 4. Elke beslissing van de Raad van het Instituut die betrekking heeft op één welbepaalde persoon wordt met redenen omkleed.

Art. 22. § 1. De Raad van het Instituut vertegenwoordigt het Instituut bij rechtshandelingen en bij rechtsvorderingen, hetzij als eiser of als verweerder. De voorzitter of ondervoorzitter kunnen optreden namens de Raad.

§ 2. De Raad garandeert de werking van het Instituut overeenkomstig deze wet en de reglementen.

§ 3. Hij bezit elke bevoegdheid van bestuur en beschikking, welke hem door deze wet of de reglementen niet wordt ontnomen. De reglementen met het oog op de inrichting of de beperking dier bevoegdheid kunnen slechts tegen derden worden aangevoerd in zover het koninklijk besluit, waarbij zij worden vastgesteld, in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

§ 4. De Raad vertrouwt het dagelijks bestuur toe aan verscheidene leden, die, onder de leiding van de voorzitter van het Instituut en onder de voorwaarden voorzien in het huishoudelijke reglement, het Uitvoerend Comité zullen vormen.

§ 5. Het Instituut voert zijn opdrachten uitsluitend uit in het algemeen belang. Het Instituut, de leden van zijn organen en zijn personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, handelingen of gedragingen in de uitoefening van de wettelijke opdrachten van het Instituut behalve in geval van bedrog of zware fout.

De schending van het geheime karakter van het tuchtonderzoek is een zware fout evenals de beslissing tot het geven van een injunctie die kennelijk een misbruik is.

Art. 23. Alleen bedrijfsrevisoren natuurlijke personen kunnen worden benoemd als voorzitter, ondervoorzitter of lid van de Raad, of meer in het algemeen, als lid van een orgaan dat door of krachtens onderhavige wet wordt opgericht.

Deze taken worden niet bezoldigd, behoudens eventuele toekenning van zitpenningen en van een taakvergoeding.

Art. 24. De ontvangsten van het Instituut alsmede de voorschriften in verband met het opmaken van en de controle op de rekeningen en de begroting worden bepaald door het huishoudelijk reglement, met uitzondering van het bepaalde in de artikelen 25 en 26.

Art. 25. De ontvangsten van het Instituut bestaan o.m. uit :

- 1° De bijdragen van de bedrijfsrevisoren en de auditors en auditororganisaties, die in België geregistreerd zijn;
- 2° De diverse inkomsten en opbrengsten van zijn vermogen;
- 3° De toelagen, legaten en schenkingen.

Art. 26. § 1. Elk jaar legt de Raad ter goedkeuring aan de algemene vergadering voor :

- 1° het verslag over de werkzaamheden van het Instituut tijdens het verlopen jaar;
- 2° de jaarrekening op 31 december van het vorig jaar;
- 3° het verslag van de commissarissen;
- 4° de begroting voor het nieuwe boekjaar.

§ 2. De jaarrekening dient voorafgaandelijk te worden gecontroleerd door twee commissarissen. De artikelen 130 tot 133, 134, § 1 en § 3, 135 tot 137, 139 en 140, 142 tot 144, met uitzondering van artikel 144, eerste lid, 4° en 5° van het Wetboek van vennootschappen zijn van toepassing. Ten behoeve van onderhavige paragraaf moeten de woorden " wetboek " en " vennootschap " worden begrepen als respectievelijk " de wet van 22 juli 1953 " en " Instituut ".

§ 3. De documenten bedoeld in de eerste paragraaf, 1° tot 3° worden door de Raad overgemaakt aan de Minister die bevoegd is voor economie alsook aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en aan het Advies- en controlecomité op de onafhankelijkheid van de commissaris binnen de maand na de algemene vergadering waarop het werd voorgelegd.

HOOFDSTUK V. - De stage van de bedrijfsrevisor.

Art. 27. Het Instituut richt voor hen die zich tot het beroep van bedrijfsrevisor voorbestemmen, de bij artikel 5, 5° voorziene stage in.

De stage duurt ten minste drie jaar.

De door de Koning overeenkomstig artikel 29 vast te leggen nadere bepalingen modaliteiten betreffende de toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor kunnen nochtans voorzien in een verkorting van de stageduur.

Art. 28. § 1. Om door de Stagecommissie tot de stage te worden toegelaten dient men :

- 1° de bij artikel 5, 1° en 3° gestelde voorwaarden te vervullen;
- 2° de voorwaarden te vervullen inzake diploma en/of ervaring vastgesteld met toepassing van artikel 5, 4° en te slagen voor een toelatingsexamen waarvan het peil de bekwaamheid en geschiktheid van de toekomstige bedrijfsrevisor kan waarborgen;
- 3° ten hoogste zestig jaar oud zijn;

4° een stageovereenkomst te hebben gesloten met een bedrijfsrevisor die ten minste vijf jaar in het openbaar register ingeschreven is en die de verplichting op zich neemt de stagiair bij diens opleiding tot bedrijfsrevisor te leiden en bij te staan. De overeenkomst moet worden goedgekeurd door de Stagecommissie.

§ 2. Tegen elke beslissing van de Stagecommissie waarbij de toelating van een kandidaat tot de stage wordt geweigerd, kan door de belanghebbende voor de Commissie van Beroep, beroep worden aangetekend volgens de modaliteiten voorzien in artikel 64, § 2.

Art. 29. De modaliteiten inzake de toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor worden door de Koning bepaald.

HOOFDSTUK VI. - De rol van het Instituut in de uitoefening van de taak van bedrijfsrevisor.

Afdeling 1. - Normen en aanbevelingen.

Art. 30. § 1. Onverminderd internationale controlestandaarden goedgekeurd door een wetgevingsinstrument van de Europese Commissie, formuleert de Raad de normen en aanbevelingen met betrekking tot de uitoefening van opdrachten die worden beoogd door artikel 4 of die nuttig zijn voor de uitvoering van de doelstellingen gedefinieerd in de artikelen 14, § 3 en § 4, 31 en 32.

De inhoud van elke ontwerpnorm of -aanbeveling wordt door de Raad openbaar gemaakt.

De Hoge Raad voor de Economische Beroepen beraadslaat over de ontwerpnorm of -aanbeveling, na de vertegenwoordiger van de Raad van het Instituut hierover te hebben gehoord.

Deze normen en aanbevelingen krijgen slechts uitwerking na goedkeuring door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de Minister die bevoegd is voor Economie. De goedkeuring door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen gebeurt binnen de drie maanden volgend op de vraag die hem werd overgemaakt door het Instituut. In geval van speciaal gemotiveerde hoogdringendheid kan de termijn worden beperkt tot één maand, na onderlinge overeenstemming tussen de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en het Instituut.

De Hoge Raad voor de Economische Beroepen kan de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen raadplegen betreffende alle aspecten van een ontwerpnorm of -aanbeveling met betrekking tot organisaties van openbaar belang.

De bepalingen eigen aan de organisaties van openbaar belang in de normen inzake de kwaliteitscontrole worden vastgesteld na raadpleging door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen.

§ 2. Indien het Instituut nalaat zijn normen en aanbevelingen aan te

passen aan de gewijzigde toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen of aan de internationale controlestandaarden erkend in een wetgevingsinstrument van de Europese Commissie, kan de Minister die bevoegd is voor Economie, na advies van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en het Instituut, de nodige wijzigingen aanbrengen.

De Hoge Raad voor de Economische Beroepen en het Instituut moeten de hen gevraagde adviezen binnen de drie maanden uitbrengen. Zo niet worden zij geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht.

§ 3. De normen zijn bindend voor de ≤bedrijfsrevisoren≥.

De aanbevelingen zijn eveneens bindend, tenzij de ≤bedrijfsrevisor≥ in bijzondere omstandigheden kan motiveren dat de afwijking ten aanzien van de aanbeveling geen afbreuk doet aan de criteria vastgesteld in artikel 14, § 3.

§ 4. De normen en aanbevelingen evenals hun bijwerkingen worden openbaar gemaakt op papier en op de website van het Instituut en de Hoge Raad voor de Economische Beroepen.

De goedkeuring van deze normen en aanbevelingen evenals de latere bijwerkingen hiervan, door de Minister die bevoegd is voor Economie, maakt het voorwerp uit van een bericht dat openbaar wordt gemaakt in het Belgisch Staatsblad.

§ 5. De Raad ontwikkelt de doctrine inzake de audittechnieken en de goede toepassing door de ≤bedrijfsrevisoren≥ van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt, onder de vorm van adviezen, omzendbrieven of mededelingen.

Het Instituut maakt de adviezen, omzendbrieven of mededelingen over aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen.

Indien hij een onverenigbaarheid vaststelt tussen deze adviezen, omzendbrieven of mededelingen en een wet, besluit, norm of aanbeveling, nodigt de Hoge Raad voor de Economische Beroepen het Instituut uit om dit te verhelpen, en indien hij geen genoegdoening krijgt binnen de termijn die hij vaststelt, gaat hij over tot de openbaarmaking van zijn eigen stellingname.

Afdeling 2. - Permanente vorming.

Art. 31. Het Instituut ziet erop toe dat de ≤bedrijfsrevisoren≥ natuurlijke personen hun permanente vorming op continue wijze voortzetten overeenkomstig artikel 14, § 4.

Afdeling 3. - Toezicht en kwaliteitscontrole.

Art. 32. § 1. Het Instituut ziet toe op de goede uitvoering door de ≤bedrijfsrevisoren≥ van de hen toevertrouwde opdrachten; in het kader van deze opdracht, ziet het Instituut erop toe dat de ≤bedrijfsrevisoren≥ onder andere de principes opgenomen in de artikelen 13, 14, § 1 tot § 3 en

§ 5, 15, 16 en 17 naleven.

§ 2. Het Instituut kan binnen een termijn die hij vastlegt de voorlegging bekomen door zijn bedrijfsrevisoren van elke informatie, verklaring of document, en meer in het bijzonder van de lijsten van de door hen aanvaarde revisorale opdrachten, hun werkprogramma's en werkdocumenten, en hun verbanden met andere personen die deel uitmaken van hun netwerk en, die al dan niet in een Lidstaat van de Europese Unie of in een derde land de hoedanigheid van wettelijke auditor, auditkantoor, auditor of auditorganisatie van een derde land hebben, en de opdrachten die door deze personen zijn aanvaard in een vennootschap, onderneming of vereniging waarin de bedrijfsrevisor een opdracht, waarvan de uitoefening is voorbehouden aan de bedrijfsrevisoren, vervult of heeft vervuld.

§ 3. De modaliteiten inzake organisatie van het toezicht op de bedrijfsrevisoren worden door de Koning bepaald.

Art. 33. § 1. Het Instituut onderwerpt de bedrijfsrevisoren ten minste om de zes jaar aan een kwaliteitscontrole, gaat bij hen over tot alle onderzoeken betreffende hun werkmethodes, hun organisatie, de uitgevoerde werkzaamheden en de manier waarop ze hun opdrachten uitoefenen.

De kwaliteitscontrole beoogt onder andere de verplichting inzake de permanente vorming zoals voorzien in artikel 14, § 4.

§ 2. De kwaliteitscontrole wordt uitgevoerd overeenkomstig de in deze materie uitgevaardigde normen, hetzij door bedrijfsrevisoren natuurlijke personen, hetzij door aan het beroep externe inspecteurs. Laatstgenoemden zullen door het Instituut worden gecontracteerd in het kader van een arbeidsovereenkomst ofwel door een samenwerkingsovereenkomst verbonden zijn met het Instituut. Deze personen zullen onderworpen zijn aan het beroepsgeheim bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek.

§ 3. De bedrijfsrevisoren die de controle van één of meerdere organisaties van openbaar belang uitvoeren worden ten minste om de drie jaar aan een kwaliteitscontrole onderworpen.

§ 4. De Raad maakt jaarlijks via alle gepaste middelen de algemene resultaten van de kwaliteitscontrole openbaar.

§ 5. Het Instituut gaat na of de uit de kwaliteitscontrole voortvloeiende aanbevelingen binnen een redelijke termijn worden opgevolgd.

§ 6. De normen inzake de kwaliteitscontrole worden vastgesteld overeenkomstig artikel 30 van onderhavige wet.

§ 7. De Raad is bevoegd voor het aannemen van de besluiten van de kwaliteitscontrole.

§ 8. De modaliteiten inzake organisatie van de kwaliteitscontrole worden door de Koning bepaald.

Art. 34. De Koning wijst de organen van het Instituut aan die belast zijn

met het organiseren van het toezicht en de kwaliteitscontrole voorzien in de artikelen 32 en 33.

Afdeling 4. - Beroepsgeheim van het Instituut.

Art. 35. § 1. Onverminderd de bepalingen voorzien in artikel 77 van onderhavige wet, is artikel 458 van het Strafwetboek van toepassing op het Instituut, zijn organen, de leden van zijn organen en zijn personeelsleden.

§ 2. Het Instituut mag aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, aan het Advies- en controlecomité op de onafhankelijkheid van de commissaris, aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling of aan de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen elke informatie medelen die pertinent is voor de uitoefening van hun bevoegdheden. Hetzelfde geldt ten aanzien van de bevoegde autoriteiten van Lidstaten van de Europese Unie of van een derde land in geval van een internationaal akkoord, op voorwaarde dat er wederkerigheid is.

De Koning bepaalt de modaliteiten inzake de uitwisseling van vertrouwelijke informatie aan en de samenwerking met de bevoegde autoriteiten van een Lidstaat van de Europese Unie en met de bevoegde autoriteiten van derde landen.

§ 3. In het kader van de uitoefening van zijn opdracht inzake toezicht, kwaliteitscontrole en tucht of in geval van internationale verplichtingen, is het Instituut gemachtigd om aan een beroepsorganisatie die in België of in een Lidstaat van de Europese Unie een statuut en een functie heeft die vergelijkbaar is met die van het Instituut, informatie over een bedrijfsrevisor en zijn activiteit mede te delen of van die organisatie te ontvangen.

§ 4. Onverminderd de bepalingen bedoeld in de tweede paragraaf, mag informatie die onder het beroepsgeheim valt, aan geen enkele persoon of autoriteit worden openbaar gemaakt, behalve wanneer dit wordt vereist door de wetgeving, regelgeving of administratieve procedures van een Lidstaat van de Europese Unie.

§ 5. De informatie door de Raad verkregen bij de uitoefening van één van zijn opdrachten, mag worden gebruikt in het kader van de uitoefening van één of meer andere opdrachten die hem door onderhavige wet zijn toegekend.

Afdeling 5. - Injunctie.

Art. 36. § 1. Indien de Raad kennis heeft van het feit dat een bedrijfsrevisor zich gedraagt op een wijze die strijdig is met het bepaalde in artikel 14, § 3, of geen passend gevolg geeft aan de bepalingen bedoeld in artikelen 32, § 2 of 33, § 5, kan deze hem, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, de verplichting opleggen binnen de door hem vastgestelde

termijn en op de door hem vastgestelde wijze aan de omstreden toestand een einde te maken.

Deze injunctie kan worden opgelegd, onverminderd de eventuele verwijzing van deze bedrijfsrevisor naar de tuchtinstanties voor dezelfde feiten als deze die aan de basis liggen van de injunctie.

§ 2. Wordt hieraan door de bedrijfsrevisor binnen de hem toegemeten termijn op onvoldoende wijze gevolg gegeven, dan kan het Uitvoerend Comité voorlopige ordemaatregelen opleggen overeenkomstig artikelen 38 tot 40.

§ 3. Het niet-naleven van de injunctie bedoeld in de eerste paragraaf kan als dusdanig het voorwerp uitmaken van een tuchtsanctie.

Afdeling 6. - Terechtwijzing.

Art. 37. § 1. Wanneer de feiten die de bedrijfsrevisor kunnen verweten worden, hoewel ze vaststaan, geen enkele van de in artikel 73 voorziene sancties verantwoordt, kan de Raad, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, deze bedrijfsrevisor terechtwijzen.

De Raad informeert de Kamer van verwijzing en instaatstelling over de beslissing tot terechtwijzing.

Deze terechtwijzing kan worden beslist, onverminderd de eventuele verwijzing van deze bedrijfsrevisor naar de tuchtinstanties voor dezelfde feiten als deze die aan de basis liggen van de terechtwijzing.

§ 2. De bedrijfsrevisor die de terechtwijzing niet aanvaardt, kan de Commissie van Beroep adiëren binnen een termijn van één maand nadat de terechtwijzing hem werd betekend en dit met het oog op een tegensprekelijk debat. Dit beroep is opschortend.

§ 3. De Commissie van Beroep kan de terechtwijzing hervormen of bevestigen, dan wel, met unanimiteit, één van de in artikel 73 voorziene sancties in de plaats stellen.

§ 4. Iedere definitief geworden terechtwijzing wordt vermeld in het dossier van de bedrijfsrevisor gedurende vijf jaar, het moment waarop deze automatisch wordt uitgewist. Indien gedurende deze termijn de bedrijfsrevisor het voorwerp is van een aanhangigmaking of een andere aanhangigmaking bij de Tuchtcommissie of de Commissie van Beroep, wordt deze tuchtinstantie speciaal geïnformeerd over de beslissing tot terechtwijzing.

Afdeling 7. - Voorlopige ordemaatregel.

Art. 38. § 1. Hetzij ambtshalve bij unanieme beslissing van zijn aanwezige leden tijdens de beraadslaging, hetzij op verzoek van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, kan het Uitvoerend Comité van het Instituut, wanneer het algemeen belang het vereist, via een ordemaatregel de bedrijfsrevisor gelasten om zich voorlopig te onthouden van iedere

beroepsmatige dienstverlening of van bepaalde diensten. De Raad brengt de Kamer van verwijzing en instaatstelling binnen vijf werkdagen na kennisgeving aan de betrokken bedrijfsrevisor op de hoogte van een voorlopige maatregel die genomen werd ten aanzien van een bedrijfsrevisor.

De ordemaatregel is van toepassing gedurende de periode bepaald door het Uitvoerend Comité. Zijn effecten houden van rechtswege op indien de Tuchtcommissie niet binnen de zes maanden van deze maatregel is geadieerd met aanwijzingen, feiten of tenlasteleggingen die de ordemaatregel rechtvaardigen. Zijn effecten houden eveneens op wanneer de beslissing van de tuchtinstanties inzake deze aanwijzingen, feiten of tenlasteleggingen in kracht van gewijsde is gegaan.

§ 2. Geen enkele ordemaatregel kan worden genomen indien de betrokken bedrijfsrevisor niet, ten minste vijftien dagen op voorhand, werd uitgenodigd, bij aangetekende brief met de uiteenzetting van de bezwaren, om zich daaromtrent te verantwoorden voor het Uitvoerend Comité.

§ 3. De bedrijfsrevisor die het voorwerp uitmaakt van een ordemaatregel kan aan de Commissie van Beroep vragen om deze op te heffen. Dit beroep is niet opschortend voor de uitgesproken ordemaatregel. Wanneer een dergelijk verzoek niet werd ingewilligd, kan de bedrijfsrevisor geen nieuw verzoek formuleren vóór het verstrijken van de termijn van twee maanden na het verwerpen van de voorgaande vraag.

Art. 39. § 1. In afwijking van het vorige artikel kan de voorzitter van het Instituut, in geval van hoogdringendheid of klaarblijkelijkheid een voorlopige ordemaatregel nemen zonder voorafgaand verhoor van de betrokkene.

§ 2. Behoudens bevestiging door het Uitvoerend Comité van het Instituut binnen de vijftien dagen na zijn kennisgeving en bij unanimité van zijn leden aanwezig tijdens de beraadslaging, houdt de door de voorzitter van het Instituut uitgesproken ordemaatregel op gevolgen te hebben bij het verstrijken van deze termijn.

§ 3. De kennisgeving van de ordemaatregel die genomen is in het kader van de eerste paragraaf van onderhavig artikel houdt een uitnodiging in om te verschijnen voor het Uitvoerend Comité van het Instituut op een zitting die vastgesteld is binnen een termijn van vijftien dagen.

§ 4. De voorzitter van het Instituut neemt niet deel aan de beraadslaging van het Uitvoerend Comité.

§ 5. Artikel 38, § 1, tweede lid en § 3 is van toepassing.

Art. 40. Zelfs wanneer het onderzoek van een tuchtdossier nog niet zou zijn afgesloten, kan er in het belang van het beroep tot voorlopige ordemaatregelen worden besloten.

Afdeling 8. - Informatieverstrekking inzake procedures en sancties en raadpleging van de Raad door overheden.

Art. 41. § 1. Onverminderd artikel 14, § 3, moet elke bedrijfsrevisor tegen wie een gerechtelijke, tucht- of administratieve procedure werd ingeleid die betrekking heeft op de uitoefening van zijn beroep, de Raad hierover inlichten binnen de maand na de inleiding van de procedure. In geval van een strafprocedure brengt de bedrijfsrevisor de Raad daarvan op de hoogte vanaf het ogenblik dat hij in staat van beschuldiging is gesteld.

§ 2. De bedrijfsrevisor deelt eveneens aan het Instituut de tuchtsancties, administratieve sancties en strafsancties mee die hem werden opgelegd door een autoriteit of beroepsorganisatie die in België, in een Lidstaat van de Europese Unie of een derde land, wat zijn beroepsactiviteiten betreft, gelijkaardige functies uitoefent als deze van de Belgische Staat of het Instituut. Deze mededeling heeft plaats uiterlijk een maand nadat de bedoelde beslissingen definitief zijn geworden.

§ 3. De betrokken elementen worden in voorkomend geval gewist uit het dossier van de bedrijfsrevisor binnen dezelfde termijn en onder dezelfde voorwaarden als de analoge sancties die in België van toepassing zijn.

Art. 42. De Raad kan worden geraadpleegd door de betrokken gerechtelijke, tucht- of administratieve overheid, bij dewelke een zaak die de bedrijfsrevisor aanbelangt in de uitoefening van zijn beroep aanhangig werd gemaakt.

HOOFDSTUK VII. - Publiek toezicht.

Art. 43. § 1. Het systeem van publiek toezicht, waarop de eindverantwoordelijkheid van het toezicht rust, is samengesteld uit de Minister die bevoegd is voor Economie, de Procureur-generaal, de Kamer van verwijzing en instaatstelling, de Hoge Raad voor Economische Beroepen, het Advies- en controlecomité op de onafhankelijkheid van de commissaris en de tuchtinstanties.

De werkprogramma's en de activiteitenverslagen van de organen van publiek toezicht worden jaarlijks gepubliceerd volgens de door het in het artikel 77, § 1, bedoelde orgaan bepaalde modaliteiten.

§ 2. De Minister die bevoegd is voor Economie, de Procureur-generaal, de leden van de tuchtinstanties die niet de hoedanigheid van bedrijfsrevisor bezitten en de leden van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en van het Advies- en controlecomité op de onafhankelijkheid van de commissaris mogen geen bedrijfsrevisor zijn en evenmin lid zijn van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten of van het Beroepsinstituut van de erkende Boekhouders en Fiscalisten.

Dit verbod is van toepassing op de oud-bedrijfsrevisoren die het beroep sinds minder dan drie jaar hebben verlaten en degenen die sinds minder dan drie jaar voorafgaand aan hun betrokkenheid bij het beheer van het stelsel van publiek toezicht wettelijke controles van jaarrekeningen hebben verricht, stemrecht in een auditkantoor hebben bezeten, lid zijn geweest van het bestuursorgaan van een auditkantoor en in dienst zijn geweest van of verbonden zijn geweest met een auditkantoor.

HOOFDSTUK VIII. - Beroepstucht.

Afdeling 1. - Kamer van Verwijzing en instaatstelling.

Onderafdeling 1. - Samenstelling en financiering.

Art. 44. § 1. Er wordt een instelling van openbaar nut, genaamd Kamer van verwijzing en instaatstelling opgericht, bekleed met rechtspersoonlijkheid.

§ 2. De Kamer van verwijzing en instaatstelling wordt geleid door een orgaan samengesteld uit drie directeurs waaronder de voorzitter. De leden van dit orgaan dragen de titel van verslaggever. Ten hoogste twee derde van de verslaggevers behoort tot dezelfde taalrol.

Dit orgaan staat in voor het operationeel bestuur van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, en stelt alle handelingen die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten van de Kamer van verwijzing en instaatstelling.

Het betreft een college dat beraadslaagt volgens de gewone regels van collegiale organen behoudens uitzonderingen bepaald bij wet of door de Koning.

§ 3. De voorzitter van de Kamer van verwijzing en instaatstelling neemt tevens de administratieve taken voor deze Kamer waar.

§ 4. Artikel 458 van het Strafwetboek is van toepassing op de verslaggevers.

§ 5. De Koning benoemt een lid van de Kamer van verwijzing en instaatstelling op voorstel van de Minister van Economie, een ander lid op voorstel van de Minister van Justitie en de Voorzitter op gezamenlijk voorstel van de Minister van Economie en de Minister van Justitie.

De Koning kan, op gezamenlijk voorstel van de Minister van Economie en de Minister van Justitie, het mandaat van een verslaggever, met inbegrip van de Voorzitter, beëindigen, hetzij met het akkoord van de betrokkene hetzij om wettige en gewichtige redenen in het belang van de Kamer.

De werkingsmodaliteiten van de Kamer van verwijzing en instaatstelling worden door de Koning vastgelegd.

De Koning kan de samenstelling van het orgaan van de Kamer van verwijzing en instaatstelling uitbreiden, zonder dat het aantal

verslaggevers zeven overschrijdt.

Onverminderd artikel 43, § 2 van onderhavige wet is de hoedanigheid van lid van het Instituut, van lid van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en van lid van het Advies- en controlecomité op de onafhankelijkheid van de commissaris onverenigbaar met de functie van verslaggever. De verslaggevers tonen de door de Europese Richtlijn van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controle van jaarrekeningen vereiste bekwaamheden aan. Worden vermoed vermelde bekwaamheden aan te tonen :

a) magistraten,

b) advocaten,

c) bedrijfsjuristen,

d) notarissen, en

e) andere houders van een masterdiploma die een nuttige ervaring in de door voormelde Europese Richtlijn beoogde materies aantonen.

§ 6. De verslaggevers genieten het statuut van mandataris en ontvangen een bijhorende maandelijks bezoldiging, welke hun onafhankelijkheid moet waarborgen.

Art. 45. § 1. De financiering van de Kamer van verwijzing en instaatstelling wordt ten laste genomen door het Instituut.

§ 2. De bezoldiging van de voorzitter en de verslaggevers wordt vastgesteld door de Koning op voorstel van de Minister bevoegd voor Economie. Deze bezoldiging mag niet meer bedragen dan de helft van de wedde die wordt verleend aan de Eerste Voorzitter van de Raad van State, automatisch vermeerderd met de verhogingen en voordelen die aan die wedde verbonden zijn, rekening houdend met een anciënniteit van 35 jaar.

§ 3. De begroting van de Kamer van verwijzing en instaatstelling wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de kosten van het verlopen jaar, met een maximum van 400.000 euro.

§ 4. De kamer kan beschikken over de infrastructuur die te dien einde ter beschikking wordt gesteld door het Instituut.

§ 5. De kosten en honoraria, gevraagd door de expert speciaal aangesteld door de Kamer van verwijzing en instaatstelling overeenkomstig artikel 49, § 2 worden gedragen door het Instituut.

Bij gebrek aan een akkoord van het Instituut over het bedrag van de kosten en honoraria, legt de meest gereede partij het geschil voor aan de Tuchtcommissie die deze zal belasten.

Onderafdeling 2. - Bevoegdheden.

Art. 46. § 1. De Kamer van verwijzing en instaatstelling is bevoegd voor :

a) de instaatstelling van tuchtzaken die in vooronderzoek werden genomen door de Raad;

b) het gelasten van de Raad om een toezichtsdossier te openen lastens een bedrijfsrevisor;

c) het gelasten van de Raad om bijkomende onderzoeken uit te voeren;
d) de regeling van de procedure betreffende klachten lastens een bedrijfsrevisor;

e) het gelasten van de Raad om iedere klacht, ontvangen lastens een bedrijfsrevisor, in vooronderzoek te nemen overeenkomstig artikel 49;
f) de beoordeling van de conclusies van de kwaliteitscontroles overeenkomstig artikel 50;
g) het verzoek aan de Raad om aan een bedrijfsrevisor de verplichting op te leggen een einde te maken aan een omstreden toestand, overeenkomstig artikel 36, § 1.

§ 2. De Kamer van verwijzing en instaatstelling is tevens bevoegd voor de goedkeuring van de jaarlijkse lijst van de te verrichten kwaliteitscontroles, zoals deze werden goedgekeurd, door de Raad.

§ 3. De Kamer van verwijzing en instaatstelling is niet bevoegd in tuchtzaken betreffende stagiairs.

§ 4. De Kamer van verwijzing en instaatstelling kan ten allen tijde kennis nemen van de evolutie van het onderzoek van één of meerdere dossiers. De aldus gevraagde inlichtingen zullen binnen een termijn van hoogstens vijf werkdagen door de voorzitter van het Instituut aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling worden overgemaakt. In voorkomend geval kan de Kamer van verwijzing en instaatstelling aan één van zijn leden delegatie verlenen om de door de Raad geleide onderzoeken bij te wonen.

§ 5. De Kamer van verwijzing en instaatstelling publiceert jaarlijks zijn werkprogramma's en activiteitenverslagen.

§ 6. De modaliteiten van de procedure van vooronderzoek worden bepaald door de Koning.

Art. 47. Wanneer hij ambtshalve gevat wordt door een dossier, adieert de Raad de Kamer van verwijzing en instaatstelling indien hij van oordeel is dat de feiten aanleiding moeten geven tot tuchtrechtelijke vervolgingen.

Art. 48. § 1. De Raad of de Kamer van verwijzing en instaatstelling kunnen hetzij door de Procureur-generaal, hetzij door een klacht van iedere belanghebbende worden geadieerd.

§ 2. Wanneer hij gevat is door een klacht overeenkomstig de eerste paragraaf, neemt de Raad de klacht in vooronderzoek en vat hij de Kamer van verwijzing en instaatstelling na afloop van het vooronderzoek.

Art. 49. § 1. Wanneer een klacht bij haar is ingediend, verzoekt de Kamer van verwijzing en instaatstelling de Raad om de klachten die zij ontvangen heeft lastens een bedrijfsrevisor in vooronderzoek te nemen en haar erover verslag uit te brengen, tenzij de klacht klaarblijkelijk onontvankelijk of ongegrond zou zijn.

§ 2. De Kamer van verwijzing en instaatstelling kan bij unanimititeit van haar verslaggevers een expert aanduiden die het dossier in vooronderzoek zal nemen.

Deze aangeduide expert is hetzij een lid van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, hetzij een ≤bedrijfsrevisor≥ die de voorwaarden van verkiesbaarheid voor de Raad vervult, of een erebedrijfsrevisor.

Art. 50. § 1. De door de Raad goedgekeurde conclusies van de kwaliteitscontroles, andere dan de voorstellen tot verwijzing naar de tuchtinstanties, worden op driemaandelijke basis meegedeeld aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling.

§ 2. Laatstgenoemde verzendt het dossier opnieuw naar de Raad wanneer zij de door de Raad genomen conclusie niet goedkeurt. De Kamer van verwijzing en instaatstelling motiveert de redenen van haar niet-goedkeuring.

Art. 51. § 1. De Raad maakt jaarlijks de lijst van de in het komende jaar uit te voeren kwaliteitscontroles over aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling.

§ 2. Wanneer de Kamer van verwijzing en instaatstelling de in de eerste paragraaf bedoelde lijst ontvangt, kan zij de Raad gelasten om een ≤bedrijfsrevisor≥, die niet in deze lijst is opgenomen, te onderwerpen aan een vervroegde kwaliteitscontrole.

Afdeling 2. - Vooronderzoek en instaatstelling.

Art. 52. De Raad is bevoegd voor het vooronderzoek, onverminderd de bevoegdheden van de Kamer van verwijzing en instaatstelling.

Art. 53. Na afloop van het vooronderzoek zal de Raad of de speciaal daartoe overeenkomstig artikel 49, § 2 aangeduide expert een verslag overmaken aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling waarin de feiten worden uiteengezet met verwijzing naar de wettelijke, reglementaire en tuchtrechtelijke bepalingen van toepassing.

Na beslist te hebben tot verwijzing van de ≤bedrijfsrevisor≥ voor de Tuchtcommissie, zonder het in het eerste lid bedoelde verslag te hebben goedgekeurd, vordert de Kamer van verwijzing en instaatstelling de Raad of de speciaal daartoe overeenkomstig artikel 49, § 2 aangeduide expert dat deze, binnen een termijn van twee maanden, een verslag opstelt of wijzigt waarbij hij zich voegt naar de genomen beslissing en waarin de feiten worden uiteengezet die aan de ≤bedrijfsrevisor≥ worden verweten.

Het verslag waarvan sprake is in het eerste en tweede lid kan onder andere een beschrijving bevatten van het niet gewiste tuchtrechtelijke verleden van de betrokken ≤bedrijfsrevisor≥ alsook een voorstel tot sanctie.

Art. 54. Indien de Kamer van verwijzing en instaatstelling oordeelt dat de voorgelegde feiten aanleiding kunnen geven tot voldoende tenlasteleggingen lastens de vervolgte ≤bedrijfsrevisor≥, zendt zij haar

beslissing, vergezeld van het in artikel 53 bedoeld verslag naar de Tuchtcommissie.

Art. 55. De beslissing van de Kamer van verwijzing en instaatstelling wordt per aangetekend schrijven betekend aan de betrokken bedrijfsrevisor en aan de Raad en in voorkomend geval, aan de speciaal daartoe overeenkomstig artikel 49, § 2 aangeduide expert.

Art. 56. De beslissing van de Kamer van verwijzing en instaatstelling is niet vatbaar voor verzet.

Art. 57. De beslissing van de Kamer van verwijzing en instaatstelling is niet vatbaar voor beroep.

Afdeling 3. - De tuchtinstanties.

Onderafdeling 1. - De Tuchtcommissie.

Art. 58. § 1. De beroepstucht wordt in eerste aanleg gehandhaafd door een Tuchtcommissie.

§ 2. Deze Commissie bestaat uit twee kamers, waarvan één Nederlandstalige en één Franstalige. Elk van beide kamers is samengesteld uit een voorzitter, rechter in functie in de Rechtbank van Koophandel op het ogenblik van zijn benoeming, alsmede uit een lid die niet behoort tot het beroep van bedrijfsrevisor en die wordt benoemd door de Koning op voordracht van de Minister van Economie en uit een door de Raad aangeduide bedrijfsrevisor. De voorzitter wordt benoemd door de Koning op voordracht van de Minister van Justitie. Voor elk effectief lid wordt minstens een plaatsvervangend lid aangewezen.

§ 3. De effectieve en plaatsvervangende leden worden voor een hernieuwbare periode van zes jaar benoemd. Wanneer evenwel de termijn van het mandaat van effectief lid of van plaatsvervangend lid is afgelopen, blijft hij in functie tot zijn herbenoeming of de benoeming van zijn opvolger.

Art. 59. § 1. De Tuchtcommissie wordt gevat ofwel rechtsreeks door de Procureur-generaal, ofwel door de Kamer van verwijzing en instaatstelling die haar het originele exemplaar van de beslissing tot verwijzing overmaakt, vergezeld van het verslag bedoeld in artikel 53.

§ 2. De Procureur-generaal kan de Tuchtcommissie niet rechtstreeks vatten in geval hij vooraf de Kamer van verwijzing en instaatstelling heeft gevat omtrent dezelfde feiten en lastens dezelfde betrokken bedrijfsrevisor.

Art. 60. § 1. De Tuchtcommissie kan geen tuchtstraf uitspreken tenzij de betrokken revisor, bij een ten minste dertig dagen vooraf toegezonden

aangetekende brief, is uitgenodigd om voor de Tuchtcommissie te verschijnen.

Deze brief bevat, op straffe van nietigheid, een kopie, naar gelang het geval, van de beslissing tot verwijzing bedoeld in het artikel 53, eerste of tweede lid, alsook in voorkomend geval, van het verslag bedoeld in artikel 53. Het vermeldt de mogelijkheid om inzage te nemen van het dossier en nodigt de bedrijfsrevisor uit aan de Tuchtcommissie een verweerschrift te richten waarbij alle voor zijn verweer nuttige stukken zijn gevoegd.

§ 2. De betrokken bedrijfsrevisor heeft een recht van wraking in de gevallen bepaald bij artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek.

Over de wraking beslist de Tuchtcommissie anders samengesteld.

§ 3. De bedrijfsrevisor mag zijn verweer mondeling of schriftelijk doen gelden.

§ 4. De procedure vindt in het openbaar plaats, behoudens tegengestelde uitdrukkelijke vraag van de betrokken bedrijfsrevisor of wanneer de openbaarheid een aantasting uitmaakt van de goede zeden, de openbare orde, de nationale veiligheid, het belang van de minderjarigen, de bescherming van het privé-leven, het belang van de rechtspraak of het beroepsgeheim in de zin van artikel 79 van onderhavige wet.

Art. 61. § 1. De beslissingen van de Tuchtcommissie zijn met redenen omkleed. Zij worden, bij een ter post aangetekende brief, ter kennis gebracht van de betrokken bedrijfsrevisor, van de Raad, in voorkomend geval, van de speciaal daartoe overeenkomstig artikel 49, § 2 aangestelde expert, van de Kamer van verwijzing en instaatstelling en van de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep.

Samen met deze betekening worden alle gepaste inlichtingen verstrekt betreffende de termijn van verzet en van hoger beroep, en de wijze waarop verzet of hoger beroep tegen de beslissing kan worden ingesteld. Bij ontstentenis van deze vermeldingen is de kennisgeving nietig.

§ 2. De Procureur-generaal bij het Hof van Beroep, de Raad en de Kamer van verwijzing en instaatstelling kunnen het volledige dossier van de procedure voor de Tuchtcommissie ter inzage vragen.

Art. 62. Hij tegen wie een tuchtbeslissing bij verstek is geweest, kan daartegen verzet doen binnen een termijn van dertig dagen.

Om toelaatbaar te zijn moet het verzet bij aangetekende brief, gepost binnen de gestelde termijn ter kennis van de Tuchtcommissie worden gebracht. Wanneer de eiser in verzet een tweede maal verstek laat gaan, is een nieuw verzet niet meer toelaatbaar.

Onderafdeling 2. - De Commissie van Beroep.

Art. 63. § 1. Het hoger beroep tegen beslissingen van de Tuchtcommissie wordt aanhangig gemaakt bij de Commissie van Beroep.

§ 2. Deze Commissie bestaat uit twee kamers waarvan één

Nederlandstalige en één Franstalige.

Elk van beide kamers is samengesteld uit een voorzitter, raadsheer in functie bij een Hof van Beroep op het ogenblik van zijn benoeming, uit een rechter in een Rechtbank van Koophandel en een rechter in een Arbeidsrechtbank, beiden in functie op het ogenblik van hun benoeming, allen voorgedragen door de Minister van Justitie en benoemd door de Koning, alsmede uit twee bedrijfsrevisoren verkozen door de algemene vergadering van het Instituut. Voor elk effectief lid wordt een plaatsvervangend lid aangewezen.

§ 3. De effectieve en plaatsvervangende leden worden voor een hernieuwbare periode van zes jaar benoemd. Wanneer evenwel de termijn van het mandaat van een effectief of een plaatsvervangend lid is afgelopen, blijft hij in functie tot zijn herbenoeming of de benoeming van zijn opvolger.

Art. 64. § 1. De betrokken bedrijfsrevisor kan beroep aantekenen per aangetekend schrijven gericht aan de Commissie van Beroep binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf de betekening.

De Commissie van Beroep betekent de akte van beroep per aangetekend schrijven verzonden binnen de twee werkdagen volgende op de ontvangst van de akte, aan de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep, aan de Raad en, in voorkomend geval, aan de speciaal daartoe, overeenkomstig artikel 49, § 2 van de wet, aangeduide expert, alsook aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling.

§ 2. De Procureur-generaal bij het Hof van Beroep en de Raad en, in voorkomend geval, de speciaal daartoe, overeenkomstig artikel 49, § 2 van de wet, aangeduide expert, kunnen binnen een termijn van veertig dagen te rekenen vanaf de betekening, beroep aantekenen per aangetekend schrijven gericht aan de Commissie van Beroep.

De Commissie van Beroep betekent de akte van hoger beroep per aangetekende brief binnen de twee werkdagen na ontvangst van de akte aan de betrokken revisor, aan de Raad van het Instituut, in voorkomend geval aan de speciaal daartoe, overeenkomstig artikel 49, § 2 van de wet, aangeduide expert, en aan de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep.

Art. 65. Artikel 60 is van toepassing met dien verstande dat de term " Tuchtcommissie " dient vervangen te worden door " Commissie van Beroep ".

Art. 66. § 1. De beslissingen van de Commissie van Beroep zijn met redenen omkleed. Zij worden onverwijld, bij een ter post aangetekende brief, ter kennis gebracht van de betrokken bedrijfsrevisor, van de Raad, in voorkomend geval, of van de speciaal daartoe overeenkomstig artikel 49, § 2 aangestelde expert, van de Kamer van verwijzing en instaatstelling en van de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep.

Samen met deze betekening worden alle gepaste inlichtingen verstrekt

betreffende de termijn van verzet en van cassatieberoep alsook de wijze waarop verzet of cassatieberoep tegen de beslissing kan worden ingesteld. Bij ontstentenis van deze vermeldingen is de kennisgeving nietig.

§ 2. De Procureur-generaal bij het Hof van Beroep, de Raad en de Kamer van verwijzing en instaatstelling kunnen het volledige dossier van de procedure voor de Commissie van Beroep ter inzage vragen.

Art. 67. Artikel 62 is van toepassing met dien verstande dat de term "Tuchtcommissie" dient te worden gelezen als "Commissie van Beroep".

Art. 68. § 1. Binnen de drie maanden te rekenen van de dag waarop van iedere beslissing van de Commissie van Beroep kennis is gegeven, kan zij door de betrokken bedrijfsrevisor, de Raad, in voorkomend geval, de speciaal daartoe overeenkomstig artikel 49, § 2 aangeduide expert of door de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep, aan het Hof van Cassatie worden voorgelegd in de vormen van de voorzieningen in burgerlijke zaken.

§ 2. De voorziening in cassatie heeft schorsende kracht.

§ 3. Wordt de beslissing vernietigd, dan verwijst het Hof van Cassatie de zaak naar de Commissie van Beroep, anders samengesteld, die zich schikt naar de beslissing van het Hof betreffende het door hem beslechte rechtspunt.

Onderafdeling 3. - Gemeenschappelijke bepalingen.

Art. 69. Onverminderd de bepalingen van onderhavige wet inzake de tucht van de bedrijfsrevisoren zijn de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek inzake de tucht van de magistraten van toepassing op de leden en de plaatsvervangende leden van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, van de Tuchtcommissie en van de Commissie van Beroep. Voor de toepassing van deze bepalingen wordt een lid of plaatsvervangend lid van de Kamer van verwijzing en instaatstelling of van de Tuchtcommissie gelijkgesteld met een rechter van de Rechtbank van Eerste Aanleg en wordt een lid of plaatsvervangend lid van de Commissie van Beroep gelijkgesteld met een raadsheer van het Hof van Beroep.

Art. 70. De Raad wordt binnen een termijn van vijftien dagen door de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep op de hoogte gehouden van de zaken die bij hen aanhangig zijn gemaakt. De Raad kan op elk ogenblik beslissen om bij de Tuchtcommissie of de Commissie van Beroep tussen te komen met het oog op het naar voren schuiven van zijn standpunt omtrent de aan de gang zijnde zaken.

Art. 71. § 1. De modaliteiten betreffende de organisatie van de

tuchtinstanties en de procedure voor deze, de gevolgen en de publicatie van de sancties, worden door de Koning geregeld.

§ 2. De leden van de tuchtinstanties ontvangen elk 150 EUR aan zitpenningen per zitting en 150 EUR aan vacatievergoeding per halve dag besteed aan andere prestaties. Deze vergoedingen worden door het Instituut betaald. De Koning kan deze bedragen aanpassen rekening houdend met de werklust en kan de betalingsmodaliteiten bepalen

Onderafdeling 4. - Tuchtsancties.

Art. 72. § 1. Tuchtsancties kunnen door de tuchtinstanties worden opgelegd aan de bedrijfsrevisoren die :

1° tekort gekomen zijn aan hun verplichtingen verbonden aan de uitoefening van het beroep;

2° tekort gekomen zijn aan de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid, voorzichtigheid en kiesheid die ten grondslag liggen aan het beroep;

3° tekort gekomen zijn aan de rechtmatige achting die verschuldigd is ten aanzien van het Instituut of zijn organen.

§ 2. In geval van verwijzing van een bedrijfsrevisor natuurlijke persoon naar de Tuchtcommissie, kan het bedrijfsrevisorenkantoor, die deze bedrijfsrevisor in voorkomend geval vertegenwoordigt, enkel wegens een onderscheiden tuchtrechtelijke fout in hoofde van het bedrijfsrevisorenkantoor zelf worden doorverwezen.

Art. 73. § 1. De tuchtsancties die kunnen worden opgelegd zijn :

a) de waarschuwing;

b) de berisping;

c) het verbod om bepaalde opdrachten te aanvaarden of verder te zetten;

d) de schorsing voor ten hoogste één jaar voorzien, in voorkomend geval, voor een schorsing van ten minste één maand, van de bekendmaking van de schorsing op de website van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren gedurende de duur van deze schorsing;

e) de schrapping.

§ 2. De schorsing houdt verbod in het beroep van bedrijfsrevisor in België uit te oefenen voor de in de tuchtstraf bepaalde tijd. De schorsing houdt het verbod in om aan beraadslagingen en verkiezingen deel te nemen in de algemene vergadering, in de Raad en in commissies van het Instituut, de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep inbegrepen, zolang deze tuchtstraf uitwerking heeft.

§ 3. In afwijking van de tweede paragraaf van onderhavig artikel, wanneer er een schorsing van maximum één maand wordt opgelegd aan een bedrijfsrevisorenkantoor, kan dit zijn beroepsactiviteiten voortzetten, indien het uiterlijk de dag waarop de schorsing een aanvang moet nemen, een bedrag aan het Instituut heeft overgemaakt van zoveel maal vijfhonderd euro als het vennoten telt die de hoedanigheid van

≤bedrijfsrevisor≥ hebben, vermenigvuldigd met het aantal werkdagen van de schorsing. Dit bedrag wordt als definitief verworven door het Instituut beschouwd.

Het bedrag van vijfhonderd euro kan door de Raad worden aangepast in functie van de evolutie van de index van de consumptieprijzen. Iedere aanpassing wordt door de Raad bekendgemaakt volgens de modaliteiten die hij bepaalt.

§ 4. De schrapping houdt verbod in om het beroep van ≤bedrijfsrevisor≥ in België uit te oefenen.

Art. 74. Het Instituut neemt de nodige maatregelen met het oog op het op passende wijze openbaar maken van de sancties voorzien in artikel 73, § 1, uitgesproken tegen de ≤bedrijfsrevisoren≥.

Art. 75. § 1. Voor de toepassing van artikel 22 van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme, worden de Tuchtcommissie en de Commissie van beroep beschouwd als bevoegde tuchtoverheid.

§ 2. De Tuchtcommissie en de Commissie van beroep kunnen beslissen tot de openbaarmaking van hun beslissing en de modaliteiten ervan.

Afdeling 4. - Beroepstucht betreffende stagiairs.

Art. 76. § 1. Tucht sancties kunnen worden opgelegd aan stagiairs :
1° die tekort gekomen zijn aan hun beroepsverplichtingen;
2° die tekort gekomen zijn aan de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die ten grondslag liggen aan het beroep
3° die tekort gekomen zijn aan de rechtmatige achting die verschuldigd is ten aanzien van hun stagemester, het Instituut of zijn organen.

§ 2. Na de stagiair en de stagemester te hebben gehoord of minstens rechtsgeldig te hebben opgeroepen per aangetekende brieven verstuurd minstens veertien dagen voor de hoorzitting, vergezeld van een verslag opgesteld door de verslaggevers aangesteld door de Raad en waarin de feiten worden uiteengezet die aan de stagiair worden verweten, met verwijzing naar de betrokken wettelijke, reglementaire en/of tuchtrechtelijke bepalingen, kan de stagecommissie tuchtrechtelijke sancties opleggen aan de stagiair die de regels inzake tucht en deontologie niet naleeft.

§ 3. De tucht sancties die kunnen worden opgelegd zijn :

- a) de waarschuwing;
- b) de berisping;
- c) de schorsing voor ten hoogste een jaar;
- d) de schrapping.

§ 4. De beslissingen van de Stagecommissie zijn met redenen omkleed. Zij worden onverwijld, bij een ter post aangetekende brief, ter kennis

gebracht van de stagiair, zijn stagemester, de Raad en de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep.

Samen met deze betekening worden alle gepaste inlichtingen verstrekt betreffende de termijn van verzet en van hoger beroep, en de wijze waarop verzet of hoger beroep tegen de beslissing kan worden ingesteld. Bij ontstentenis van deze vermeldingen is de kennisgeving nietig.

§ 5. De stagiair of de Raad kunnen beroep aantekenen tegen de beslissing van de Stagecommissie voor de Commissie van Beroep binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf de betekening.

De Commissie van Beroep betekent de akte van beroep per aangetekend schrijven verzonden binnen de twee werkdagen volgende op de ontvangst van de akte aan de stagiair, zijn stagemester, de Raad en de procureur-generaal bij het Hof van Beroep.

§ 6. De Raad kan op elk ogenblik beslissen om tussen te komen bij de Commissie van Beroep met het oog op het uiteenzetten van zijn standpunt omtrent de lopende zaak.

§ 7. De beslissingen van de Commissie van Beroep zijn met redenen omkleed. Zij worden onverwijld, bij een ter post aangetekende brief, ter kennis gebracht van de betrokken stagiair, zijn stagemester, de Raad en de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep.

§ 8. Samen met deze betekening worden alle gepaste inlichtingen verstrekt betreffende de termijn van verzet en van cassatieberoep, en de wijze waarop verzet of cassatieberoep tegen de beslissing kan worden ingesteld. Bij ontstentenis van deze vermeldingen is de kennisgeving nietig.

§ 9. Artikel 65 is van toepassing.

§ 10. De stagiair of de Raad kan cassatieberoep aantekenen volgens de wijzen en modaliteiten en binnen de termijnen voorzien in artikel 68.

§ 11. De tuchtprocedure van toepassing op de stagiairs wordt door de Koning gepreciseerd.

HOOFDSTUK IX. - Nationale en internationale samenwerking.

Art. 77. § 1. De Hoge Raad voor de Economische Beroepen wordt aangeduid als orgaan dat belast is met de nationale samenwerking tussen de organen van het systeem van publiek toezicht en belast is met de internationale samenwerking tussen stelsels van publiek toezicht van Lidstaten van de Europese Unie, zoals hierna bepaald.

§ 2. Het Instituut, de Minister die bevoegd is voor Economie, de Procureur-generaal, de Kamer van verwijzing en instaatstelling, de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, het Advies- en controlecomité op de onafhankelijkheid van de commissaris en de tuchtinstanties werken samen wanneer dat nodig is voor de vervulling van hun respectieve taken. Deze autoriteiten verlenen onderling assistentie. Meer in het bijzonder wisselen zij informatie uit en werken ze samen bij onderzoeken die op de uitvoering van wettelijke controles van jaarrekeningen betrekking hebben.

§ 3. Het Instituut, de Minister die bevoegd is voor Economie, de Procureur-generaal, de Kamer van verwijzing en instaatstelling, de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, het Advies- en controlecomité op de onafhankelijkheid van de commissaris en de tuchtinstanties werken samen met de bevoegde autoriteiten van de Lidstaten van de Europese Unie wanneer dat nodig is voor de vervulling van hun respectieve taken. Deze autoriteiten verlenen onderling assistentie. Meer in het bijzonder wisselen zij informatie uit en werken ze samen bij onderzoeken die op de uitvoering van wettelijke controles van jaarrekeningen betrekking hebben.

Hetzelfde geldt ten aanzien van de bevoegde autoriteiten van een derde land in geval van een internationaal akkoord mits dit een clause van wederkerigheid bevat.

§ 4. De Koning kan de modaliteiten bepalen inzake de uitwisseling van vertrouwelijke informatie en de samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten bedoeld in paragrafen 2 en 3.

HOOFDSTUK X. - Strafbepalingen.

Art. 78. § 1. Met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met een geldboete van 200 tot 2.000 euro of met één van die straffen alleen wordt gestraft :

1° hij die zich publiekelijk en onrechtmatig de hoedanigheid toe-eigent van bedrijfsrevisor of die artikel 11 overtreedt;

2° hij die de beroepswerkzaamheid van bedrijfsrevisor uitoefent of deze titel voert terwijl hij het voorwerp is van een uitvoerbare schorsingsmaatregel.

§ 2. De rechtbank kan bovendien bevelen :

1° de definitieve of tijdelijke sluiting van een deel van de lokalen of van alle lokalen die worden gebruikt door degene die zich schuldig maakt aan één of meer van de hierboven bedoelde overtredingen;

2° de bekendmaking van het vonnis of van een samenvatting ervan in één of meer dagbladen, of op enige andere wijze, op kosten van de veroordeelde.

Art. 79. § 1. Artikel 458 van het Strafwetboek is van toepassing op de bedrijfsrevisoren, de stagiairs en de personen voor wie ze instaan. Buiten de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht waarin dit artikel voorziet, geldt deze plicht tevens niet voor :

a) de mededeling van een attest of van een bevestiging verricht met de schriftelijke toestemming van de onderneming waarbij zij hun taak uitoefenen;

b) de mededeling van een attest of van een bevestiging gericht tot een commissaris of een persoon die in een onderneming naar buitenlands recht een gelijkaardige taak uitoefent als deze van commissaris, binnen het kader van de hun toevertrouwde controle over de jaarrekening of de geconsolideerde jaarrekening van een onderneming;

c) de raadpleging door een bedrijfsrevisor in het kader van een opvolging in een revisorale opdracht, van de werkdocumenten van een bedrijfsrevisor die voorafgaandelijk dezelfde revisorale opdracht uitoefende;

d) het contact van een bedrijfsrevisor met een andere bedrijfsrevisor wanneer de eerste ertoe gebracht wordt om het werk of de attestering van de tweede in het gedrang te brengen behalve in geval van verzet van de persoon die de opdracht heeft toevertrouwd aan de eerste bedrijfsrevisor;

e) het contact tussen de bedrijfsrevisor en het Instituut, zijn organen en in het bijzonder de organen belast met het organiseren van het toezicht en de kwaliteitscontrole.

§ 2. Wanneer een rechtspersoon een geconsolideerde jaarrekening opstelt, zijn de commissaris van de consoliderende rechtspersoon en de commissarissen van de geconsolideerde rechtspersonen, de ene ten opzichte van de andere, bevrijd van het beroepsgeheim, binnen het kader van de hun toevertrouwde controle over de geconsolideerde jaarrekening van een onderneming. Deze bepaling is eveneens van toepassing ten opzichte van een persoon die in een rechtspersoon naar het recht van een land van de Europese Unie, een gelijkaardige taak uitoefent als deze van commissaris. In de zin van huidig lid wordt met de commissaris gelijkgesteld de bedrijfsrevisor die, zonder het mandaat van commissaris uit te oefenen, belast is met de controle over de geconsolideerde jaarrekening.

Art. 80. Rechtspersonen zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor het betalen van de geldboeten waartoe hun organen of aangestelden krachtens dit hoofdstuk veroordeeld zijn.

Gezien om te worden gevoegd bij Ons besluit van 30 april 2007 houdende coördinatie van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor en van het koninklijk besluit van 21 april 2007 tot omzetting van bepalingen van de Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad, houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad.

ALBERT

Van Koningswege :
De Minister van Economie,
M. VERWILGHEN

Bijlage 4: Koninklijk besluit tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren

J U S T E L - Geconsolideerde wetgeving				
<u>Einde</u>	<u>Eerste woord</u>	<u>Laatste woord</u>		<u>Aanhef</u>
<u>Verslag aan de Koning</u>		<u>Inhoudstafel</u>		
				<u>Franstalige versie</u>
belgiëlex . be - Kruispuntbank Wetgeving				
<u>Raad van State</u>				
Titel				
<p>26 APRIL 2007. - Koninklijk besluit tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren.</p> <p>Bron : ECONOMIE, KMO, MIDDENSTAND EN ENERGIE Publicatie : 27-04-2007 Inwerkingtreding : 31-08-2007 (ART. 1 - ART. 14) *** 27-04-2007 (ART. 15 - ART. 19) *** 31-08-2007 (ART. 20 - ART. 40) Dossiernummer : 2007-04-26/30</p>				

Inhoudstafel	<u>Tekst</u>	<u>Begin</u>		
<p><u>HOOFDSTUK I.</u> - Definities. Art. 1 <u>HOOFDSTUK II.</u> - Algemeen beginsel. Art. 2 <u>HOOFDSTUK III.</u> - Het onderzoek van de dossiers en de beslissing tot tuchtverwijzing. <u>Afdeling I.</u> - Toezicht. Art. 3-7 <u>Afdeling II.</u> - De Kwaliteitscontrole. Art. 8-14 <u>Afdeling III.</u> - De Kamer van verwijzing en instaatstelling. Art. 15-23</p>				

HOOFDSTUK IV. - De organisatie van de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep.

Art. 24-25

HOOFDSTUK V. - Procedure voor de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep.

Art. 26-29

HOOFDSTUK VI. - Gevolgen van de tuchtsancties.

Art. 30-34

HOOFDSTUK VII. - Bijzondere bevoegdheid inzake geldboete.

Art. 35

HOOFDSTUK VIII. - Informatie aan derden.

Art. 36

HOOFDSTUK IX. - Tucht van de stagiairs.

Art. 37

HOOFDSTUK X. - Slotbepalingen.

Art. 38-40

Tekst	<u>Inhoudstafel</u>	<u>Begin</u>
<u>HOOFDSTUK I.</u> - Definities.		
<p>Artikel <u>1.</u> § 1. De definities opgenomen in artikel 2 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor zijn van overeenkomstige toepassing.</p> <p>§ 2. Voor de toepassing van onderhavig besluit wordt verstaan onder :</p> <p>1° de wet : de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor;</p> <p>2° inspecteur : de bedrijfsrevisor of inspecteur extern aan het beroep die overeenkomstig artikel 33, § 2 van de wet belast is met de opdracht van kwaliteitscontrole;</p> <p>3° de gecontroleerde revisor : de bedrijfsrevisor onderworpen aan de kwaliteitscontrole.</p>		
<u>HOOFDSTUK II.</u> - Algemeen beginsel.		
<p><u>Art. 2.</u> De tuchtvordering is onafhankelijk van de strafvordering en de burgerlijke rechtsvordering.</p>		
<u>HOOFDSTUK III.</u> - Het onderzoek van de dossiers en de beslissing tot tuchtverwijzing.		
<u>Afdeling I.</u> - Toezicht.		
<p><u>Art. 3.</u> § 1. Overeenkomstig de artikelen 32 en 34 van de wet wordt in de</p>		

schoot van het Instituut een commissie opgericht die belast is met de ondersteuning van de Raad in zijn opdracht van toezicht op de uitoefening door de bedrijfsrevisoren van hun beroep, met uitzondering van de kwaliteitscontrole.

§ 2. Deze commissie, de Commissie van Toezicht genoemd, is samengesteld uit maximum twaalf bedrijfsrevisoren, benoemd door de Raad. Er kunnen zoveel plaatsvervangers worden benoemd als er effectieve leden zijn. Hun mandaat is drie jaar geldig en is hernieuwbaar. Hun mandaat wordt uitsluitend vergoed door zitpenningen.

§ 3. De leden, effectieven en plaatsvervangers kunnen slechts hun mandaat behouden indien zij de voorwaarden van verkiesbaarheid voor de Raad vervullen. Ten minste de helft van deze effectieve leden en ten minste de helft van deze plaatsvervangende leden dienen de Franse taal te beheersen en ten minste de helft van deze effectieve leden en deze plaatsvervangende leden dienen de Nederlandse taal te beheersen.

§ 4. Wanneer de termijn van het mandaat van een effectief of plaatsvervangend lid vervalt, blijft hij in functie tot zijn herbenoeming of de benoeming van zijn opvolger.

§ 5. De voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van de Commissie van Toezicht worden benoemd door de Raad onder de effectieve leden van de betrokken commissie.

§ 6. De handelingen van de commissie worden op geldige wijze meegedeeld aan de betrokkenen door de voorzitter van de commissie, die zijn handtekeningsbevoegdheid kan delegeren aan een ander commissielid.

Art. 4. § 1. De Commissie van Toezicht onderzoekt, met het oog op het formuleren van voorstellen aan de Raad en onverminderd de bevoegdheden van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, zowel de deontologische houding, het respect voor de wettelijke en reglementaire bepalingen en elke andere bepaling van toepassing op het beroep, als de technische kwaliteit van de activiteiten van de bedrijfsrevisoren, hetzij op eigen initiatief, hetzij op vraag van de Raad, hetzij na een klacht, in het kader van de bevoegdheden van de Raad zoals bepaald in artikel 52 van de wet.

§ 2. Als een klacht wordt beschouwd, iedere mededeling aan het Instituut, op naam, gedateerd en ondertekend, van verwijten tegen een bedrijfsrevisor, voor zover dit expliciet en uitdrukkelijk als een klacht wordt voorgesteld.

Art. 5. De Commissie van Toezicht kan het onderzoek van de dossiers toevertrouwen aan één of meer onderzoekers aangeduid onder de bedrijfsrevisoren die de voorwaarden van verkiesbaarheid voor de Raad vervullen, met inbegrip van de leden van de Commissie van toezicht, of onder de erebedrijfsrevisoren.

De Commissie van toezicht en de onderzoekers kunnen alle nuttige

handelingen stellen voor een behoorlijk onderzoek van het dossier.

Art. 6. § 1. De betrokken bedrijfsrevisor heeft het recht om gehoord te worden gedurende het onderzoek door de aangeduide onderzoeker(s).

Met het oog hierop, zal hij hierover worden geïnformeerd minstens vijftien dagen vóór de datum waarop hij zal kunnen worden gehoord.

Zelfs indien hij niet zou verschijnen, wat ook de reden hiervoor is, zal de procedure kunnen worden voortgezet.

§ 2. Bij gebrek aan aanduiding van een onderzoeker delen de Commissie van Toezicht of de Raad, al naar gelang het geval, aan de bedrijfsrevisor alle elementen mee waarvoor er tot een tuchtverwijzing zou kunnen worden besloten en laten ze hem een termijn van vijftien dagen om zijn eventuele bemerkingen te laten geworden.

Indien hij geen bemerkingen formuleert binnen de vastgelegde termijn, wat ook de reden weze, wordt de procedure voortgezet.

§ 3. Het behoort tot de beroepsplicht van de bedrijfsrevisor om alles in het werk te stellen om te antwoorden, binnen de vastgelegde termijn, op de vraag tot verhoor of tot opmerking uitgaande van de onderzoeker(s), van de Raad of van de Commissie van Toezicht.

§ 4. De bedrijfsrevisor waakt erover om persoonlijk te antwoorden op de uitnodigingen om gehoord te worden of om persoonlijk zijn opmerkingen te formuleren. Hij kan zich niet laten vertegenwoordigen of bijstaan tijdens zijn verhoor of bij het formuleren van zijn opmerkingen.

§ 5. De verslaggever(s) stel(t)(len) een verslag van dit eventueel verhoor op. Dit verslag wordt aan de bedrijfsrevisor meegedeeld die over een termijn van vijftien dagen beschikt om zijn bemerkingen te formuleren.

§ 6. Wanneer een bedrijfsrevisor natuurlijke persoon wordt uitgenodigd om te verschijnen of om zijn opmerkingen te formuleren, wordt een kopie van deze uitnodiging bij gewone brief verstuurd naar het bedrijfsrevisorenkantoor, dat het lid natuurlijke persoon in voorkomend geval vertegenwoordigde in de uitoefening van de revisorale opdracht. Het bestuursorgaan van het bedrijfsrevisorenkantoor kan dan een tweede bedrijfsrevisor natuurlijke persoon afvaardigen met het oog op het verschijnen bij een eventueel verhoor.

§ 7. Voorvermelde paragraaf is niet van toepassing wanneer het bedrijfsrevisorenkantoor wordt uitgenodigd om te verschijnen of om zich persoonlijk te verantwoorden.

Art. 7. § 1. De Commissie van Toezicht kan slechts geldig beraadslagen in aanwezigheid van ten minste de helft van haar leden.

§ 2. De leden van de Commissie van Toezicht onthouden zich ervan om te zetelen bij elke beraadslaging of beslissing waarvoor hun onafhankelijkheid of hun objectiviteit in het gedrang zou kunnen komen. De betrokken leden worden voor de behandeling van de desbetreffende dossiers vervangen door plaatsvervangende leden. De Raad is gemachtigd om, na raadpleging van de Commissie van Toezicht, daarover

richtlijnen uit te vaardigen.

§ 3. De onderzoekers die zouden zijn aangeduid, zullen niet kunnen deelnemen aan het voorstel van de latere beslissing van de Commissie van Toezicht of aan de beslissing van de Raad wat de eventuele aanhangigmaking bij de Kamer van verwijzing en instaatstelling betreft.

§ 4. Het voorstel van de beslissing geformuleerd door de Commissie van Toezicht aan de Raad of de beslissing van de Raad om de Kamer van verwijzing en instaatstelling te adiëren, is niet vatbaar voor enig beroep.

Afdeling II. - De Kwaliteitscontrole.

Art. 8. § 1. In de schoot van het Instituut wordt een commissie opgericht, de Commissie Kwaliteitscontrole genoemd, die belast is met de organisatie van de kwaliteitscontrole overeenkomstig de artikelen 33 en 34 van de wet.

Na advies van de Commissie Kwaliteitscontrole, legt de Raad een voorstel van jaarlijks werkingsbudget, specifiek toegewezen aan de kwaliteitscontrole, ter goedkeuring voor aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling, tegelijk met de goedkeuring van de jaarlijkse lijst van de kwaliteitscontroles bepaald in artikel 46, § 2, van de wet. Het bedrag van dit budget mag niet lager zijn dan 200.000 euros.

§ 2. De Commissie Kwaliteitscontrole is samengesteld uit maximum twaalf bedrijfsrevisoren, benoemd door de Raad. Er kunnen zoveel plaatsvervangers worden benoemd als er effectieve leden zijn. Hun mandaat is drie jaar geldig en is hernieuwbaar. Hun mandaat wordt uitsluitend vergoed door zitpenningen.

§ 3. De leden, effectieven en plaatsvervangers, kunnen slechts hun mandaat behouden indien zij de voorwaarden van verkiesbaarheid voor de Raad vervullen. Ten minste de helft van deze effectieve leden en ten minste de helft van deze plaatsvervangende leden dienen de Franse taal te beheersen en ten minste de helft van deze effectieve leden en deze plaatsvervangende leden dienen de Nederlandse taal te beheersen.

§ 4. Wanneer de termijn van het mandaat van een effectief of plaatsvervangend lid vervalt, blijft hij in functie tot zijn herbenoeming of de benoeming van zijn opvolger.

§ 5. De voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van de Commissie kwaliteitscontrole worden benoemd door de Raad onder de effectieve leden van de betrokken commissie.

§ 6. De handelingen van de commissie worden op geldige wijze meegedeeld aan de betrokkenen door de voorzitter van de commissie, die zijn handtekeningsbevoegdheid kan delegeren aan een ander commissielid.

Art. 9. § 1. De Commissie Kwaliteitscontrole handelt in naam en voor rekening van de Raad, ongeacht de bevoegdheden van de Kamer van verwijzing en instaatstelling.

§ 2. De Commissie Kwaliteitscontrole :

1° stelt aan de Raad de normen inzake de kwaliteitscontrole voor, onverminderd de externe supervisie op de Raad;

2° stelt aan de Raad de leidraden van de inspecteurs, overeenkomstig artikel 33, § 2 van de wet, voor het uitvoeren van de kwaliteitscontrole van de bedrijfsrevisoren voor, ongeacht de externe supervisie op de Raad;

3° stelt aan de Raad jaarlijks de lijst van de bedrijfsrevisoren voor die onderworpen zullen worden aan de kwaliteitscontrole, onverminderd de externe supervisie op de Raad;

4° stelt aan de Raad, onverminderd de externe supervisie op de Raad, de lijst van de inspecteurs, overeenkomstig artikel 33, § 2 van de wet, die kwaliteitscontroles bij bedrijfsrevisoren kunnen uitvoeren voor, en stelt aan elke bedrijfsrevisor, te onderwerpen aan een kwaliteitscontrole, de namen van de inspecteurs, vermeld in voormelde lijst, voor die deze controle zouden kunnen uitvoeren;

5° superviseert het verloop van de kwaliteitscontroles en onderzoekt de resultaten van deze vooraleer ze voor te leggen aan de Raad;

6° controleert de naleving van de verplichting van permanente vorming overeenkomstig de norm betreffende de permanente vorming voorzien in artikel 31 van de wet.

Art. 10. § 1. De kwaliteitscontrole wordt uitgevoerd conform de normen inzake de kwaliteitscontrole bepaald overeenkomstig artikel 33, § 6, van de wet.

§ 2. De selectie van de inspecteurs, overeenkomstig artikel 33, § 2, van de wet wordt uitgevoerd volgens een objectieve procedure, overeenkomstig de normen inzake de kwaliteitscontrole, ontworpen om elk belangenconflict tussen deze inspecteurs en de bedrijfsrevisor of het bedrijfsrevisorenkantoor onderworpen aan een controle te vermijden.

De inspecteurs beschikken over passende beroepskwalificaties en relevante beroepservaring, en hebben tevens een specifieke opleiding voor de uitvoering van kwaliteitscontroles genoten, overeenkomstig de normen inzake kwaliteitscontrole.

§ 3. De kwaliteitscontrole is een onderzoeksprocedure van de professionele activiteit van een bedrijfsrevisor.

Deze heeft onder meer tot doel na te gaan of de gecontroleerde bedrijfsrevisor beschikt over een organisatie die aangepast is aan de aard en de omvang van haar activiteiten.

Deze controle beoogt eveneens het publiek en de toezichthouders ervan te overtuigen dat de bedrijfsrevisoren hun werkzaamheden uitoefenen overeenkomstig de controlenormen en de toepasselijke deontologische regels.

§ 4. De kwaliteitscontrole, op basis van een adequate toetsing van een selectie van controledossiers, omvat onder meer een evaluatie van de naleving van de toepasselijke controlestandaarden en onafhankelijkheidseisen, van de kwantiteit en kwaliteit van ingezette

middelen, van de door de bedrijfsrevisor in rekening gebrachte honoraria voor controles en van het systeem van interne kwaliteitscontrole van het bedrijfsrevisorenkantoor.

Art. 11. De Commissie Kwaliteitscontrole kan het onderzoek van de dossiers delegeren aan één of meer verslaggevers, die de hoedanigheid van bedrijfsrevisor, die de voorwaarden van verkiesbaarheid voor de Raad vervullen, of erebedrijfsrevisor bezitten.

De commissie en de verslaggevers kunnen alle nuttige handelingen stellen voor een behoorlijk onderzoek van het dossier.

Art. 12. § 1. De gecontroleerde revisor heeft het recht om gehoord te worden gedurende het onderzoek door de aangeduide verslaggever(s).

Met het oog hierop, zal hij hierover worden geïnformeerd minstens vijftien dagen vóór de datum waarop hij zal kunnen worden gehoord.

Indien hij niet zou verschijnen op de vastgestelde datum, wat ook de reden hiervoor is, zal de procedure kunnen worden voortgezet.

§ 2. Bij gebrek aan aanduiding van een verslaggever delen de Commissie Kwaliteitscontrole of de Raad, al naar gelang het geval, aan de gecontroleerde revisor alle elementen mee waarvoor er tot een tuchtverwijzing zou kunnen worden besloten en laten ze hem een termijn van vijftien dagen om zijn eventuele bemerkingen te laten geworden.

Indien hij geen bemerkingen formuleert binnen de vastgelegde termijn, wat ook de reden weze, wordt de procedure voortgezet.

§ 3. Het behoort tot de beroepsplicht van de gecontroleerde revisor om alles in het werk te stellen om te antwoorden, binnen de vastgestelde termijn, op de vraag tot verhoor of tot opmerking uitgaande van de verslaggever(s), van de Raad of van de Commissie Kwaliteitscontrole.

§ 4. De gecontroleerde revisor waakt erover om persoonlijk te antwoorden op de uitnodigingen om gehoord te worden of om persoonlijk zijn opmerkingen te formuleren. Hij kan zich niet laten vertegenwoordigen of bijstaan tijdens zijn verhoor of bij het formuleren van zijn opmerkingen.

§ 5. De verslaggever(s) stel(t)(len) een verslag van dit eventuele verhoor op. Dit verslag wordt aan de gecontroleerde revisor meegedeeld die over een termijn van vijftien dagen beschikt om zijn bemerkingen te formuleren.

§ 6. Wanneer een bedrijfsrevisor natuurlijke persoon wordt uitgenodigd om te verschijnen of om zijn opmerkingen te formuleren, wordt een kopie van deze uitnodiging bij gewone brief verstuurd naar het bedrijfsrevisorenkantoor, dat het lid natuurlijke persoon in voorkomend geval vertegenwoordigde in de uitoefening van de revisorale opdracht. Het bestuursorgaan van het bedrijfsrevisorenkantoor kan dus een andere bedrijfsrevisor natuurlijke persoon afvaardigen met het oog op het verschijnen bij een eventueel verhoor.

§ 7. Voorvermelde paragraaf is niet van toepassing wanneer het bedrijfsrevisorenkantoor wordt uitgenodigd om te verschijnen of om zich

persoonlijk te verantwoorden.

Art. 13. § 1. De Commissie Kwaliteitscontrole kan slechts geldig beraadslagen in aanwezigheid van ten minste de helft van haar leden.

§ 2. De leden van de Commissie Kwaliteitscontrole onthouden zich ervan om te zetelen bij elke beraadslaging of beslissing waarvoor hun onafhankelijkheid of hun objectiviteit in het gedrang zou kunnen komen. De betrokken leden worden voor de behandeling van de desbetreffende dossiers vervangen door plaatsvervangende leden. De Raad is gemachtigd om, na raadpleging van de Commissie Kwaliteitscontrole, daarover richtlijnen uit te vaardigen.

§ 3. De verslaggevers die zouden zijn aangeduid, zullen niet kunnen deelnemen aan het latere voorstel van beslissing van de Commissie Kwaliteitscontrole noch aan de beslissing van de Raad wat de eventuele aanhangigmaking bij de Kamer van verwijzing en instaatstelling betreft.

§ 4. De beslissing van de Raad om de Kamer van verwijzing en instaatstelling te adiëren, is niet vatbaar voor enig beroep.

Art. 14. Als een bedrijfsrevisor geen gevolg geeft binnen een redelijke termijn aan de voorgestelde aanbevelingen volgend op een kwaliteitscontrole, kan de Raad, zo nodig, naar gelang de ernst van de vastgestelde tekortkomingen, de Kamer van verwijzing en instaatstelling adiëren.

Afdeling III. - De Kamer van verwijzing en instaatstelling.

Art. 15. § 1. De verslaggevers van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, opgericht overeenkomstig artikel 44, § 1 van de wet, worden overeenkomstig artikel 44, § 5 van de wet benoemd door de Koning.

§ 2. De verslaggevers van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, mogen tijdens de duur van hun mandaat en gedurende een periode van zes maanden na hun mandaat, geen enkele functie of activiteit uitoefenen, al dan niet bezoldigd, ten dienste van een bedrijfsrevisor.

De overeenkomst bedoeld in artikel 19 § 5, kan eventueel voorzien in een vergoeding ter compensatie van dit verbod na de beëindiging van het mandaat. Deze vergoeding mag niet hoger zijn dan de bruto bezoldiging die de verslaggever zou ontvangen hebben gedurende de periode van zes maanden voorafgaand aan de afloop van het mandaat.

§ 3. Indien een verslaggever bij het behandelen van een dossier een belangenconflict heeft, dient hij dit onmiddellijk schriftelijk te melden aan alle andere verslaggevers. De betrokken verslaggever mag niet deelnemen aan de beraadslaging over dit dossier, noch deelnemen aan de stemming.

Art. 16. De Kamer van verwijzing en instaatstelling stelt haar

huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan de Minister die bevoegd is voor Economie.

Art. 17. De Kamer van verwijzing en instaatstelling kan administratief personeel in dienst nemen voor de uitvoering van haar opdrachten en legt de vergoedingen voor de prestaties van dit personeel vast.

Art. 18. § 1. De Kamer van verwijzing en instaatstelling stelt elk jaar haar begroting op, op basis van de berekening van de kosten van het afgelopen jaar, met als maximum hetgeen bepaald is in artikel 45, § 3 van de wet.

In voorkomend geval zal de bijdrage die door het Instituut verschuldigd is, aangepast worden binnen de voornoemde grens.

§ 2. De Kamer van verwijzing en instaatstelling zal de betaling door het Instituut kunnen verkrijgen van één of meerdere voorschotten op de jaarlijkse bijdrage, volgens de modaliteiten die zij bepaalt.

Art. 19. § 1. De bezoldiging van de Voorzitter en de overige verslaggevers van de Kamer van verwijzing en instaatstelling bestaat uit een vaste maandelijks vergoeding.

Rekening houdend met de administratieve taken die de Voorzitter voor de Kamer van verwijzing en instaatstelling dient waar te nemen, ligt de vaste maandelijks vergoeding van de Voorzitter hoger dan de vaste maandelijks vergoeding van de overige verslaggevers.

§ 2. De vaste maandelijks vergoeding uit het vorige paragraaf kan maximaal 4.000 euro bruto per maand bedragen voor de Voorzitter en maximaal 3.500 euro bruto voor elk van de overige verslaggevers. Deze vergoeding wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van de index der consumptieprijzen.

§ 3. De Voorzitter, de verslaggevers en de expert bedoeld in artikel 49, § 2, van de wet, hebben recht op de terugbetaling van hun verplaatsings-, verblijfs- en enige andere kosten die zij in de uitoefening van hun mandaat hebben moeten maken. Deze kosten worden vergoed ten belope van het bedrag van de werkelijke kosten mits het voorleggen van bewijskrachtige bescheiden. De overeenkomst bedoeld in artikel 19 § 5 van het onderhavige Koninklijk Besluit kan eventueel voorzien in een terugbetaling van kosten op forfaitaire basis.

§ 4. Aan de expert, bedoeld in artikel 49 § 2 van de wet, wordt enkel een vaste vergoeding van 125 euro bruto per halve dag toegekend voor de door de Kamer van verwijzing en instaatstelling aan hem toegewezen onderzoekswerkzaamheden. De Koning kan dit bedrag verhogen op voorstel van de Kamer van verwijzing en instaatstelling. Deze vergoeding wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van de index der consumptieprijzen.

§ 5. Het bedrag van de bezoldiging en van de vergoeding van de Voorzitter en van de verslaggevers wordt samen met de andere

modaliteiten waarin deze hun mandaat zullen uitoefenen vastgelegd in een bijzondere overeenkomst afgesloten tussen enerzijds de Kamer van verwijzing en instaatstelling en anderzijds telkens respectievelijk de Voorzitter en elk van de andere verslaggevers.

Die overeenkomst, welke louter de modaliteiten waarin de betrokkene zijn mandaat uitoefent regelt en dus geen arbeidsovereenkomst uitmaakt, wordt voor de Voorzitter en voor elke andere verslaggever afzonderlijk schriftelijk vastgesteld.

Bij het onderhandelen over en de ondertekening van deze overeenkomst wordt de Kamer van verwijzing en instaatstelling vertegenwoordigd door de Minister bevoegd voor Economie.

Art. 20. § 1. Indien de Kamer van verwijzing en instaatstelling de conclusie van een kwaliteitscontrole of van een toezichtsonderzoek aangenomen door de Raad niet goedkeurt, stelt zij haar beslissing in de plaats van deze van de Raad die het aanpast.

§ 2. Op verzoek van de Kamer van verwijzing en instaatstelling maakt de Raad aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling een gemotiveerde conclusie over, voorzien van een verslag waarin de feiten worden uiteengezet die aan de bedrijfsrevisor worden verweten, met verwijzing naar de betrokken wettelijke, reglementaire en tuchtrechtelijke bepalingen.

Art. 21. § 1. De Kamer van verwijzing en instaatstelling beslist of zij het onderzoek van een dossier toevertrouwt aan één van haar verslaggevers of aan de voltallige Kamer van verwijzing en instaatstelling.

§ 2. De vaststelling van de zaak voor de Kamer van verwijzing en instaatstelling wordt per aangetekende brief betekend door de Kamer van verwijzing en instaatstelling aan de betrokken bedrijfsrevisor en de Raad van het Instituut vergezeld van het verslag beoogd in artikel 53 van de wet.

§ 3. De betrokken bedrijfsrevisor beschikt over een termijn van vijftien dagen vanaf de betekening om kennis te nemen van het dossier, om er eventueel tegen betaling kopie van te nemen en om schriftelijke opmerkingen over te maken. Na deze termijn zullen de schriftelijke opmerkingen uit de debatten worden geweerd.

§ 4. De procedure voor de Kamer van verwijzing en instaatstelling verloopt uitsluitend schriftelijk en partijen kunnen geen argumenten doen gelden gedurende een zitting.

Art. 22. De Kamer van verwijzing en instaatstelling kan het dossier terugzenden naar de Raad of naar de speciaal daartoe aangeduide expert overeenkomstig artikel 49, § 2, van de wet met het verzoek om bijkomende onderzoeksdaden te verrichten.

Art. 23. De Voorzitter kan, met instemming van de verslaggevers, andere

experts dan degene bedoeld in artikel 49, § 2 van de wet horen of er beroep op doen tijdens de vergaderingen. Deze personen kunnen niet deelnemen aan de stemming.

HOOFDSTUK IV. - De organisatie van de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep.

Art. 24. § 1. De voorzitter van elk van de kamers van de Tuchtcommissie en van de Commissie van Beroep organiseert een kalender van de zittingen.

Deze kalender, die wordt vastgesteld vóór het begin van het gerechtelijk jaar, zal voorzien in het houden van minstens één zitting per maand, onverminderd de organisatie van buitengewone zittingen en de gerechtelijke vakantie.

De kalender van de zittingen kan op de website van het Instituut geraadpleegd worden.

§ 2. De Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep houden hun zittingen op de zetel van het Instituut.

§ 3. Het secretariaat van de tuchtinstanties wordt waargenomen door het Instituut.

§ 4. De effectieve voorzitter van elk van deze kamers regelt in de schoot van deze de vervangingen, de zijne en deze van de effectieve leden door hun plaatsvervangers.

§ 5. De vergoedingen van de leden van de tuchtinstanties worden betaald door het Instituut op trimestriële basis.

Art. 25. § 1. Wanneer een kamer van de Tuchtcommissie of de Commissie van Beroep niet kan worden samengesteld binnen een taalrol, als gevolg van de verhindering van de effectieve leden en hun plaatsvervangers, wordt er op initiatief van de Raad of de vervolgde bedrijfsrevisor, beroep gedaan op één of meerdere leden van de kamer van de andere rol die over een voldoende kennis beschikken van de andere taal, en volgens de hoedanigheid op grond waarvan ze werden benoemd.

§ 2. Ieder verzoek dat wordt geformuleerd in uitvoering van voorgaande paragraaf wordt gericht aan de voorzitter van de kamer van de andere taalrol of, bij gebrek daaraan, aan zijn plaatsvervanger, die alle nuttige schikkingen neemt met het oog op de samenstelling van de zetel.

HOOFDSTUK V. - Procedure voor de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep.

Art. 26. § 1. Wanneer er meerdere tuchtrechtelijke tekortkomingen aan de betrokken bedrijfsrevisor worden ten laste gelegd, wordt er één enkele procedure te zijnen laste ingeleid. Ze kan slechts uitmonden in één enkele tuchtsanctie.

§ 2. Indien er hem een nieuwe tekortkoming in de loop van de tuchtprocedure wordt toegeschreven, wordt er, behoudens samenhang met de voorafgaande, een nieuwe procedure ingeleid zonder dat de reeds ingeleide procedure daarom wordt onderbroken.

Art. 27. § 1. De betrokken bedrijfsrevisor, de Raad of de overeenkomstig artikel 49, § 2, van de wet speciaal daartoe aangeduide expert, kunnen zich op de zitting laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat of bedrijfsrevisor.

De Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep kunnen niettemin de persoonlijke verschijning bevelen.

§ 2. De Raad en de betrokken bedrijfsrevisor kunnen ieder aan de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep vragen om de expert(en) bedoeld in artikel 49, § 2, van de wet te horen.

De Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep kunnen op ieder moment aan de Raad een aanvulling op het verslag vragen die bestemd is om hen de elementen van de zaak waarvan ze geadieerd zijn te verduidelijken.

§ 3. De Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep kunnen beslissen om de klachtindiener te horen, wanneer ze geadieerd zijn op basis van een klacht.

Art. 28. De beslissingen van de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep worden in het openbaar uitgesproken.

Art. 29. Wanneer de Raad, tijdens de procedure, het ontslag van de vervolgde bedrijfsrevisor aanvaardt, kan de Raad, niettegenstaande het ontslag, aan de Tuchtcommissie of de Commissie van Beroep vragen dat, rekening houdende met de ernst van de feiten, de tuchtprocedure wordt voortgezet. De straf, die eventueel naar aanleiding van de procedure wordt uitgesproken, wordt slechts van kracht in geval van wedertoelating.

HOOFDSTUK VI. - Gevolgen van de tuchtsancties.

Art. 30. Indien een bedrijfsrevisor speciaal is erkend voor de uitoefening van bepaalde revisorale opdrachten, of indien hij ingeschreven is bij een bevoegde autoriteit die gelijkaardige functies als deze van het Instituut heeft in België of in een Lidstaat van de Europese Unie of in een Staat waarmee het Koninkrijk of de Europese Unie een overeenkomst in dat opzicht heeft gesloten, wordt iedere beslissing van de Tuchtcommissie of van de Commissie van Beroep, die een tuchtsanctie bevat die in kracht van gewijsde is gegaan, door de Raad meegedeeld aan de autoriteit die de erkenning heeft afgeleverd of aan de betrokken bevoegde autoriteit, tenzij de Raad geen kennis zou hebben van de erkenning of het lidmaatschap.

Art. 31. § 1. De schorsing neemt van rechtswege een aanvang op de

eerste dag van de maand die volgt op deze tijdens dewelke de beroepstermijn is verstreken.

§ 2. Wanneer een bedrijfsrevisor het voorwerp uitmaakt van een tuchtsanctie van schorsing van meer dan één maand die in kracht van gewijsde is gegaan, brengt hij bij aangetekende brief vanaf de eerste dag van de schorsing de personen voor wie hij een revisorale opdracht uitvoert ter kennis dat hij volledig onbeschikbaar is voor de periode die is vastgesteld door de tuchtbeslissing. Op dezelfde dag maakt hij aan de Raad een kopie over van de aldus gedane kennisgevingen.

Art. 32. § 1. De sancties van waarschuwing en berisping worden automatisch uitgewist na vijf jaar. Het uitwissen geldt voor de toekomst.

§ 2. Indien de betrokkene zijn eerherstel bekomt, worden de straffen met het verbod om bepaalde opdrachten te aanvaarden of voort te zetten en de schorsingen uitgewist.

Deze kan worden gevraagd na een periode van vijf jaar vanaf het ogenblik waarop de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan. Met het oog hierop dient de belanghebbende bij de Tuchtcommissie een gemotiveerd verzoek in dat vergezeld is van de nodige stukken. Laatstgenoemde verzoekt om het advies van de Raad, die het zal formuleren binnen een termijn van maximaal twee maanden. Vervolgens neemt zij haar beslissing binnen de drie maanden van de kennisgeving van het advies van de Raad.

Deze beslissing is niet vatbaar voor hoger beroep of voorziening in cassatie.

Een nieuw verzoek kan worden ingediend iedere keer dat de betrokken persoon over nieuwe nuttige stukken ter ondersteuning van zijn verzoek beschikt en ten vroegste twee jaar na het verwerpen van het vorige verzoek.

Het eerherstel geldt slechts voor de toekomst.

Art. 33. § 1. De definitief geworden schrapping om tuchtrechtelijke redenen brengt van rechtswege het verlies van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor met zich mee. De geschrapte bedrijfsrevisor kan slechts om zijn wedertoelating verzoeken na een termijn van tien jaar en nadat hij, in het geval van een natuurlijke persoon, geslaagd is in de proef voorzien in artikel 5, 5° van de wet.

§ 2. Onverminderd de bijzondere bekendmakingsmaatregelen die volgens de Raad zouden moeten worden doorgevoerd in het belang van het beroep, wordt de definitief geworden schrapping vermeld in het jaarverslag dat voorgesteld wordt door de Raad aan de algemene vergadering van het Instituut.

Art. 34. De geschorste bedrijfsrevisor behoudt de hoedanigheid van bedrijfsrevisor, maar oefent, overeenkomstig de wet, geen enkele beroepsactiviteit meer uit in België in zijn hoedanigheid van

bedrijfsrevisor.

Onverminderd de bijzondere bekendmakingsmaatregelen die volgens de Raad zouden moeten doorgevoerd worden in het belang van het beroep, wordt zijn hoedanigheid van lid van het Instituut niet aan derden meegedeeld tijdens de duur van de schorsing.

HOOFDSTUK VII. - Bijzondere bevoegdheid inzake geldboete.

Art. 35. § 1. Overeenkomstig artikel 75 van de wet en artikel 22 van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme, kan de Tuchtcommissie of de Commissie van Beroep, in geval van niet-naleving van de artikelen 4 tot 19 van de wet van 11 januari 1993 of van de ter uitvoering genomen besluiten door de bedrijfsrevisoren die eraan zijn onderworpen :

1° volgens de regels die zij bepaalt, de beslissingen en maatregelen die zij neemt, openbaar maken;

2° een administratieve geldboete opleggen, die niet minder dan 250 euro en niet meer dan 1.250.000 euro mag bedragen, na de betrokken ondernemingen of personen in hun verweer te hebben gehoord of minstens behoorlijk te hebben opgeroepen; de geldboete wordt geïnd in het voordeel van de Schatkist, door de Administratie van de B.T.W., registratie en domeinen.

§ 2. Iedere uitgesproken beslissing van de Tuchtcommissie of de Commissie van Beroep in deze materie dat een tuchtsanctie inhoudt die in kracht van gewijsde is gegaan, wordt door de Raad aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking meegedeeld.

HOOFDSTUK VIII. - Informatie aan derden.

Art. 36. § 1. Onverminderd de bevoegdheden van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, wanneer de Raad een klacht betreffende een bedrijfsrevisor heeft ontvangen en beslist om noch de Tuchtcommissie noch de Commissie van Beroep te adiëren, deelt hij deze beslissing en zijn motivering mee aan de klachtindiener binnen de maand van voorvermelde beslissing. Indien deze beslissing gepaard gaat met een terechtwijzing, worden de beslissing en de terechtwijzing slechts aan de klachtindiener meegedeeld op het moment waarop de terechtwijziging definitief is geworden.

§ 2. Wanneer de Kamer van verwijzing en instaatstelling, de Tuchtcommissie of de Commissie van Beroep uitspraak hebben gedaan over feiten die het voorwerp van een klacht uitmaken, deelt de Raad aan de klachtindiener, die erom verzoekt, het dispositief van de in kracht van gewijsde gegane beslissing mee die voortvloeit uit de aanhangigmaking.

In dat geval informeert de Raad eveneens de klachtindiener dat alleen de Procureur-generaal de toegang tot een volledige of gedeeltelijke kopie van

de beslissing kan verlenen. De Procureur-generaal onderzoekt ieder verzoek tot toegang, rekening houdend met de voorschriften die voortvloeien uit het beroepsgeheim van de bedrijfsrevisor.

§ 3. Wanneer een klacht wordt onderzocht, of wanneer naar aanleiding van een klacht de tuchtinstanties werden gevat en er nog geen enkele in kracht van gewijsde gegane beslissing is tussengekomen, informeert de Raad de klachtindiener, op zijn verzoek, dat er nog geen enkele definitieve beslissing is genomen inzake de klacht.

§ 4. De Raad maakt een kopie over aan de betrokken bedrijfsrevisor van iedere mededeling die aan de klachtindiener werd gedaan op grond van onderhavig artikel.

HOOFDSTUK IX. - Tucht van de stagiairs.

Art. 37. § 1. In uitvoering van artikel 76 van de wet, zijn de bepalingen van dit artikel van toepassing inzake tucht van de stagiairs. De Stagecommissie, haar voorzitter en haar plaatsvervangende voorzitter vervullen de functies die zijn voorbehouden respectievelijk aan de Tuchtcommissie, haar voorzitter en haar plaatsvervangende voorzitter.

De Kamer van verwijzing en instaatstelling komt niet tussen in tuchtprocedures betreffende stagiairs overeenkomstig artikel 46, § 3, van de wet.

§ 2. Het onderzoek van de dossiers wordt door de Raad toevertrouwd aan één of meerdere verslaggevers die de hoedanigheid hebben van bedrijfsrevisor of van erebedrijfsrevisor, en die geen lid zijn van de Stagecommissie.

§ 3. De Raad kan zijn functies die dit besluit hem toekent delegeren aan een comité bestaande uit drie van zijn leden.

§ 4. Op initiatief van de verslaggever(s) kan het verhoor van de stagiair in de loop van het onderzoek worden vervangen door een schriftelijke vraag om uitleg.

§ 5. Wanneer de Stagecommissie optreedt als tuchtrechtsmacht, zetelt zij op geldige wijze voor zover ten minste drie van haar leden de met het oog hierop bijeengekomen kamer samenstellen.

§ 6. Alle door de stagiair opgelopen straffen worden automatisch uitgewist op de dag van zijn eedaflegging als bedrijfsrevisor, met uitzondering van schorsingsstraffen van ten minste drie maanden die slechts na vijf jaar na de eedaflegging worden uitgewist.

§ 7. De schrapping van een stagiair brengt het verlies van het positieve resultaat van alle reeds ondergane proeven, hierin begrepen het toelatingsexamen, met zich mee, alsook het verbod om zich opnieuw aan te bieden tijdens een termijn van tien jaar.

§ 8. Iedere kennisgeving of mededeling gedaan aan de stagiair of aan een derde klachtindiener in het kader van een onderzoek of een tuchtprocedure wordt in kopie aan de stagemeeester gericht, behoudens in de gevallen waarin de autoriteit, die overgaat tot de kennisgeving of de

mededeling, van mening zou zijn dat de verzending van een kopie aan de stagemeeester schade zou berokkenen aan het onderzoek of de tuchtprocedure.

§ 9. Voor de toepassing van artikel 27 van onderhavig besluit dienen de termen " bedrijfsrevisor " en " art. 73 van de wet " respectievelijk als " stagiair " en " art. 76, § 2 van de wet " te worden gelezen.

HOOFDSTUK X. - Slotbepalingen.

Art. 38. Op 27 april 2007 treden in werking :

1° artikel 67 van het koninklijk besluit van 21 april 2007 tot omzetting van bepalingen van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad, en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad, voor zover het de artikelen 44 en 45 in de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor invoegt; en

2° artikelen 15 tot 19 van dit besluit.

Op 31 augustus 2007 treden de andere artikelen van dit besluit in werking.

Art. 39. § 1. Onderhavig besluit is van toepassing op de procedures die hangende zijn bij zijn inwerkingtreding en op de tevoren uitgesproken straffen. De bepalingen van dit besluit kunnen evenwel niet worden ingeroepen om de geldigheid van de handelingen die voorafgaandelijk aan zijn inwerkingtreding werden gesteld opnieuw ter discussie te stellen.

§ 2. Niettegenstaande de vorige paragraaf zijn de mededelingsverplichtingen zoals vastgelegd door artikels 31 en 32 slechts van toepassing op de beslissingen die genomen zijn na de inwerkingtreding van dit besluit.

§ 3. Voor het eerste jaar, wordt de door het Instituut krachtens artikel 18 verschuldigde bijdrage vastgesteld op 260.000 euro, en strekt zich uit over de periode van 27 april 2007 tot 31 december 2007. Het eventuele overschot wordt overgedragen naar boekjaar 2008.

Art. 40. Onze Minister bevoegd voor Economie is belast met de uitvoering van onderhavig besluit.

Gegeven te Brussel, 26 april 2007.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Economie,

M. VERWILGHEN.

Auteursrechterlijke overeenkomst

Opdat de Universiteit Hasselt uw eindverhandeling wereldwijd kan reproduceren, vertalen en distribueren is uw akkoord voor deze overeenkomst noodzakelijk. Gelieve de tijd te nemen om deze overeenkomst door te nemen, de gevraagde informatie in te vullen (en de overeenkomst te ondertekenen en af te geven).

Ik/wij verlenen het wereldwijde auteursrecht voor de ingediende eindverhandeling:

De tuchtrechtelijke aansprakelijkheid van de externe auditor

Richting: **Licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen**

Jaar: **2007**

in alle mogelijke mediaformaten, - bestaande en in de toekomst te ontwikkelen - , aan de Universiteit Hasselt.

Niet tegenstaand deze toekenning van het auteursrecht aan de Universiteit Hasselt behoud ik als auteur het recht om de eindverhandeling, - in zijn geheel of gedeeltelijk -, vrij te reproduceren, (her)publiceren of distribueren zonder de toelating te moeten verkrijgen van de Universiteit Hasselt.

Ik bevestig dat de eindverhandeling mijn origineel werk is, en dat ik het recht heb om de rechten te verlenen die in deze overeenkomst worden beschreven. Ik verklaar tevens dat de eindverhandeling, naar mijn weten, het auteursrecht van anderen niet overtreedt.

Ik verklaar tevens dat ik voor het materiaal in de eindverhandeling dat beschermd wordt door het auteursrecht, de nodige toelatingen heb verkregen zodat ik deze ook aan de Universiteit Hasselt kan overdragen en dat dit duidelijk in de tekst en inhoud van de eindverhandeling werd genotificeerd.

Universiteit Hasselt zal mij als auteur(s) van de eindverhandeling identificeren en zal geen wijzigingen aanbrengen aan de eindverhandeling, uitgezonderd deze toegelaten door deze overeenkomst.

Ik ga akkoord,

Raf VAN STIGGELEN

Datum: **23.08.2007**